Kapittel 263

Budsjettdokument

(2004–2006)

Rapport for 2004
Plan for 2005 og 2006
Budsjettforslag for 2006

TROMSØ 2005

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 200401370 – F-12-04 Vår ref.: 200406743-25/RGR/114 Dato: 28.02.2005

BUDSJETTDOKUMENT FOR UNIVERSITETET I TROMSØ – PERIODEN 2004–2006

Universitetet i Tromsø oversender med dette sitt budsjettdokument (2004–2006) som inneholder rapport for 2004, planer for 2005 og 2006 og forslag til budsjett for 2006 på kapittel 263

Vennlig hilsen

Jan Larsen
universitetsdirektør

Håvard Bekkelund
personal- og økonomidirektør

Vedlegg: 1

UNIVERSITETSDIREKTØREN
Personal- og økonomiavdelinga
Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, http://uit.no
førstekonsulent Reinert Grammeltvedt, tlf 77 64 49 56, faks 77 64 49 00, e-post reinert.grammeltvedt@adm.uit.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 Universitet i mulighetenes landsdel 1

2 Generell tilstandsvurdering 3
2.1 Kvalitet i utdanninga 3
2.2 Studentrekruttering 3
2.3 Utfordringer for forskningen 4
2.4 Organisasjon, styring og ledelse 5
2.5 Byggsituasjonen og planer 5

3 Undervisning 7
3.1 Utvikling i studenttall, nye studier, nedlegging av studier, spesielle rekrutteringstiltak og karakterer 7
3.2 Kvalitetsreformen 10
3.3 Samarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner 14
3.4 Fleksible utdanningstilbud, etter- og videreutdanning, fjernundervisning og desentraliserte studietilbud 14

4 Forskning, utviklingsarbeid og formidling 17
4.1 Utviklingen i antall personer og kandidater i doktorgradsprogrammer 17
4.2 Strategiske prioriteringer 18
4.3 Vitenskapelige publikasjoner 20
4.4 Forsknings- og utviklingsaktivitet 21
4.5 Forskningsevalueringer 22
4.6 Deltakelse i EU-finansierte forskningsprosjekter 22
4.7 Formidling og museumsvirksomhet 23

5 Internasjonalisering 29
5.1 Utveksling av studenter og faglig personale 29

6 Administrasjon, personal, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet 33
6.1 Universitetets styring 33
6.2 Personal 34
6.3 Lærings- og arbeidsmiljø 37

7 Universitetets samfunnsrolle, randsoneinstitusjoner og innovasjon 43
7.1 Universitetets samfunnsrolle 43
7.2 Randsoneinstitusjoner 45
7.3 Innovasjon og entreprenørskap 46

8 Bygg og leie 49
8.1 Areal 49

9 Spesielle områder 53
9.1 Samarbeid med regionale helseforetak 53
9.2 Miljøspørsmål/miljøledelse 53
9.3 Skikkethetsvurdering 54

10 Budsjett og økonomi 55
10.1 Regnskap 2004 55
10.2 Plan for disponering av tildelt bevilgning 2005 56
10.3 Tallbudsjettforslag for 2006 57
10.4 Framtidige satsingsforslag (forslag utenfor rammen) 58

11 Tabeller 63
1. Studentdata 63
2. Forskningsdata 74

3. Personaldata....76
4. Økonomidata....80
5. Arealdata....95
6. Annet....97

TABELLOVERSIKT

Tabeller i tekstdelen:

Tabell 3.a Hovedtall utvikling i studenttall....7
Tabell 4.a Virksomheten ved Tromsø Museum – Universitetsmuseet....26
Tabell 6.a Valg av intern styringsmodell....33
Tabell 6.c Sykefravær....35
Tabell 7.a Samarbeid med randsoneinstitusjoner....46
Tabell 7.b Undervisningstiltak i nyskapningssammenheng....47
Tabell 7.c Mottatte forretningsideer m.m....48
Tabell 8.a Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2004....49
Tabell 8.b Oversikt over endringer i lokalmassen og leieforhold i perioden 2004–2006:49
Tabell 10.a Plan for disponering av tildelt bevilgning for 2005....57
Tabell 10.b Budsjettforslag 2006 (innenfor rammen)....58

Tabeller i del 11 – Tabellvedlegg:

Tabell 1.1 Søkertall vår og høst 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå....63
Tabell 1.2 Opptakstall vår og høst 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)....64
Tabell 1.3 Nye opptatte/registrerte studenter hele 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)....65
Tabell 1.4 Registrerte studenter høsten 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)....66
Tabell 1.5 Studiepoengstatistikk 2004 – «nye» studiepoeng (egenfinansiert andel bestått 60-studiepoengsenheter)....67
Tabell 1.6 Studiepoengstatistikk 2004 – «gjentak» (egenfinansiert andel bestått 60-studiepoengsenheter)....68
Tabell 1.7 Avlagte studiepoeng og registrerte studenter med ekstern finansiering....69
Tabell 1.8 Ferdige kandidater 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)....70
Tabell 1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer....70
Tabell 1.10 Etterutdanning, 2004....71
Tabell 1.11 Fleksible utdanningstilbud, 2004 og prognose 2005....72
Tabell 1.13 Nye studietilbud som er igangsatt i 2004....73
Tabell 1.14 Avviklede studietilbud i 2004....73
Tabell 1.16 Gjennomføring i henhold til avtalt studieplan 2004....73
Tabell 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2004....74
Tabell 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2004....74
Tabell 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2004....74
Tabell 2.4 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over universitetets grunnbudsjett, hele 2004....75
Tabell 2.5 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over Norges Forskningsråd, hele 2004....75

Tabell 2.6 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over andre eksterne kilder, hele 2004 75
Tabell 3.1 Tilsatte (årsverk) ved Universitetet i Tromsø 2004 76
Tabell 3.2 Årsverk i stipendiatstillinger, høst 2004 77
Tabell 3.3 Mellomledere (data til AAD) 77
Tabell 3.4 Tilsatte/engasjerte som time-/hjelpelærere 78
Tabell 3.5 Mobilitet blant vitenskapelige ansatte/ «gjesteforskere» og annet personale året 2004 78
Tabell 3.6 EU-direktiv for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner – antall godkjenninger i 2004 79
Tabell 4.1.1 Resultatregnskap (beløp NOK i hele 1000) 80
Tabell 4.1.2 Balanse (beløp NOK i hele 1000) 81
Tabell 4.1.3 Kontantstrømoppstilling (beløp NOK i hele 1000) 82
Tabell 4.1.4 Noter (beløp NOK i hele 1000) 83
Tabell 4.2 Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå 91
Tabell 5.1 Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2004 95
Tabell 6.2 Universitetet i Tromsø og samskipnaden. 97

1 Universitet i mulighetenes landsdel

Det som er godt for Universitetet i Tromsø, er ikke bare godt for Nord-Norge, men også for hele landet. Det er solid dokumentert at Universitetet utdanner fagfolk for landsdelen, og at forskere fra Universitetet i Tromsø bidrar både i den nasjonale og i den internasjonale forskningsfronten. Ambisjonene for de neste år er å styrke utdanning og forskning i en landsdel som representerer et mangfold av muligheter. Universitetet skal bidra i den viktige kunnskapsbyggingen som må skje, om regionen skal leve opp til potensialet som en nasjonal arena for investering neste tiår. Universitetet ønsker å ha en bevisst holdning til institusjonens samfunnsoppdrag også innenfor innovasjon og forskningsbasert nyskaping.

Det kan være nyttig å minne om starten og hva som har vært sagt og tenkt, og se på hvor Universitetet er akkurat nå, før vi ser inn i fremtiden. Drømmen om et universitet i Nord-Norge, som skulle tjene landsdelen, ble skapt av grosserer Hans A. Meyer i 1918. Et universitet vil utdanne «*... folk som føler seg hjemme her oppe i Nord-Norge og finder det selvsagt og naturlig at leve sit liv og øve sit arbeide her.*» Universitetet i Tromsø var et politisk prosjekt med et rettferdighetsargument, et kulturidentitetsargument og et nasjonsbyggende argument der man så for seg at ved å bygge ut høyere utdanning og forskning i Nord-Norge ville man kunne ta i bruk uutnyttede ressurser som også kunne komme hele nasjonen til gode.

Visjonen var et fullverdig universitet som skulle utføre samfunnsoppdraget som lå i de tre argumentene. Universitetet i Tromsø ønsker å gripe tilbake til den opprinnelige visjonen og holde fast på den, samtidig som vi fornyer den.

Universitetet i Tromsø vil fornye rettferdighetsvisjonen. Selv om det har vært sterkere vekst i andelen av nordnorsk ungdom som tar høyere utdanning siden Universitetet kom i gang 1972 enn i resten av Norge, er fortsatt andelen den laveste i landet. Det er imidlertid særlig på høyere grad og doktorgradsnivå at det er stor forskjell mellom Nord-Norge og resten av landet, på lavere grads nivå er utdanningsandelen omtrent som landsgjennomsnittet. Som en følge av dette er det relativt færre arbeidstakere med høyere grad eller doktorgrad i arbeidslivet i Nord-Norge enn i resten av landet. Dette byr på særlige utfordringer for både Universitetet i Tromsø og høgskolene i landsdelen. I et utjevnings- og utviklingsperspektiv vil det derfor være en forutsetning at institusjonene når ut med relevant utdanning til alle, også nye grupper voksne. Både i forhold til utfordringen knyttet til å rekruttere flere studenter og i forhold til å utvikle et sett av spesialiserte tilbud, er det Universitetet i Tromsøs erfaring at dette ikke lar seg løse innenfor rammen av markedsfinansiering. En økt satsing mot regionens innbyggere og næringsliv forutsetter derfor økt offentlig finansiering. Universitetet i Tromsø må lede an i å øke utdanningsandelen og bedre kvaliteten på utdanningen i Nord-Norge. Forskningsinnsatsen i Norge, og Nord-Norge spesielt, må økes slik at regionen kan ta del i den kunnskapsbaserte næringsutviklingen. En betydelig økt innsats på FoU i regionen knyttet til problemstillinger relevante for marin næring, for olje-/gassnæringen og for offentlig sektor vil kunne gi positive nærings- og samfunnsmessige ringvirkninger.

Universitetet i Tromsø vil fornye kulturvisjonen. Forskning og utdanning i nordnorsk og samisk historie, språk, litteratur, juss og samfunnsliv har økt i omfang siden 1972. Grunnleggende kunnskap om kultur og samfunn er basis for å fatte de riktige politiske beslutninger om og for Nord-Norge. Universitetet i Tromsø må øke kompetansen i det nordnorske samfunnet gjennom økt videre- og etterutdanning og nettverksbygging med lokalsamfunn, utdanningsinstitusjoner og næringsliv.

Universitetet i Tromsø vil fornye den byggende visjonen med hensyn til forskningssatsing. Universitetet i Tromsø skal utnytte de naturlige forutsetninger det har og satse strategisk på forskning innenfor følgende felt: marine fag, biologi, medisin, teknologi, fysikk, samiske spørsmål / urfolks- og minoritetsspørsmål og språk. For samtlige felt vil den nordlige og arktiske dimensjonen være framtredende. I tiden framover vil også skjæringsfeltene biomarin, biomedisin, telemedisin og flerkulturelle forhold være viktige satsingsområder for Universitetet. Universitetet i Tromsø skal lede an i forskning og undervisning innenfor sine vedtatte satsingsområder – en satsing som ikke bare vil innebære nødvendig kompetansebygging i nord, men som også vil komme nasjonen til gode.

Universitetet i Tromsø vil bygge på en visjon som var lite fremme i 1918 – den internasjonale visjonen. Universitetet i Tromsø ønsker å lede an i internasjonalt forskningssamarbeid samtidig som vi vil bygge ut vår solidariske side ovenfor verden rundt. Universitetet vil arbeide for at kvaliteten i vår utdanning og forskning holder internasjonalt nivå.

Forskning med utgangspunkt i lokale og regionale problemstillinger gir viktige bidrag til internasjonal kunnskapsutvikling og fremmer forskningssamarbeid. Solid dokumentert faglig kunnskap med utgangspunkt i lokale og regionale forhold vil, spesielt innenfor EU-forskning, være et konkurransefortrinn og kunne gi grunnlag for internasjonalt samarbeid.

2 Generell tilstandsvurdering

2.1 Kvalitet i utdanninga

Universitetet i Tromsø har i 2004 videreført arbeidet med kvalitetsreformen. Universitetets samlede arbeid med kvalitetsreformen er grundig beskrevet og dokumentert i *Utdanningsmelding for Universitetet i Tromsø 2003–2004*. På grunnlag av omfattende utdanningsstatistikk og resultater fra interne evalueringsprosesser, gir utdanningsmeldinga en helhetlig oversikt over noen av de viktigste utfordringene Universitetet i Tromsø står overfor på utdanningssiden, og fremmer tiltak som skal bidra til å høyne kvaliteten på områder knyttet til undervisning, læringsmiljø og studieadministrative tjenester. Utdanningsmeldinga er et sentralt styringsdokument for Universitetet i Tromsø.

Utdanningsstrategien og forskningsstrategien skal samordnes i løpet av 2005, og strategiske målsetninger skal avstemmes i forhold til den pågående omorganiseringen av institusjonen.

Kvalitetssikringssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø ble godkjent av styret i april 2004. Overordnet målsetning for kvalitetsikringsarbeidet ved institusjonen er at :

– kvalitetssikringssystemet skal være forankret i universitetsstyret og i ledelsen på alle nivå i organisasjonen. Det skal tydelig fordele oppgaver og ansvar
– systemet skal være knyttet til budsjettarbeidet og til det samlede strategiarbeidet for måloppnåelse ved Universitetet
– kvalitetssikringssystemet skal være lett tilgjengelig og skal kontinuerlig evalueres og forbedres.

Kvalitetssikringssystemet ble høsten 2004 lagt inn i et elektronisk databasebasert dokumentverktøy som ivaretar både videre oppbygging og drift av kvalitetssikringssystemet. Dette innebærer funksjoner som systematisering, styring, distribusjon, vedlikehold, revisjon og arkivering av den omfattende dokumentmengden som inngår i kvalitetssikringssystemet.

I 2005 skal Universitetet i Tromsø arbeide for å implementere kvalitetssikringssystemets rutiner i organisasjonen, blant både studenter og ansatte. Her ligger også hovedutfordringen i forhold til Universitetets egne målsetninger med kvalitetsarbeidet. Dersom kvalitetssikringssystemet ender som et papirverk uten godt rotfeste i organisasjonen, vil Universitetet mislykkes i sine bestrebelser. Det er derfor helt avgjørende å skape engasjement blant studenter og ansatte for godt kvalitetsarbeid. Denne utfordringen vil kreve stor innsats fra ledelse, studenter og ansatte ved Universitetet. Den største utfordringen vil være å opparbeide forståelse for systemet og betydningen av arbeidet. Den graden av relevans som den enkelte lærer og student føler at systemet har for dem, vil være avgjørende for implementeringen.

2.2 Studentrekruttering

Universitetet i Tromsø opplever en vekst i antall søkere til studier. Antall registerte studenter har vært uforandret fra høsten 2003 til høsten 2004.

Vi merker imidlertid at konkurransen om studentene de siste årene er blitt større. Universitetet i Tromsø driver derfor et aktivt og målrettet studentrekrutteringsarbeid. Bakgrunnen for den økte konkurransen ligger blant annet i forhold som lettere adgang til studier i Sør-Norge, mindre ungdomskull, endret situasjon i arbeidslivet og økt konkurranse fra utenlandske læresteder.

Universitetet satser aktivt på å nå fram til potensielle studenter. Geografisk er hovedsatsingsområdet for rekrutteringsarbeidet Nord-Norge. Dette er i tråd med Universitetets

oppgave som landsdelsuniversitet. Vi har satt oss som mål at det skal være mulig for alle elever som går ut av videregående skole i Nord-Norge å møte våre informanter enten på utdanningsmesser eller på sin videregående skole. Likevel har vi deltatt på enkelte større messer i Sør-Norge. Universitetet ser det som viktig å rekruttere studenter også fra andre landsdeler og synliggjøre at vi er en del av det nasjonale utdanningsnettverket. Det foregår en kontinuerlig utvikling av brosjyremateriell som distribueres nasjonalt, men særlig satses det på internettsider beregnet på dem som ønsker å bli studenter her.

Universitetets samlede portefølje av studieprogram skal bidra til å opprettholde Universitetets status som et breddeuniversitet med særskilte satsingsområder knyttet til studier av nordområdene, fiskeriene, samisk språk og kultur, flerkulturelle og flerspråklige forhold samt biomedisin. Den langvarige tendensen med nedgang i studenttallet for realfag og språkfag fortsatte i 2003–2004. Til tross for at dette ikke er unikt for Universitetet, er det viktig å rette oppmerksomheten mot lokale forhold som bidrar til å forverre tilstanden. En stor programportefølje er ikke i seg selv et virkemiddel for å sikre faglig rekruttering og livskraftige akademiske miljø. Tendensen ved Universitetet ser ut til å være at veksten i antall studietilbud først og fremst blir «konkurrenter» til Universitetets egne program.

For enkelte fag der det er svak rekruttering, er det satt i verk spesielle rekrutteringstiltak. Universitetet satser også spesielt på rekruttering av samisk ungdom.

Lokalisering, infrastruktur og velferdstilbud er viktige faktorer i et helhetlig læringsmiljø og ved valg av studiested. Ferdigstillelsen av Teorifagbygget i 2004 har i så måte vært viktig ved at en større del av fagmiljøene og studentene kunne samlokaliseres i Breivika, noe som igjen gjør det mer attraktivt å studere ved Universitetet i Tromsø.

2.3 Utfordringer for forskningen

Langsiktige og stabile rammevilkår er av vesentlig betydning for forskningen ved universitetene. God forskning krever langsiktig tenkning og oppbygging av materielle og menneskelige ressurser. For grunnforskningen, som er spesielt avhengig av finansiering over universitetenes ordinære midler, er det særlig viktig med stabilitet i bevilgningen.

For å kunne holde høy faglig standard på forskningen over tid er det nødvendig med romslige driftsbudsjetter og mulighet til å investere i moderne utstyr. En stor del av Universitetets aktivitet er knyttet til kostbar og utstyrstung eksperimentell virksomhet. En moderne og godt utbygd utstyrspark og en rimelig størrelse på driftsbudsjettene er dessuten et viktig virkemiddel i rekrutteringsøyemed, og en forutsetning for deltagelse i EUs rammeprogram.

Ekstern finansiert forskning er i dag en vesentlig og integrert del av Universitetets forskningsvirksomhet. Universitetet har som mål å øke den eksternt finansierte forskningen, bl.a. gjennom økt deltakelse i EUs rammeprogram. Som del av forskningsstrategien vil Universitetet ha sterkere fokus på virkemidler som kan bidra til å hevde Universitetet i konkurransen om eksterne forskningsmidler.

Universitetet har de siste årene satset på å bli en sterkere aktør når det gjelder forskningsbasert innovasjon og kommersialisering av forskning. I tråd med lovendringene i Universitets- og høgskoleloven og i Arbeidstakeroppfinnelsesloven i 2002–2003 har Universitetet gjennomført flere organisatoriske endringer for at oppfinnere og gründere skal ivaretas i et helhetlig innovasjonssystem. Universitetet er sammen med bl.a. Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og Norut Gruppen i ferd med å etablere en felles teknologioverføringsfunksjon (TTO) som skal være en serviceenhet for kommersialisering av forskningsresultater fra ansatte ved disse institusjonene. Selskapet skal også forvalte eierinstitusjonenes immaterielle rettigheter

Universitetet i Tromsø er svært positiv til opprettelsen av såkalte såkornfond. Det er stort behov for å øke tilgangen på risikovillig kapital til innovative prosjekter, og Universitetet forutsetter derfor at slike fond også vil bidra med kapital til investeringsprosjekt med utspring i nordnorske forskningsmiljø.

Det ble i 2004 opprettet 3 forskerskoler ved Universitetet innenfor områdene: a) molekylær biomedisin og strukturbiologi, b) arktiske økosystemer, biokjemiske sykler og klimaforandringer og c) teoretisk lingvistikk. Det planlegges å opprette to nye forskerskoler i 2005. I 2003 ble Center for Advanced Studies in Theoretical Linguistuics (CASTL) opprettet som et senter for framragende forskning (SFF). Universitetet arbeider med å videreutvikle programmer hvor en vil fremme nye SFF-søknader ved neste utlysning.

Universitetet i Tromsø vil understreke betydningen av å kunne opprettholde ordningen med forskningstermin hvert femte år. Ordningen bidrar sterkt til internasjonaliseringen på forskningssiden, og Universitetet ser med bekymring på den innskrenkningen av mulighetene for utenlandsopphold som følger av knappe driftsbudsjetter på Universitetet samtidig med Forskningsrådets nedtrapping av støtte til denne typen utenlandsopphold.

2.4 Organisasjon, styring og ledelse

Universitetet er i gang med å gjennomgå fakultets- og instituttstrukturen, samt ordningen for styring og ledelse. I dette arbeidet vil det bli vurdert om ordningen med styringsorganer ved fakultetene og instituttene skal videreføres og hvilket mandat disse eventuelt skal ha. Videre vil det bli fastsatt en modell for faglig-/administrativ ledelse og rekrutteringsmåte til faglige lederstillinger. Det vil bli fastsatt stillingsinstrukser for ledere på alle nivå i organisasjonen. Myndighetsforholdene mellom styringsorganene på ulike nivå, mellom lederne på ulike nivå og mellom leder og styringsorgan på samme nivå skal være så klare som mulig. I dette arbeidet vil blant annet hensynet til å styrke den faglige ledelse stå sentralt.

Universitetets organisasjonsmodell må legge til rette for høy grad av faglig frihet og ansvar for fakultetene. Fleksibilitet, omstillingsevne og vilje til samarbeid og effektiv samordning mellom enhetene vil også være viktige faktorer for at organisasjonsmodellen skal fungere godt i praksis. Fakultetene skal ha et større ansvar for egen virksomhet, men også et større medansvar for helheten. Graden av delegering av myndighet må imidlertid veies opp mot behovet for samordning og effektiv/ressurssparende administrasjon. Universitetets organisering må også ta høyde for økende behov for flerfaglighet i ulike undervisnings- og forskningsprosjekter, og det må legges til rette for høy grad av fleksibilitet på forskernivå.

Universitetet har et nært samarbeid med Høgskolen i Tromsø, og dialogen mellom styrene ved de to institusjoner om framtidig felles organisasjonsstruktur føres videre. Det er også en løpende dialog i Råd for høgre utdanning i Nord-Norge om framtidig samarbeid/samordning mellom institusjonene i landsdelen. Denne dialogen vil fortsette også i de neste år.

2.5 Byggsituasjonen og planer

Breivika VI – Teorifagbygget ble ferdigstilt i 2004 og vil gi plass til 2 740 studenter i tillegg til viktige fellesfunksjoner for Universitetet og Studentsamskipnaden. Innflyttingen har pågått i puljer og den siste større enheten flytter inn i februar 2005. Gjenstående innrednings- og tilpassingsarbeider som skjer i regi av Universitetet, forventes avsluttet i løpet av våren 2005. Med åpningen av Teorifagbygget har Universitetet kommet betydelig nærmere målet om en samling av virksomheten i Breivika.

Universitetet er også i gang med planleggingen av en utvidelse av MH-bygget i tilknytning til et økt opptak av medisinerstudenter, oppstart av tannlegeutdanning og etablering av et biosenter. Universitetet i Tromsø er tilfreds med at det er gitt klarsignal fra Utdannings- og forskningsdepartementet til Statsbygg om å starte prosjekteringen av nødvendig areal for økt studentopptak av medisinstudenter og tannlegestudenter. Universitetet i Tromsø vil imidlertid framheve betydningen av at det interfakultære Biosentrum også sikres arealer ved utvidelsen.

Realfagbygget er eldst av byggene på campus og har et oppgraderingsbehov på ca. 50 mill. kr. I tillegg kommer ombygginger og tilpasninger til endret bruk etter innflytting i Teorifagbygget. Bygget inneholder asbest i innvendig og utvendig kledning, og de tekniske anlegg tilfredsstiller ikke dagens krav.

Et mål for Universitetet er at alle enheter samles på universitetsområdet i Breivika ved at også Tromsø Museum – Universitetsmuseet og Institutt for fysikk lokaliseres på campus. En samling av virksomheten vil ha klare driftsøkonomiske, faglige og miljømessige fordeler.

Etter Universitetets vurderinger vil det være hensiktsmessig å lokalisere *Institutt for arktisk veterinærmedisin*[1] på Universitetets campus. Dette vil gi denne relativt lille enheten tilgang til Universitetets infrastruktur, og det vil kunne gi faglige synergieffekter ved at tilgrensende fagområder knyttes tettere sammen. Universitetet har imidlertid ikke lokaler til å huse denne enheten i dag.

[1] Veterinærhøgskolens institutt som er lokalisert i Tromsø

3 Undervisning

3.1 Utvikling i studenttall, nye studier, nedlegging av studier, spesielle rekrutteringstiltak og karakterer

3.1.1 Rapport 2004

Utvikling i studenttall

Tabell 3.a Hovedtall utvikling i studenttall

	2004	Endring fra 2003
Studiepoeng (60-studiepoengsenheter)	3 526	+3
Kandidattall	672	-44
Søkertall	18 262	+1 075
Opptakstall	3 409	+428
Registrerte studenter	5 496	+244

Utviklingen i avlagte studiepoeng

Universitetet i Tromsø avla omtrent like mange årsenheter i 2004 som i 2003. Likevel opplever vi endringer i de forskjellige finansieringskategoriene[1] fra 2003 til 2004. I kategori A er det en nedgang på 57 årsenheter. Dette skyldes omlegging i medisinstudiet, hvor antallet eksamener er økt. I en overgangsfase har dette ført til at studiepoengproduksjonen ved medisinstudiet har vært unormalt høy. Kategori B har en nedgang på 14 årsenheter, 9 på profesjonsstudiet på psykologi og 5 på farmasistudiet. Nedgangen på profesjonsstudiet i psykologi skyldes en forskyvning av opptakssemesteret, fra vår til høst. Dette medførte en reduksjon i det totale studenttallet i 2004 i forhold til 2003 ved dette studiet. I kategori C gikk antall årsenheter ned med 42. Hovedforklaringen er omleggingen av fiskerikandidatstudiet fra en integrert 5-årig utdanning til et utdanningsløp med bachelor og master. Hele fiskerikandidatstudiet var satt i kategori C, mens bachelordelen er plassert i kategori E. Kategori D har en økning på 253 årsenheter. Økningen kommer i hovedsak ved Det juridiske fakultet. Dette skyldes at en femårig integrert master i rettsvitenskap har erstattet det tidligere 6-årige profesjonsstudiet og 1. avdeling jus. 1. avdeling jus var tilordnet kategori F, mens nå er hele den integrerte masteren tilordnet kategori D. Den resterende økningen i kategori D skyldes en økning i avlagte studiepoeng ved masterstudiene ved Det humanistiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Kategori E er økt med 39 årsenheter fra 2003 til 2004. Kategori F opplever en stor nedgang. En av årsakene til nedgangen er omleggingen av studiet i rettsvitenskap. Et usikkerhetsmoment i utviklingen i avlagte studiepoeng er at enkelte av de nye studieprogrammene fortsatt ikke er kategorisert i finansieringskategorier. I 2004 er 16 årsenheter foreløpig uplasserte.

[1] De ulike fagene er av UFD tilordnet disse finansieringskategoriene:
- Kategori A Profesjonsstudiet i medisin og odontologi.
- Kategori B Profesjonsstudiet i psykologi. Farmasistudiet
- Kategori C Realfag (hovedfag/mastergrad). Fiskerikandidatstudiet.
- Kategori D Humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag hovedfag/mastergrad. Sivilingeniørstudiet. Juss profesjonsstudiet (2.–4. avdeling). Helsefag hovedfag. Master in International fisheries management.
- Kategori E Realfag lavere grad/bachelor. Praktisk pedagogisk utdanning.
- Kategori F Humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag lavere grad/bachelor. Medisin grunnfag. Psykologi (grunn- og mellomfag). Juss 1. avdeling. Ex.phil. og ex.fac. Diverse videreutdanninger.

Universitetet i Tromsø har ikke i løpet 2004 opprettet studiepoenggivende emner for undervisningsaktivitet som ikke har vært poenggivende tidligere.

Utvikling i søkertall, opptakstall og studenttall

Universitetet i Tromsø opplever en vekst i antall søkere til studiene. Oppstart av odontologi og økning i antall søkere til masterstudiet i rettsvitenskap er én forklaring. I tillegg var det i 2004 to søknadsrunder for enkeltemnestudenter mot bare en i 2003. Det ble tatt opp 672 flere studenter i 2004 enn i 2003. Økningen er et resultat av den økte søkningen og opprettelsen av odontologistudiet. Antall registrerte studenter er 5 496 høsten 2004 og er økt med 244 fra høsten 2003.

Aktivitetskrav

Universitetet i Tromsø er bedt spesielt om å kommentere utviklingen i forhold til aktivitetskravene for studieåret 2004–2005 på det første året av utdanningene i medisin, farmasi, psykologi og odontologi. Høsten 2004 fylte Universitetet i Tromsø opptaksrammene til disse studiene. Den beste indikasjonen på om aktivitetskravene vil bli oppfylte for inneværende studieår får vi ved å sammenligne faktiske avlagte studiepoengene for 2003–2004 med aktivitetskravet for 2004–2005. I studieåret 2003–2004 ble det avlagt 73 årsenheter på første årstrinn ved medisin. Dette er i samsvar med aktivitetskravet for 2004–2005. Første året av farmasistudiet avlegger farmasistudentene 15 studiepoeng på emner som er tilordnet studieprogrammet farmasi i rapporteringssammenheng. De resterende studiepoengene er tilordnet bachelorsgradsprogram i realfag. Dette skyldes at finansieringsmodellen forutsetter at hvert emne kun tilordnes et studieprogram, og da til det studieprogrammet hvor emnet har sin primære tilknytning. Studieplanen for første studieår ved farmasistudiet består av flere grunnleggende emner i realfag, og disse er følgelig tilordnet bachelorsgradsprogram i realfag. For å kunne måle om aktivitetskravet til studentene i farmasi er oppfylt må vi derfor se på hvor mange studiepoeng studentene på farmasi har avlagt totalt. Ved farmasi ble det avlagt 31 årsenheter i studieåret 2003–2004. Dette er 7 over aktivitetskravet for 2004–2005. Økningen skyldes en økning i opptaksrammen ved farmasi.

I 2004 ble det avlagt 13,3 årsenheter på første studieår på profesjonsstudiet i psykologi. Dette er 9 årsenheter færre enn aktivitetskravet for 2004–2005. I løpet av 2003–2004 flyttet profesjonsstudiet i psykologi opptaket fra vårsemesteret til høstsemesteret. Flyttingen av oppstarten gjør at studentene på årstudiet i psykologi og profesjonsstudiet kommer i fase. Flyttingen medførte at Universitetet i Tromsø vårsemesteret 2004 ikke hadde studenter på 1. studieår av profesjonsstudiet i psykologi. For studieåret 2004–2005 forventer vi at aktivitetskravet vil bli oppfylt på psykologi.

Høsten 2004 ble de første studentene tatt opp på odontologi. Tilsammen ble det tatt opp 13 studenter til 10 studieplasser, og disse er forventet å avlegge 11 årsenheter i studieåret 2004/2005.

Gjennomstrømning

Universitetet i Tromsø innførte obligatoriske utdanningsplaner for alle studieprogram fra og med høsten 2003. I løpet av 2004 er det utviklet verktøy i studentdatasystemet (FS) for å analysere og kontrollere bruken og vedlikeholdet av utdanningsplanene. Universitetet i Tromsø arbeider nå aktivt med å utarbeide administrative rutiner for vedlikehold av utdanningsplanene. Tabell 1.16 i tabellvedlegget, *Gjennomføring i henhold til avtalt studieplan*, viser at studentene ved Universitetet i Tromsø har en oppfyllelsesgrad av utdanningsplanene på 27 %. Samtidig tok de samme studentene eksamen i emner tilsvarende 6500 studiepoeng utenfor utdanningsplanen. Tallene viser at verktøyene for vedlikehold av ut-

danningsplanene i FS og gode administrative rutiner ble utviklet noe sent i forhold til innføringen av kvalitetsreformen. Dette er noe av årsaken til den lave oppfyllelsesgraden. Universitetet intensiverer arbeidet med vedlikehold av utdanningsplanene samtidig som vi fortsetter arbeidet med å forbedre kvaliteten på studieprogrammene.

Spesielle rekrutteringstiltak

Universitetet i Tromsø har i løpet av 2004 gjort et løft på rekrutteringssiden både i form av flere tiltak og i form av en kvalitetssikring av rekrutteringsarbeidet. Organiseringen av arbeidet er videreutviklet og kompetansen er styrket.

Universitetet har som overordnet målsetning at alle potensielle studenter skal kjenne til Universitetet i Tromsø som et reelt utdanningsalternativ. I arbeidet fokuserer vi på direkte kontakt med elevene og prioriterer samtaler og orienteringer framfor generell annonsering, reklame med mer. Dette betyr at en stor innsats bl.a. legges i skolebesøk på alle videregående skoler, spesielt i Nord-Norge. I vesentlig grad bruker vi våre egne studenter som ambassadører og sender dem også hjem på besøk til egen skole.

I tillegg er det gjort en stor innsats for å tilpasse og å utvikle våre nettsider, og studentportalen blir stadig bedre. Som alle andre ser vi en klar økning i bruken av nettet blant elevene.

Vi har også lagt en betydelig innsats i studentmottaket ved studiestart i 2004. Bedre samordning og nye tiltak har gjort studiestart til en mer positiv opplevelse for studentene.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet arbeider aktivt med rekruttering til realfagsstudiene, og har spesielt satset på langsiktige rekrutteringstiltak som Nordnorsk vitensenter, deltakelse på forskjellige nasjonale tiltak som internettstedet matematikk.org, matematikk-konkurransen *KappAbel*, *Årets Nysgjerrigper* og *First Lego League*, samt at fakultetet er sentralt i arbeidet med Realfagskonferansen. I tillegg har flere av instituttene et betydelig antall skoleklasser på besøk, spesielt fra videregående skoler i fylket. Vi arrangerte også etterutdanningskurs i matematikk, fysikk og kjemi for lærere i den videregående skole i landsdelen (se tabell 1.10 Etterutdanning) høsten 2004.

Også Norges fiskerihøgskole (NFH) har gjort en spesiell rekrutteringsinnsats i 2004–2005, hvor en rekrutteringskampanje mot Sør-Norge er gjennomført. Nytt informasjonsmateriell med ny profil ble benyttet mot spesielle geografiske områder, spesielt rundt byene Bergen, Ålesund, Kristiansund og Trondheim. Også NFH benytter tidligere NFH-kandidater og egne studenter i dette arbeidet.

Nye studier/ fag og nedlegging av studier/ fagtilbud

I tabell 1.13 er det en oversikt over nye studieprogram som ble satt i gang i 2004.

I tillegg endret bachelorgradsprogrammet i informatikk og matematikk navn til datasikkerhet.

Tabell 1.14 viser hvilke studieprogram som ble nedlagt i 2004.

Karakterer

For studieåret 2003–2004 var gjennomsnittlig ståkarakter tilnærmet C på lavere grad og noe høyere enn C på høyere grad. Det er sammenfallende tendenser for alle fakultetene, og dette tyder på at Universitetet ikke er i ferd å utvikle fakultetsspesifikke tolkninger av den nye karakterskalaen. Universitetet i Tromsø følger nøye med utviklingen i bruken av bokstavkarakterer, og på emner med avvikende karakterfordeling vil det bli brukt ordinær ekstern sensor.

3.1.2 Planer for 2005 og 2006

Universitetet i Tromsø vil i denne perioden videreføre og forsterke arbeidet med kvalitetsforbedringer i studieprogram og undervisning. Høsten 2004 ble den første utdanningsmeldingen utarbeidet. Meldingen danner et godt grunnlag for det videre arbeidet med å sikre og å heve kvaliteten på vår utdanning. I løpet av 2005 vil Universitetet ta i bruk verktøy som setter oss i stand til systematisk å gjennomføre studentevalueringer på alle våre emner. I første omgang vil vi gjennomføre evaluering på utvalgte emner. I løpet av 2005 og 2006 vil Universitetet i Tromsø gå gjennom den totale studieprogramporteføljen med tanke på å redusere antall program, og med tanke på å gi porteføljen en klarere profil. Studieprogramporteføljen skal gjenspeile Universitetet i Tromsø som et breddeuniversitet og samtidig spisses mot våre satsningsområder: marine fag, biologi, medisin, teknologi, fysikk, samiske spørsmål / urfolks- og minoritetsspørsmål og flerkulturelle forhold.

I 2005 vil Universitetet i Tromsø arbeide med opprettelse av tre nye mastergradstilbud: Master i telemedisin, Master i psykologi og Master i marin bedriftsledelse.

Rekruttering

Universitetet i Tromsø vil i perioden framover styrke og spesialisere rekrutteringsarbeidet ytterligere. Vi ser behovet for både en større innsats og en kvalitetsmessig hevning. Universitetet vil fortsatt prioritere møtet ansikt til ansikt med elevene. I tillegg vil det bli lagt ytterligere innsats i en tilpasning av nettsidene i et student/brukerperspektiv.

Universitet i Tromsø vil også legge større innsats i å yte service ovenfor nye studenter som kommer hit, og studenter som allerede er her. Dette betyr videreutvikling av vårt servicekontor og etablering av et karrieresenter. Vi er også opptatt av tiltak for å opprettholde et godt studentmiljø og for å beholde studentene hos oss.

3.2 Kvalitetsreformen

3.2.1 Rapport 2004

Universitetet i Tromsø har i 2004 videreført arbeidet med kvalitetsreformen. Universitetets samlede arbeid med kvalitetsreformen er grundig beskrevet og dokumentert i *Utdanningsmelding for Universitetet i Tromsø 2003–2004*. Utdanningsmeldinga er utformet blant annet med utgangspunkt i *Kriterier for evaluering* som Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) stiller til institusjonenes kvalitetsikringssystem. Utdanningsmeldinga for 2003–2004 er den første årsmeldinga Universitetet i Tromsø har utarbeidet for den totale utdanningsvirksomheten.

På grunnlag av omfattende utdanningsstatistikk og resultater fra interne evalueringsprosesser, gir utdanningsmeldinga en helhetlig oversikt over noen av de viktigste utfordringene Universitetet i Tromsø står overfor på utdanningssiden, og fremmer tiltak som skal bidra til å høyne kvaliteten på områder knyttet til undervisning, læringsmiljø og studieadministrative tjenester. Utdanningsmeldinga gir en samlet og overordnet vurdering av studiekvaliteten ved Universitetet for studieåret 2003–2004, og oversikt over kvalitetsforbedrende tiltak som skal iverksettes. Utdanningsmeldinga er et sentralt styringsdokument for Universitetet i Tromsø. Med utgangspunkt i budsjettrundskrivet rapporterer Universitetet i Tromsø om følgende områder:

Opptak og mottak

Universitetet i Tromsø har i arbeidet med nøkkeltall gjennomgått opptakskravene til en del studieprogram. Det er foreslått justeringer av opptakskravene til det integrerte mastergradsprogrammet i fiskehelse og bachelorgradsprogrammet i akvakultur ved Norges fiskerihøgskole. Forslagene er til vurdering hos departementet og vil tidligst gjelde f.o.m. opptaket til studieåret 2006–2007. Endringene er foreslått for å harmonisere opptakskra-

vene med kravene til realfaglige studier og er ikke direkte begrunnet i manglende forkunnskaper hos begynnerstudentene. Imidlertid synes det som om de fleste fakultetene er kommet fram til at dagens opptakskrav og de anbefalte forkunnskapskravene er tilstrekkelige.

På nasjonalt plan har det vært fokus på flere problemstillinger i tilknytning til opptaksordningen, særlig på spørsmålet om inntak av realkompetansesøkere fører til en nivåsenkning blant begynnerstudenter, og dermed også en nivåsenkning i studiene. Derfor har Universitetet i Tromsø undersøkt dette spesielt. Universitetet tar opp realkompetansesøkere både til ordinære begynnerstudier og til videreutdanningsstudier. Resultatene viser at studenter som er tatt opp på grunnlag av realkompetanse, har den høyeste strykprosenten av alle opptakskategoriene.

Universitetet i Tromsø har i 2004 permanentisert et sentralt informasjons- og veiledningskontor, som er en førstelinjetjeneste for studenter og søkere. I forbindelse med semesterstart vår og høst opprettes det sørvistorg for studenter ved alle fakultet og i Sentraladministrasjonen. Alle studieprogram har mottaksansvarlige, og studenter får hjelp med registrering, inngåelse av utdanningsplan og eksamensmelding. Mottaket av studenter har aldri tidligere vært så godt planlagt og samordnet som i 2004.

Utdanning, ressursbruk, undervisning

Utdanningsmeldinga for 2003–2004 viser at det generelt sett er et høyt kompetansenivå på undervisningssiden. Kvalitetsreformen la opp til omlegging av undervisningen med større krav til oppfølging av studentene og mer vekt på undervisningsformer som forutsetter aktiv deltagelse fra studentenes side (mappeevalueringer m.m.). Universitetet i Tromsø har registrert økt arbeidsbelastning for studenter og faglærere. Et stykke på vei er dette en forventet konsekvens av reformen.

Studentevalueringer

Ved enheter hvor det har vært gjennomført evalueringer av undervisningen, er tilbakemeldingene fra studentene overveiende positive. Rapportene fra fakultetene konkluderer likeledes med at studentene i all hovedsak er tilfredse med undervisningen og den øvrige faglige oppfølgingen. Der det har vært rapportert alarmerende forhold, har det vært satt inn tiltak.

Gjennomstrømning, frafall, karakterskala

Karakterfordelingen studieåret 2003–2004 viser at på lavere grads eksamener er gjennomsnittlig ståkarakter tilnærmet C på alle fakulteter. På høyere grads eksamener er gjennomsnittlig ståkarakter høyere enn C på alle fakulteter. De sammenfallende tendensene for alle fakulteter kan tyde på at det ikke er i ferd med å utvikle seg fakultetsspesifikke tolkninger av den nye karakterskalaen. På lavere grads emner er karakterfordelingen jevnt over også i samsvar med de nasjonale retningslinjene. På høyere grads eksamener gis det bedre karakterer enn på lavere grad. Universitetet i Tromsø har ingen god forklaring på hvorfor det er slike forskjeller mellom resultatene på de to studienivåene.

I forbindelse med innføringen av kvalitetsreformen ble det foretatt endringer i UH-lovens bestemmelser om bruk av ekstern sensor. Som følge av dette fattet Universitetsstyret vedtak om å åpne for at det på lavere grads studier kan avvikes fra den tradisjonelle sensurordningen, der ekstern sensor deltar ved vurdering av eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene. Bruk av ekstern sensor kan i stedet erstattes eller suppleres av ordninger der ekstern sensor deltar ved utforming av oppgaver og sensorveiledning og/eller foretar kontroll av intern sensor og vurderingsordningene i faget. Fagmiljøene har i all hovedsak valgt å fortsette med den tradisjonelle sensorordningen. Universitetet i Tromsø ønsker en planmessig bruk av ordinær ekstern sensor, spesielt på emner der det ser ut til å være avvikende karakterfordeling.

Tall for de siste fire kalenderårene viser at Universitetet i Tromsø hvert år har økt studiepoengproduksjonen per student. Fra 2002 til 2003 er det en endring fra 36,2 til 40,4 poeng per registrerte student. Den siste økningen skyldes en reell forbedring i poengproduksjonen på flere av studiene, kombinert med en nedgang i antall registrerte studenter. Tallene for poengproduksjonen viser imidlertid at Universitetet i Tromsø er langt unna kvalitetsreformens målsetninger om at studentene skal gjennomføre studiene på planlagt studietid.

Et annet viktig aspekt er frafallet av studenter på studieprogrammene. På institusjonsnivå kan det reelle frafallet indikeres ved å se på hvor mange av de nye studentene som startet på et studieprogram høsten 2003 og som fremdeles var registrert på et studieprogram våren 2004. Disse tallene viser et frafall på ca. 11 %. Det er grunn til å anta at dette i nasjonal sammenheng ikke er et spesielt høyt frafall.

Diploma Supplement Label

Universitetet i Tromsø har siden studieåret 2002–2003 utstedt engelske vitnemålstillegg (Diploma Supplement). Etter søknad til EU-kommisjon ble Universitetet i Tromsø i mars 2004 tildelt akkrediteringen Diploma Supplement Label for perioden 2003–2007.

Forum for kvalitetsutvikling i utdanningsvirksomheten

Universitetet i Tromsø opprettet i 2004 Forum for kvalitetsutvikling i utdanningsvirksomheten (FUK). Forumet består av vitenskapelige ansatte og studenter. Sentraladministrasjonen har sekretariatet. FUK gir råd og veiledning til fagmiljø, programstyrer og studenter i spørsmål knyttet til pedagogisk og teknologisk tilrettelegging av undervisning og veiledning, vurderingsmetoder og vurderingsuttrykk og eksamen. FUK gir også Universitetsstyret råd og veiledning om valg av satsningsfelt for økt kvalitet i utdanningen. Dette skjer bl.a. ved å vurdere forslag til tiltak og ved å vurdere resultater av iverksatte tiltak. På grunnlag av utdanningsmeldinga uttaler forumet seg om mulig/identifiserbar kvalitetssvikt og foreslår tiltak for forbedring og eventuelt intern eller ekstern evaluering av studieprogram eller enkeltemner.

Kvalitetssikringssystem

Kvalitetssikringssystemet for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø ble godkjent av styret i april 2004 og er utformet slik at det tilfredsstiller de nasjonale kravene. Systemet bygger også på vurderinger og anbefalinger gitt i rapportene fra det tidligere Norgesnettrådet og tidligere erfaringer med studiekvalitetsarbeid ved Universitetet i Tromsø. De formulerte målsetningene som er lagt inn i kvalitetsikringssystemet, bygger for øvrig på Universitetet i Tromsøs overordnede strategidokumenter og vedtak fattet av Universitetsstyret.

Universitetet i Tromsø har valgt å utforme et kvalitetsikringssystem som er felles for hele institusjonen. Innhenting, oppsummering og analyse av informasjon og data er enhetlig og identisk for alle fakulteter og avdelinger. Dette gjør det enklere å sammenfatte informasjon fra flere enheter og legge til rette for interne sammenligninger, noe som er vesentlig for Universitetets videre prioriteringer. Flere forhold som berører kvalitet, vil imidlertid variere med faglig egenart og derfor betinge særskilte metoder og evalueringskategorier. Kvalitetssikringssystemet er derfor utformet slik at det er fullt mulig for studieprogramstyrer og institutter å ta med tilleggselementer på avdelingsnivå, eller lage særskilte evalueringsopplegg som dekker de behov den enkelte avdeling har.

Kvalitetssikringssystemet består av tre deler: *Del I Systembeskrivelse* er en generell beskrivelse av systemet, inklusiv organiseringen av kvalitetsarbeidet. *Del II Forskerutdanning* omhandler kvalitetssikring av PhD-studiene. *Del III Prosedyrer og styringsdokumenter* er under arbeid, med målsetting om publisering i løpet av våren 2005. Del III vil bestå av en nærmere beskrivelse av studieadministrative saksfelt. Her skal ansatte og studenter finne de

nødvendige dokumenter for arbeidet med kvalitetssikring og -utvikling. Deler av systembeskrivelsen er en videreføring av rutiner som var etablert før studieåret 2003–2004. I tillegg har en del av de nye rutinene blitt innarbeidet i løpet av 2004, parallelt med utformingen av systembeskrivelsen.

I september 2004 ble kvalitetssikringssystemet publisert på Universitetets intranett.

3.2.2 Planer for 2005 og 2006

I 2005 skal Universitetet i Tromsø arbeide videre med å normere arbeidsomfanget på hvert emne – i første omgang slik at emner innenfor samme fagområde har tilnærmet lik arbeidsbyrde. Ved flere enheter ble det satt i verk tiltak på dette området i studieåret 2004. Det skal utarbeides retningslinjer for fastsettelse av arbeidsomfang for emner både på lavere og på høyere grad.

Innføringen av systematiske studentevalueringer f.o.m. studieåret 2004–2005 vil gi et mer utfyllende bilde av undervisningskvaliteten ved Universitetet i Tromsø. Det skal utvikles en felles mal for utforming av spørsmål til bruk i student- og lærerevalueringer.

Universitetet i Tromsø skal utarbeide retningslinjer for registrering og behandling av avviksmeldinger. For å sikre en mer effektiv saksgang blir Forsknings- og studieavdelingas informasjons- og veiledningskontor organisert som veiledende instans for studenter i alle typer klagesaker.

En ny samlet utdanningsstrategi for Universitetet i Tromsø skal utarbeides. Utdanningsstrategi og forskningsstrategi skal vi forsøke å samordne, og strategiske målsetninger skal avstemmes i forhold til den pågående omorganiseringen av institusjonen. Målsetningene i den nye utdanningsstrategien skal deretter integreres i kvalitetssikringssystemet og være retningsgivende for det fremtidige kvalitetsarbeidet.

I 2005 skal Universitetet i Tromsø arbeide for å implementere kvalitetssikringssystemets rutiner i organisasjonen, blant både studenter og ansatte. Den største utfordringen vil være å opparbeide forståelse for systemet og engasjement for kvalitetsarbeid. Den graden av relevans som den enkelte lærer og student føler at systemet har for dem, vil være avgjørende for implementeringen.

NOKUT vil høsten 2005 gjennomføre evaluering av Universitetet i Tromsøs kvalitetssikringssystem. Den dokumentasjonen som NOKUT vil ha behov for i forbindelse med institusjonsbesøket, vil kreve konsentrert arbeidsinnsats på alle nivå i organisasjonen.

Kvalitetssikringssystem

Et kvalitetssikringssystem vil være i stadig endring og videreutvikling. Konkrete planer for videreutvikling av kvalitetssikringssystemet til Universitetet i Tromsø for 2005 og 2006 vil være som følger:

- revisjon av systembeskrivelsen
- utarbeide en kortversjon av systemet
- innføre et elektronisk spørreverktøy til bruk i evalueringsarbeidet
- ferdigstilling og publisering av Kvalitetssikringssystemets Del III Prosedyrer og styringsdokumenter
- bedre integreringen av den publiserte systembeskrivelsen for forskerutdanninga (del II)
- innarbeide rutiner og strategi for studentrekruttering
- knytte biblioteks- og IT-tjenestene tettere til kvalitetssikringssystemet med evalueringer og rapporter
- utforme og innarbeide nye rutiner for kvalitetssikring av eksterne studietilbud og etter- og videreutdanningsstudier, videreutvikle rapporteringsmaler, utvikle retningslinjer for fastsettelse av arbeidsomfang, samt forbedre og systematisere rutiner for avvikshåndtering.

3.3 Samarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner

3.3.1 Rapport 2004

Universitetet i Tromsø har i 2004 videreført samarbeidet om forsknings- og utviklingsarbeid med høgskolene i landsdelen gjennom Råd for høgre utdanning i Nord-Norge. Universitetet har inngått avtaler med alle høgskolene og har ulike former for samarbeid med disse institusjonene. Arbeidet med et felles nordnorsk forskerutdanningsnettverk ble videreført i 2004. Flere institusjoner gikk sammen om å søke forskningsmidler fra Norges forskningsråd.

Universitetet i Tromsø har fortsatt avtale med Høgskolen i Bodø om mastergradsstudium i sosiologi. Ved utløpet av perioden vil det ikke inngås ny avtale da Høgskolen i Bodø selv vil tilby et tilsvarende studieprogram. Avtalen med høgskolene i Nesna, Bodø, Tromsø, Finnmark og Sámi allaskuvla/Samisk høgskole om hovedfag i spesialpedagogikk er fortsatt aktiv. Det inngås også individuelle avtaler med høgskolene vedrørende opptak av doktorgradskandidater med arbeidsplass på høgskolene. Avtalen med Høgskolen i Lillehammer om mastergradsstudium i samfunnsplanlegging og kulturforståelse eksisterte også i 2004. Universitetet i Tromsø har inngått samarbeidsavtale med Høgskolen i Tromsø om gjennomføring av studiet *Skoleutvikling med et tilpasset opplæringsperspektiv*.

Universitetet i Tromsø hadde også i 2004 et utstrakt samarbeid om forskning og undervisning med Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS).

Universitetet i Tromsø har samarbeid med KUN (Kirkelig utdanningssenter i Nord).

Det medisinske fakultet har et samarbeid med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet om utvikling og utprøving av nettbasert kurs i nasjonale fag for norske studenter som studerer medisin i utlandet. Dette gjelder de studieplassene som er finansiert av den norske stat.

3.3.2 Planer for 2005 og 2006

Samarbeidet med de nordnorske høgskolene gjennom Råd for høgre utdanning i Nord-Norge vil fortsette også i 2005 og 2006. Også i 2005 vil det bli arrangert et eget nordnorsk rådgiverseminar rettet mot rådgivere i de videregående skolene i Nord-Norge.

3.4 Fleksible utdanningstilbud, etter- og videreutdanning, fjernundervisning og desentraliserte studietilbud

3.4.1 Rapport 2004

Fleksible læringsformer og IKT

Universitetet i Tromsø har i 2004 satset på fire hovedstrategier for å ivareta fleksible læringsformer og IKT:

- Motivering, veiledning og praktisk støtte til prosjekter som jobber med fleksible studier eller tar i bruk IKT i undervisning.
- Utvikling av modeller og teknologiske løsninger som støtter arbeidet hos de vitenskaplige ansatte som tar i bruk IKT i utdanning. Innenfor denne strategien har videreutvikling og pedagogisk støtte knyttet til innføring og bruk av læringsstøtteprogram hatt en spesiell vektlegging.
- Tilbud om kurs og korte seminarer innen feltet fleksibel utdanning og teknologi.
- Erfaringsspredning. En hovedaktivitet i dette arbeidet har vært seminarrekken *IKT i utdanning*.

En aktivitet som klart viser omfanget av arbeidet med fleksible studier og IKT er gjennom bruk av læringsstøtteprogram som bl.a. kan brukes til fremlegging av forelesninger

og oppgaver, diskusjoner mellom studenter, oppgaveinnleveringer og formidling av undervisningsinformasjon. U-Vett har i 2003–2004 gitt opplæring til alle vitenskapelig og administrativt ansatte som har ønsket å benytte verktøyet.

Fleksible læringsformer har i all hovedsak vokst frem i et samspill mellom fagmiljøene og U-Vett. Det humanistiske fakultet utmerker seg som den enheten der dette samarbeidet er satt best i system, spesielt det store IKT-prosjektet *OFUN* (*Ordinær og fleksibel utdanning på nettet*). Foruten U-Vett har prosjektet også involvert Universitetsbiblioteket. Prosjektet har på mange måter blitt stående som et godt eksempel på helhetlig innføring av IKT i et fagmiljø. Erfaringene beskrives som overveiende positive og nyttige.

Organisering av etter- og videreutdanning

U-Vett (Universitetets senter for videre- og etterutdanning) har koordineringsansvaret for etter- og videreutdanningsaktiviteten ved Universitetet i Tromsø. I tillegg har U-Vett ansvaret for intern veiledning og utprøving av IKT i undervisningen. U-Vett gir støtte og veiledning til fagmiljøene når det gjelder tilrettelegging av fleksibel utdanning, mens fagmiljøene har ansvaret for det faglige innholdet i studiene.

De fleste videreutdanningstilbudene er utviklet etter forespørsel fra bl.a. Forsvaret, kommuner, fylkeskommuner og bedrifter i Nord-Norge, og er skreddersydd bestillernes behov for kompetanseutvikling innen deres virksomhet.

Videreutdanning for lærere

Det har i 2004 vært gitt følgende videreutdanningstilbud for lærere:

Program for læring og praktisk pedagogikk:
Veiledning og flerkulturell forståelse (30 sp.) rettet spesielt mot nyutdannede lærere og utviklet i samarbeid med Samisk høgskole, Høgskolen i Finnmark og Høgskolen i Tromsø. Videre har det vært gitt tilbud i *Skoleutvikling med et tilpassa opplæringsperspektiv* (30 sp.) og *Matematikkdidaktikk* (10 sp), sistnevnte i samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. På mastergradsnivå har det vært tilbud i *Utdanningsledelse* (90 sp). Samtlige tilbud planlegges videreført i 2005 og 2006.

Det humanistiske fakultet:
Program for fransk og tysk i skolen (PROFFT), er et nasjonalt samarbeid mellom en rekke høyere utdanningsinstitusjoner, og planlegges videreført i 2005 og sannsynligvis også i 2006.

Lesekunst, et rent nettbasert tilbud innafor litteraturvitenskap i samarbeid med de historisk-ilosofiske fakultetene ved UiO, UiB og NTNU. Tilbudet videreføres i 2005.

Mastergrad i nordisk, videreføres også i 2005.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet:
Alternativt studium i realfag (30 sp). Studiet er utviklet av og gjennomføres i et samarbeid mellom NHO Troms, Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Tromsø, Troms Kraft, Statens vegvesen, Troms Fylkeskommune v/Kongsbakken videregående skole, Sommerlyst ungdomsskole og NAROM (Andøya Rakettskytefelt).

Flerfaglige tilbud (rettet mot lærere som en av flere målgrupper)***:***
Samisk kulturkunnskap (30 sp.) og *Nordnorsk landskap og kulturhistorie i et lokalt perspektiv* (20 sp). Begge disse studiene planlegges videreført i 2005 og 2006.

Oversikt over antall prosjekter innenfor fjernundervisningen

De fleste eksterne utdanningstilbud ved Universitetet i Tromsø er i dag bygd på en kombinasjon av fysiske møter og bruk av IKT. Dette er en modell som erfaringsmessig ivaretar de behov og ønsker våre samarbeidspartnere har.

Tabellene 1.10 og 1.11 i tabellvedlegget gir en oversikt over disse studiene.

3.4.2 Planer for 2005 og 2006

Samfunnsutviklingen tilsier at behovet for fleksible utdanningstilbud er raskt økende. Videreutdanning vil derfor få stadig sterkere betydning for Universitetet i Tromsø med hensyn til både faglig utvikling, legitimitet og status. Samtidig preges feltet i større grad av markedstenkning og økt konkurranse mellom utdanningsinstitusjoner og private aktører i inn- og utland.

I strategiplanen for videreutdanning har Universitetet i Tromsø som mål å øke antallet videreutdanningsstudenter betydelig i årene som kommer. Universitetet i Tromsø vil i 2005 og 2006 fortsette arbeidet med utvikling av videreutdanningstilbud på faglig høyt nivå, som kan tilrettelegges spesielt for arbeids- og næringslivets behov, både i og utenfor landsdelen.

I 2005 planlegger Institutt for pedagogikk og lærerutdanning oppstart av emnet *Veiledningspedagogikk* (30 sp.) og mastergradsprogrammet *Læring og skoleutvikling* (90 sp.). Videre er det under utvikling et videreutdanningstilbud i *Filosofering med barn* med oppstart i 2005 og med utvidelse til mastergrad på 90 sp. i 2006. Instituttet samarbeider med høgskolene i Nord-Norge om å tilrettelegge andre tilbud for lærere i landsdelen.

Fakulteter som i liten grad har tatt i bruk fleksible læringsformer vil i 2005 sette i gang systematiske IKT-prosjekter.

4 Forskning, utviklingsarbeid og formidling

4.1 Utviklingen i antall personer og kandidater i doktorgradsprogrammer

4.1.1 Rapport 2004

Antall nye doktorgradsavtaler

Det ble inngått 94 nye doktorgradsavtaler i 2004 som vist i tabell 2.1 i tabellvedlegget. Dette er økning fra 63 nye i 2003. Det er en økning i avtaler knyttet til alle finansieringskilder. Vi har ikke datagrunnlag for å vurdere eventuelle endringer mellom fag, for i tidligere rapporter er ikke avtalene fordelt på studium. Det er 48 % kvinner blant dem som har inngått nye avtaler i 2004, i 2003 var kvinneandelen 49 %.

Antall registrerte personer i organisert forskerutdanning (doktorgradsprogrammer)

Tabell 2.2 viser at det høsten 2004 var registrert 436 doktorgradsavtaler, mot 409 høsten 2003. Kvinneandelen er uendret på 53 %. Selv om det er noe usikkerhet knyttet til opplysningene om finansieringskilder, konkluderer vi med at det fra 2003 til 2004 vært en økning i antallet avtaler finansiert over egen budsjettramme. I samme periode har det også vært en økning i avtaler med andre andre eksterne kilder, mens det har vært en nedgang i forskningsrådsfinansierte avtaler. Økningen i egenfinansierte avtaler ser vi som resultat av de tiltakene som er satt verk, se neste avsnitt.

Personer tilsatt som stipendiater

Det vises til tabell 3.2. Universitetet ser nå resultatet av de tiltakene vi har satt i verk for å få hurtigere tilsetting i ledige stipendiatstillinger, og antallet stipendiater finansiert over eget budsjett økte fra 110 i 2003 til 141 i 2004. Til og med 2004 er Universitetet i Tromsø tildelt 142 stipendiatstillinger over rekrutteringsstipendprogrammet, av disse er 16 tildelt i 2004. Noen av disse stillingene er fortsatt ubesatt. Universitetet bruker også midler av grunnbevilgningen for å tilsette i stipendiatstillinger.

Antall avlagte doktorgrader

Det ble i 2004 uteksaminert 70 doktorgradskandidater ved Universitetet i Tromsø; 40 i vårsemesteret og 30 i høstsemesteret. (se tabell 2.3) Dette er det høyeste antall doktorgradskandidater som noen gang er uteksaminert ved Universitetet i Tromsø i løpet av ett år. I forhold til 2003 var økningen på 23 %. Som ved tidligere rapporteringer er tallet høyest ved Det medisinske fakultet med 29 kandidater, etterfulgt av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet med 16, Det samfunnsvitenskapelige fakultet med 11, Norges fiskerihøgskole med 11 og Det humanistiske fakultet med 3. Kvinneandelen blant uteksaminerte kandidater i 2004 var 46 %, med 18 kvinnelige kandidater i vårsemesteret og 14 i høstsemesteret.

Gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen

Tabellene 2.4–2.6 viser brutto tid og netto årsverk til forskerutdanningen. Tallene som viser netto årsverk er usikre. Dette skyldes mangelfulle grunnlagsdata på flere områder som inngår i beregningen. Tabellene omfatter derfor bare de personene hvor vi har tilstrekkelige opplysninger til å foreta disse beregningene. Vår vurdering av gjennomstrømningen er i samsvar med konklusjonen fra evalueringen av norsk forskerutdanning – den er for lav. Den er likevel ikke så lav som en kan frykte ved å se på brutto tid. Datagrunnlaget er imidlertid for usikkert til at vi kan trekke konklusjoner om eventuelle ulikheter mellom fag eller finansieringskilder.

Opplysningene i tabellene om antallet avbrutte doktorgradsavtaler er også usikkert. Dette skyldes i stor grad mangel på enhetlig definisjon av når en avtale skal registreres som avbrutt.

4.1.2 Planer for 2005 og 2006

Stipendiat- og postdoktorstillinger brukes aktivt i rekrutterings- og strategiarbeidet som vist til nedenfor. Universitetet venter fortsatt økning i antall avlagte doktorgrader, i takt med tildelingen av rekrutteringsstillinger fra departementet.

Universitetet i Tromsø vil i samarbeid med de andre universitetene fortsette arbeidet med å videreutvikle doktorgradsmodulen i det studieadministrative systemet (FS) og bruken av denne, slik at vi får pålitelige tidsseriedata som grunnlag for å beregne gjennomstrømning i doktorgradsprogrammene. Universitetet i Tromsø vil fortsette å følge opp flere av anbefalingene fra evalueringen av norsk forskerutdanning for å bedre gjennomstrømningen. Dette gjelder både opplæringsprogram for veiledere – et årlig tilbud som første gang ble holdt våren 2003 – og medarbeidersamtaler for alle stipendiater.

4.2 Strategiske prioriteringer

4.2.1 Rapport 2004

Et sentralt verktøy i den strategiske FoU-satsingen er fordelingen av stipendiat- og postdoktorstillinger i Universitetstyret. Samtlige stillinger som Universitetet er tildelt over rekrutteringsstipendprogrammet, inngår i en sentral pott. Etter stipendiat- og postdoktorperiodens utløp refordeles stillingene av Universitetsstyret ut fra strategiske vurderinger. I 2004 hadde Universitetet i alt 142 stipendiat- og 22 postdoktorstillinger i den sentrale potten.

Tre forskerskoler opprettet ved Universitetet i Tromsø

- Forskerskole innen molekylær biomedisin og strukturbiologi.
- Forskerskole innen arktiske økosystemer, biokjemiske sykler og klimaforandringer i antroposen, *ARCTOS*.
- Forskerskole innen teoretisk lingvistikk.

En del av stipendiat- og postdoktorstillingene ble i 2004 benyttet til igangsetting av forsøk med forskerskoler. Etter forutgående utlysing ble 10 innkomne søknader vurdert av en ekstern komité. Det ble startet 3 forskerskoler høsten 2004, og hver forskerskole ble tildelt 2x2 stipendiater og 1 postdoktorstilling.

I 2004 ble det i tillegg fordelt 17 stipendiatstillinger til ulike fagmiljø i tråd med Universitetets forskningsstrategiske prioriteringer. Dette systemet sikrer at stipendiat- og postdoktorstillinger ikke holdes ledig ved fakultetene, samtidig som det gir mulighet for strategisk prioritering og omstilling av FoU-virksomheten over tid. Universitetet forventer på denne bakgrunn en økning i antall avlagte doktorgrader i årene fremover i takt med tildelingen av rekrutteringsstillinger fra departementet.

De strategiske forskningsmidlene som bevilges over statsbudsjettet, fordeles til prioriterte satsingsområder i tråd med den strategiske planen frem mot 2005. Midlene er ikke ment fordelt til fagmiljøene på permanent basis, men for en tidsavgrenset periode.

Fakultetene og fagmiljøene tildeles i økende grad midler etter oppnådde resultater innenfor undervisning og forskning i tråd med det nasjonale finansieringssystemet. Det gis blant annet betydelig økonomisk uttelling for avlagte doktorgrader. Dette gjøres for å stimulere fagmiljøene til å tilrettelegge for økt gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen

Universitetet arbeider med å etablere en samlet forskningsstrategi, og de fleste fakulteter og enheter har vedtatt egen forskningsstrategi. Forskningsstrategien legger føringer for prioriteringer av ressurser til de ulike fagområdene og enhetene og blir et sentralt dokument ved fordeling av midler.

Ekstern finansiering blir stadig viktigere for forskningen ved Universitetet. Som del av forskningsstrategien, har Universitetet sterkere fokus på virkemidler som kan bidra til økt ekstern finansiering.

4.2.2 Planer for 2005 og 2006

Det igangsatte forsøket med forskerskoler skal videreføres, og det planlegges å utlyse 2 nye våren 2005. I tillegg vil Universitetet videreføre noen av sine tidligere vedtatte satsinger. Dette gjelder:

– Forskerlinje, medisin
– SARVVIS-programmet for reindriftsrelatert forskning
– CASTL – Senter for fremragende forskning innen teoretisk lingvistikk
– Kosmisk geofysikk
– Marin satsing
– FUGE

Forskerlinje, medisin

Midlene som skal finansiere 12 heltidsstudieplasser på forskerlinja i medisin er videreført i 2005. Midler til forskerlinja var forutsatt dekket over de strategiske forskningsmidlene allerede i statsbudsjettet for 2002 og Universitetet har bevilget 1,7 mill. hvert av årene 2002–2005.

Program for reindriftsrelatert forskning og ressursforvaltning (SARVVIS)

Samisk senter arbeider videre med utviklingen av et strategisk forskningsprogram om reindrift og ressursforvaltning i samarbeid med flere fakulteter, og med forankring i Samisk strategiplan. En skotsk forsker er blitt tilknyttet programmet i en professor-II stilling, den tverrfaglige profilen er videreutviklet og samarbeidet med Russland styrket. Arbeidet vil bli videreført i 2005 for å utvikle programmet videre med tanke på en ny SFF-søknad.

Center for Advanced Studies in Theoretical Linguistics (CASTL)

Lingvistikkmiljøet ved det humanistiske fakultet fikk i 2002 – som ett av 13 forskningsmiljø i landet – tildelt status som senter for fremragende forskning (SFF). Dette innebærer en stor faglig anerkjennelse og tildeling fra Norges forskningsråd på minst 60 mill. kroner over en tiårsperiode, men det innebærer også at Universitetet skal gå inn med ressurser både fra fakultetet og fra sentralt nivå. CASTL fikk i konkurranse 1 av de 3 forskerskolene som ble opprettet ved Universitetet i 2004. Satsingen på CASTL videreføres i 2005.

Kosmisk geofysikk/Nordlysforskning/EISCAT

Nordlysforskning er et av områdene hvor Universitetet har spesielle forutsetninger for å profilere seg, og det arbeides videre for å styrke finansieringen både eksternt og over eget budsjett. Et viktig strategisk tiltak for å få en vellykket satsing på nordlysforskning og for å øke forskningsaktiviteten knyttet til den omfattende infrastrukturen i EISCAT og relaterte installasjoner, vil være rekruttering til både forskerutdannings- og postdoktornivå. To postdoktorstillinger, som ble satt av til fagfeltet i 2003, videreføres i 2005.

Marin forskning
Marin forskning er et satsingsområde nasjonalt og ved Universitetet i Tromsø. Norges fiskerihøgskole (NFH) har i løpet av det siste året arbeidet videre med utvikling av satsingsområder og handlingsplan for forskning. NFH er sentral i den nasjonale satsingen på torskeavl og i planene for oppretting av en nasjonal *marin biobank*. Forskningsmiljøet på Institutt for marin bioteknologi står som hovedansvarlig bak et omfattende arbeid innenfor feltet *marin bioprospektering*. Universitetet har også i 2005 styrket den marine forskningen med bevilgning fra de strategiske forskningsmidlene.

Funksjonell genomforskning (FUGE)
Strukturbiologimiljøet ved Institutt for kjemi har fått status som *Nasjonalt senter for strukturbiologi* innenfor den nasjonale FUGE-satsingen. Det betyr at det skal være en ressurs både på nasjonalt og på lokalt nivå. Lokalt vil det være en viktig ressurs for all molekylærbiologisk forskning ved Universitetet – innen både botanikk, marine fag og biomedisin. På tilsvarende måte som for sentre for fremragende forskning innebærer statusen en faglig anerkjennelse og en omfattende tildeling fra Norges forskningsråd og en egenfinansiering i form av infrastruktur og direkte og indirekte bidrag fra institutt, fakultet og sentralt nivå. Egne midler fra den strategiske forskningsbevilgningen utgjør et viktig bidrag i den regionale FUGE-satsingen, og er på 1,5 millioner i 2005.

Energi/miljø
Universitetet har igangsatt en aktivitet delfinansiert av Forskningsrådet for å utvikle *Energi/miljø* som et mulig strategisk satsingsområde. Dette er et felt der også nordnorsk næringsliv og nordnorske politikere ønsker sterkere satsing i regionen.

Tilrettelegging og posisjonering
Eksternt finansiert virksomhet er i dag en vesentlig og integrert del av Universitetets forskningsvirksomhet. Universitetet skal opprettholde og øke sin eksterne forskningsfinansiering gjennom kvalitet i forskningen, profesjonalitet i søknadsprosessen, profesjonell prosjektgjennomføring og faglig/strategisk nettverksbygging og samarbeid. Ressurser planlegges allokert for å hevde Universitetet i konkurransen om eksterne forskningsmidler.

4.3 Vitenskapelige publikasjoner

4.3.1 Rapport 2004
Publikasjoner i 2004 vil bli rapportert til DBH innen 18. mars 2005, som er den fristen departementet i brev av 17. januar 2005 har satt for denne rapporteringen. For første gang vil Universitetet bruke *FRIDA* (*F*orsknings*R*esultater og *I*nformasjon for *D*okumentasjon av vitenskapelige *A*ktiviteter) for innhenting og aggregering av informasjon fra fagmiljøene. Utviklingen av FRIDA har vært et samarbeidsprosjekt mellom universitetene i Tromsø, Trondheim, Bergen og Oslo. Gjennom Universitets- og høgskolerådet har det vært gjort et omfattende arbeid med å komme fram til hva som skal karakteriseres som vitenskapelige publikasjoner og hvordan disse skal kategoriseres. Publikasjonstallene for 2004 vil derfor ikke kunne sammenliknes med dem som er rapportert tidligere år.

4.3.2 Planer for 2005 og 2006
Universitetet vil hente erfaring med bruk av FRIDA for å registrere vitenskapelige publikasjoner. Utviklingen i publiseringsmåter vil bli fulgt, og det vil bli spesielt vurdert om det skjer endringer. Videre vil en også vurdere om publikasjoner skal inngå i det interne budsjettfordelingssystemet, og om Universitetet eventuelt vil videreføre den sentrale modellen som departementet utarbeider.

4.4 Forsknings- og utviklingsaktivitet

Universitetet i Tromsø har et omfattende samarbeid med lokalt, regionalt og nasjonalt næringsliv og offentlige etater. Som eksempler vil vi nevne: Det er inngått avtaler om prosjektsamarbeid med bedrifter innen det bioteknologiske miljøet i Tromsø-området; universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-Vett) samarbeider med nærings- og utviklingsselskap på Helgeland og i Vesterålen, og de er inne i prosjektsamarbeid med næringslivsinteressenter i Finnmark; Universitetet har overordnede avtaler med bl.a. Statoil, Total E&P Norge og Telenor.

Med delfinansiering fra Forskningsrådet har Universitetet igangsatt prosjektet *Energi2Nord.* Dette skjer i samspill med relevante nærings-, offentlige og FoU-aktører. Målet er å organisere, utvikle og tilgjengeliggjøre kompetanse relevant for energi/miljø med spesiell fokus på problemstillinger i nordområdene.

Fremragende forskning ved Universitetet i Tromsø

I 2004 fikk vi mange synlige tegn på at det gjøres svært god grunnforskning ved Universitetet i Tromsø.

Hele fire av landets 26 nye *Yngre fremragende forskere* (YFF) ble tildelt forskere ved UiTø. Dette er **Peter Svenonius** (lingvistikk) ved Det humanistiske fakultet og **Abhik Ghosh** (kjemi), **Alfred Hanssen** (fysikk) og **Kenneth Ruud** (kjemi) ved Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet.

Universitetet i Tromsø har nå to av de ni norske på listen over verdens mest siterte forskere innenfor naturvitenskap, henholdsvis professor **Malcolm Jobling** ved Institutt for Akvatisk Biologi, NFH og professor **Rolf Anker Ims** ved Institutt for biologi, Mat.-nat. fak.

Det er vedtatt at Norut skal være Universitetets hovedredskap og samarbeidspartner i kontakten med den eksternt finansierte forskningen. Bl.a. for å effektivisere dette arbeidet er det gjennomført en omstrukturering av Norut og NorInnova (tidligere Forskningsparken i Tromsø AS), jf. pkt. 7.4.

Strategiprogrammet er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet, Norut Gruppen AS og NorInnova AS, med bidrag fra Troms fylkeskommune og Innovasjon Norge. Programmets målsetning er å bidra til at det utvikles gode relasjoner mellom FoU-miljø, næringsliv og regionale myndigheter. Det skal utvikles strategier som styrker regionens konkurransekraft innen næringsrettet FoU. Programmet, som skal avsluttes i 2007, har to mål. Aksjonsmålet er bl.a. at programmet innen februar 2007 skal ha bidratt til å utvikle og realisere minst fire prosjekter som styrker den næringsrettede FoU-innsatsen innenfor områdene informasjonsteknologi, marin sektor og rom-jord teknologi, kaldklima teknologi, energiteknologi og petroleumsteknologi i nordområdene. Det skal dessuten ha vært holdt minst to aksjonsseminarer og lagt en struktur for fortsatt strategisk samarbeid mellom Universitetet i Trsomsø, Norut Gruppen, NorInnova, Troms fylkeskommune, Innovasjon Norge og andre aktører av særlig betydning for næringsrettet FoU. Resultatmålet er at det innen utgangen av programperioden skal være realisert minst fire nettverk mellom FoU-enheter og eksterne partnere. Nettverkene skal være formaliserte og kan variere fra samarbeidsavtaler til gjensidig medeierskap. Videre skal deltakende FoU-enheter kunne rapportere økt kunde-/ brukertilfredshet og intern tilfredshet vedrørende kunnskapsdeling og læring i forbindelse med næringsrettede FoU-prosjekter.

I løpet av 2005 kommer Universitetet, i samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge / Helse Nord og Norut Gruppen, til å opprette et teknologioverføringsselskap: Dette har som arbeidtittel TTO AS og har som mål å øke verdiskapingen ved å bidra til at ideer fra nordnorske FoU-institusjoner omsettes til praktiske løsninger som kan selges til samfunn og næringsliv. TTO AS skal betjene eierinstitusjonenes forskningsmiljøer (se punkt 7.3).

4.5 Forskningsevalueringer

4.5.1 Rapport 2004

I 2004 ble ble Forskningsrådets evalueringer av norsk medisinsk forskning og norsk pedagogisk forskning levert. Vurderingen av forskergruppene i Tromsø varierer fra *Excellent* for gruppe ved Institutt for samfunnsmedisin, *very good* og *good/very good* for grupper ved Institutt for psykologi, *good* for psykiatri mens ulike grupper ved Institutt for klinisk medisin fikk vurderingene *fair/very good*. Det ble påpekt at det sistnevnte instituttet står overfor store rekrutteringsutfordringer.

De pedagogiske fagmiljøene ble anbefalt å satse på internasjonal publisering og å gå sammen i forskningsgrupper for å kunne oppnå ekstern støtte til større prosjekter.

4.5.2 Planer for 2005 og 2006

Det arbeides med en strategi for hvordan fagevalueringer skal følges opp ved Universitetet, med rapportering til Universitetsstyret om hva fakultetene gjør og om sentralt nivå eventuelt skal følge opp i forbindelse med budsjettfordeling. Å styrke forskningsledelse vil være viktig, bl.a. på bakgrunn av gjentatt kritikk fra samtlige evalueringer av norske forskningsmiljøer om manglende forskningsledelse.

4.6 Deltakelse i EU-finansierte forskningsprosjekter

4.6.1 Rapport 2004

Universitetet i Tromsø har deltatt i totalt 36 forskningsprosjekt finansiert av EUs femte rammeprogram for forskning og utvikling (5RP). Fire av prosjektene koordineres av Universitetet i Tromsø. Norges fiskerihøgskole og Institutt for geologi ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er ansvarlig for ca. 70 % av kontraktene, mens Det medisinske fakultet har fem kontrakter og SV-fakultetet har to. Prosjektene er nesten likt fordelt i antall mellom programmet for miljø og bærekraftig utvikling (EESD) og programmet *Quality of Life*.

I EUs sjette rammeprogram (6RP) har Universitetet i Tromsø så langt inngått totalt 9 kontrakter (inklusive dem under kontraktsforhandlinger) med et totalt omfang for Universitetet på ca. 17 mill. kroner. De tematiske områdene for prosjektene er *Global change and ecosystem* (3), *Food quality and safety* (2), INCO (2), *Information Society technologies* (IST) (1) og *Research Infrastructure* (1).

I 2004 deltok Universitetet i totalt 40 prosjekter finansiert av EUs rammeprogram for forskning og utvikling, med et økonomisk omfang på ca. 7,8 millioner kr.

4.6.2 Planer for 2005 og 2006

Universitetet har som mål å øke den eksterne finansierte virksomheten, bl.a. gjennom økt deltakelse i EUs rammeprogram. Universitetet vil øke sin innsats mot EUs forskningsprogram gjennom informasjon og økonomiske, administrative og faglige virkemidler. På denne måten vil Universitetet stimulere forskere og fagmiljøer til økt innsats mot rammeprogrammene. Dette innbefatter frikjøp av forskere til søknadsprosessen, tildeling av midler til vitenskapelige stillinger og tilføring av administrativ kapasitet. Det er opprettet en stilling i Forsknings- og studieavdelingen som skal bistå forskere og administrasjon i arbeidet med å tilrettelegge for økt eksternt finansiert virksomhet, bl.a. gjennom økt tilførsel av EU-midler. Noen av fakultetene har også satt av ressurser til dette.

De nordnorske fylkene har etablert en felles representasjon i Brussel. Universitetet i Tromsø har gått inn som partner, særlig med sikte på å øke andelen EU-finansiert forskning ved Universitetet.

4.7 Formidling og museumsvirksomhet

4.7.1 Rapport 2004

Utgivelse av tidsskrifter m.m.

Fagmiljøene ved Universitetet gav i 2004 ut disse tidsskriftene og skriftseriene:

Navn	Utgiver	Antall utgivelser	Opplag	Merknader
Ottar	Tromsø museum	5	6 500	4 171 betalende abonnenter
Nordlit	Det humanistiske fakultet	1	650[1]	Arbeidstidsskrift i litteratur
Poljarnyj Vestnik	Det humanistiske fakultet	1	200	Skriftserie i russiske studier
Troll	Det humanistiske fakultet	2	400	Skriftserie i litteratur
Ravnetrykk	Universitetsbiblioteket	3	500/ 800/700	
Senter for samiske studiers skriftserie	Senter for samiske studier	2	300/ 2 000	
ISMs skriftserie	Det medisinske fakultet, Institutt for samfunnsmedisin	6	250	
SV-fak.s stensilserie	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2	40–60	
Speculum Boreale	Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Institutt for historie	3	200	Skriftserie for Institutt for historie
UNIKOMs[2] *skriftserie*	PLP	2	100	
Jur.fak.s skriftserie	Det juridiske fakultet	6	70	
Tromsø Geophysical Observatory Reports	Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	1	100	Også i elektronisk utgave

En rekke av våre ansatte deltar i redaksjoner og er involvert i utgivelser av ulike tidsskrift – f.eks. *Acta Borealia* – som ikke gis ut ved Universitetet i Tromsø, men av forlag. I tillegg er redaktøransvaret for noen av de etablerte fagtidsskriftene lagt til Tromsø.

Populærvitenskapelig virksomhet

Universitetets formidlingsvirksomhet var i 2004 omfattende. I tillegg til tidsskrifter og skriftserier (oppgitt i tabellen ovenfor), publiserer forskere artikler og monografier av både vitenskapelig og populærvitenskapelig art og deltar i vitenskapelige konferanser og seminarer. Forskningen ved Universitetet formidles til allmennheten ved bl.a. å holde foredrag i ulike sammenhenger både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og ved å delta på arrangementer som Lørdagsuniversitetet, Forskningsdagene, Ordkalotten, Litteraten m.m. Flere enheter har ukentlige seminarer som er åpne for alle, og det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet har en intern populærvitenskaplig forelesningsserie med

[1] Spesialnummer i forbindelse med PEN-konferansen i Tromsø

[2] Skriftserien har beholdt navnet fra før omorganiseringen av UNIKOM, som bl.a. førte til opprettelsen av PLP og U-Vett.

månedlig forelesninger. Institutt for psykologi har hatt en åpen dag med tema *Hjerterom – Psykisk helse og Psykiske lidelser*. Foruten kronikker og redaksjonell omtale i media, har en rekke forskere medvirket i radio- og TV-programmer som *Dok 1*, ungdomsprogrammet *Newton* og barneprogrammet *Midt i planeten* i NRK1. *Ottar* er Universitetets populærvitenskapelige tidsskriftet utgitt av Tromsø Museum – Universitetsmuseet, og hadde i 2004 bl.a. temaene «astronomi», «nordlys», «botanikk» og «Bjørnøya». Universitetet i Tromsø har i 2004 satset på å publisere mer forskningsstoff på nettavisen Tromsøflaket og på Forskning.no som har blitt et svært velbesøkt nettsted med nesten 300 000 besøk i måneden.

Forskningsdagene og Forskningstorget
Universitetet ivaretar funksjonen som NFRs regionkontakt for Forskningsdagene i Troms og er drivkraften i samarbeidet med de andre forskningsaktørene i Tromsø om fellestiltak som Forskningstorget, innspill til Forskningsrådets annonsebilag i Troms og kronikkserien på side 3 i *Nordlys*. Forskningstorget ble arrangert for tredje gang i 2004 med deltakelse av 21 aktører innen FoU og næringsliv. Nytt av året var at Forskningstorget foregikk over to dager: en dag for skoleelever i videregående skole og en dag for folk flest. Universitetet arrangerte også to foredragskvelder med Stand up-forskere i Tromsø. En rekke av Universitetets forskere og ansatte deltok også i arrangementer i Finnmark og Nordland under i Forskningsdagene.. For fjerde året på rad toppet Forskningsdagene i Troms NFRs lister med antall arrangement og medieoppslag.

Lørdagsuniversitetet
Lørdagsuniversitetet – det nyttige og det behagelige er et populærvitenskapelig tilbud til byens befolkning, lansert av Universitetet i 2000. Også i 2004 har Lørdagsuniversitetet hatt høye besøkstall og medført positiv omtale i media. Temaet i vårsemesteret var elementene, mens det i høstsemesteret har vært det nordlige som har vært belyst fra ulike forskningsvinkler i foredragene.

Nordnorsk vitensenter
Nordnorsk vitensenter, som ble stiftet i 2002, skal være et knutepunkt for vitensenteraktiviteten i Nord-Norge. Vitensenteret har som formål å øke interessen og forståelsen for matematikk, naturvitenskap og teknologi, samt å styrke rekrutteringen til realfagene. Vitensenteret har i 2004 hatt 2000 skoleelever på besøk i dets faste base i Nordlysplanetariet og har i tillegg dratt ut i landsdelen bl.a. med *Stjernehula*, det oppblåsbare planetariet. Vitensenteret har hatt en rekke godt besøkte arrangementer i 2004, så som eksperimentklubben i sommerferien, spesielle arrangement under Forskningsdagene og matematisk juleverksted. Det har også vært tilbud om kurs og fordypningsdager for lærere. Totalt hadde vitensenteret nesten 3000 besøkende i 2004.

Samisk formidling
Senter for samiske studier arrangerte en samisk forskningskonferanse med tittelen *Samisk forskning mot 2010*. Konferansen var ledd i en samisk forskningskartlegging senteret har utført på oppdrag fra Norges forskningsråd. Kartleggingen har resultert i en forskningsdatabase som gir informasjon om omfang av og tematisk innhold i samisk og urfolksrelatert forskning. Databasen ble publisert på Internett i mai 2004 (http://www.sami.uit.no).

Senteret har i samarbeid med Nordnorsk kompetansesenter Holt og Arktisk naturbruk og landbruk arrangert to seminar i 2004 om SARVVIS-programmet for reindriftsrelatert forskning: *Slaktestrategier, reintall og klimaeffekter* og *Reindriftens arealbruk i Indre Finnmark*. Dessuten arrangerte SARVVIS et forskerseminar i samarbeid med Nordisk organ for reindriftsforskning med tema *Bærekraftig bruk av sommerbeitene i Vest-Finnmark*. Se http://www.sami.uit.no/sarvvis/

Innenfor rammen av FÁVLLIS – samisk fiskeriforskningsprogram, arrangerte senteret et dagsseminar under Riddu Riđđu 2004, med tema: *Teknologi, lønnsomhet og bærekraftige fiskerier*. Se for øvrig http://www.sami.uit.no/favllis/.

Senteret samarbeidet med Tromsø museum om presentasjon av sjøsamisk joik i anledning Forskningsdagene 2004.

Annet

Universitetsbiblioteket har i 2004 arbeidet for å sikre finansiering til et prosjekt for elektronisk publisering ved Universitetet i Tromsø. Universitetsstyret vedtok høsten 2004 opprettelse av prosjektet, organisatorisk lagt til UB. Viktige oppgaver i prosjektet er å ivareta samordning og oppbygging av en faglig støttetjeneste, utarbeide forslag til retningslinjer og rutiner for forfatterne og institusjonen, og etablering av nødvendige tjenester. Prosjektet har en tidsramme på to år.

Publikumsbesøk til museum, utstillinger o.l.

Besøk og formidling

Tromsø Museum hadde i 2004 besøk av totalt 48 082 personer mot 73 877 i 2003. Dette er en nedgang på 35 %. Dette skyldes i hovedsak to forhold, hurtigruteselskapenes gruppebesøk opphørte, samt at den zoologiske utstillingen ble demontert i forbindelse med byggingen av utstillingen *Det hvite eventyret – polarNorge2005* som åpner 9. februar 2005. Utstillingen er ei jubileumsutstilling i anledning 100-årsmarkeringen av unionsoppløsningen, og er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Tromsø, Norsk Polarinstitutt, Polarmuseet i Tromsø og Statsarkivet i Tromsø. Det ble åpnet en egen Nordlysutstilling med en kopi av terellaen som Birkeland i sin tid brukte for utforskning av nordlyset.

Skoletjenesten hadde en økning på 6 %, og totalt 5 133 elever besøkte museet.

Botanisk hage feiret 10 år og markerte dette ved å arrangere et internasjonalt symposium. Besøket i hagen har vært godt men antallet registreres ikke.

Det temporære utstillingsprogrammet har bestått av 10 utstillinger hvorav to var egenproduserte.

I tillegg til utstillinger har det vært drevet en utstrakt formidling direkte fra våre forskere ved foredrag og svar på direkte henvendelser fra publikum og media.

Samlingene

Det har i 2004 vært stor aktivitet i forbindelse med samlingene ved Tromsø Museum – Universitetsmuseet. I tillegg til det ordinære arbeidet med samlingene har Museumsprosjektet videreført dataregistreringen av samlingene (26 000 registreringer i 2004).

Tabell 4.a Virksomheten ved Tromsø Museum – Universitetsmuseet

Antall journalførte forvaltningssaker totalt over året	124		
Antall skoleomvisninger i utstillingene	225		
Publikumsarrangementer	29		
Nettutstillinger og besøk	48 082[a]		
Populærvitenskapelige foredrag og artikler	94		
Årlig tilvekst til samlingene	22 918		
Antall gjenstander hhv. katalogisert, fotografert og konservert	2 558[b]	648	335
Utlånssaker – antall saker og antall objekter	474[c]		
Omfanget av arkeologiske utgravninger som en del av kulturminneforvaltningen (hhv. antall utgravninger, antall årsverk og totalbudsjett)	9[d]	7,2	5 616 000

[a] Gjelder besøkende ved Museet som vist nedenfor. Det er ikke installert teller på nettutstillingen

[b] Gjelder kun arkeologisk avdeling. I hovedsak er hele tilveksten kuratert

[c] Utlån gir et svært begrenset uttrykk for bruken av samlingene idet vanligste er å besøke samlingene for å arbeide med materialet

[d] Derav 6 befaringssaker som utgjør 0,8 årsverk

Besøksstatistikk for Tromsø Museum inkl. utendørs arrangementer

	2003	**2004**	**%-endr.**
Barnehager	2 371	1 586	-33
Elever	5 279	5 582	6
Gratis	11 498	7 831	-32
Bet.grupper	36 929	16 571	-55
Enkeltbilletter	17 436	16 091	-8
Utendørsarr.*	364	421	16
Total	***73 877***	***48 082***	***-35***

* I tillegg kommer besøkende i Botanisk hage

Sikring av museene, konservering av samlingene

Riksrevisjonen har vurdert at det er behov for bedre sikring av samlinger og magasiner ved Tromsø Museum – Universitetsmuseet. I den sammenheng har UFD bevilget totalt 3,7 mill. kr i 2004.

I 2004 ble en del gamle lydopptak sikret for ettertiden ved digitalisering. Det ble anskaffet kompaktmagasin og safer, samt montert en del tekniske installasjoner. Den bygnings- og klimamessige oppgradering i den forbindelse har i 2004 beløpt seg til kr 800 000, belastet Universitetets budsjett. Sikringsarbeidet har resultert i en kraftig forbedring av magasineringsforholdene for alle deler av samlingene mht. både lagringsklima og sikkerhet.

Den utvendig belysning ved Tromsø Museum er vurdert og det er foretatt en mindre supplering av lyspunkter i 2004.

Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket har i 2004 fortsatt arbeidet med kultur- og forskningsformidling. Det er gjennomført to større utstillinger i 2004: *Minoritetsspråk i Barentsregionen*, og *Kirkebyen Tromsø* – en markering av Hålogaland bispedømmes 200 årsjubileum.

Universitetsbiblioteket har det praktiske ansvar for den permanente nettutstillingen *The Northern Lights Route*. Ved RMH-biblioteket er det også utarbeidet en videoutstiling som

viser illustrasjoner fra det botaniske plansjeverket *Flora Danica*. I tillegg er det satt opp 10–15 mindre utstillinger, basert på materiale fra egne samlinger, for å markere aktuelle hendelser innenfor kultur og forskning. Til alle Universitetsbibliotekets utstillinger er det gratis adgang, og det er ikke registrert besøkstall.

4.7.2 Planer for 2005 og 2006

Universitetet i Tromsø vil arbeide for å styrke den allmennrettede forskningsformidlingen på flere arenaer. Hovedinnsatsen lokalt og regionalt vil bli lagt på den muntlige formidlingsformen bl.a. på Forskningsdagene, Lørdagsuniversitet og andre eksisterende arrangementer/arenaer. I tillegg opprettholdes innsatsen innenfor nettpublisering på egne nettsider og forskning.no.

Lyd og bilde gjennom flere kanaler vil i tiden framover bli stadig viktigere i formidlingen. Vi vil vurdere nærmere hvordan vår kompetanse bl.a. innenfor Visuelle kulturstudier og andre miljøer som arbeider med film, kan utvikles til å produsere levende bilder for både nettpublisering og TV-mediet.

Ved Tromsø museum – Universitetsmuseet er *Det hvite eventyret – PolarNorge2005* den dominerende utstillingen i 2005. Museet har startet planleggingen av en ny utstilling med temaet *svingningene i den nordnorske naturen*, som hovedutstilling etter PolarNorge2005.

I tillegg til den langsiktige planen for utstillingsutvikling ved Tromsø museum vil også Universitetsbiblioteket videreføre sin populærvitenskapelige virksomhet med publikasjoner, utstillinger og nettpublisering.

Universitetet i Tromsø avventer også Formidlingsutvalgets utredning, som vil kunne legge føringer for videre arbeid med vurdering av formidling og vektlegging av denne..

Sikring av museene og konservering av samlingene

Magasinsituasjonen for Universitetsmuseet er svært vanskelig og det er behov for større, egnete magasinarealer inntil museet kan flytte til Campus. Ytterligere tiltak anses som nødvendige, og Universitetet har avsatt midler.til formålet i 2005, i tillegg til midlene som ble bevilget til formålet sent i 2004.

Tromsø Museums beliggenhet med tre fasader mot ubeferdede områder kombinert med uerstattelig materiale i samlinger gjør at det iverksettes arbeid med å få videoovervåket fasader/utsatte områder i 2005.

5 Internasjonalisering

5.1 Utveksling av studenter og faglig personale

5.1.1 Rapport 2004

Handlingsplan for internasjonalisering av studier og studentmobilitet 2002–2006 består av ni strategiske mål og et femtitalls tiltak. I den første halvdelen av planperioden er det delmålene og tiltakene som angår mobilitet som har vært mest vektlagt.

Avtaleutvikling

Det ble inngått 26 nye utvekslingsavtaler, hvorav 19 Erasmus-avtaler. Utover Vest-Europa ble det inngått to avtaler i Afrika, ti i Øst-Europa, to i Tyrkia, én i Sør-Korea og én i USA. Universitetet har totalt 220 samarbeidsavtaler som inkluderer mulighet for studentutveksling. Ca. halvparten, inkludert Erasmus-avtalene, er opprettet spesifikt for studentutveksling. De fleste avtalene har også en intensjon om lærer-og forskerutveksling. Universitetet er med i 32 faglige nettverk innen Nordplus-programmet og koordinerer 5 av dem. Universitetet økte også sitt engasjement i Nordvest-Russland og innenfor samarbeidsnettverket «Arktisk Universitet».

Deltakelse i internasjonale programmer – tilrettelegging for mobilitet

Universitetet deltok i følgende program: Erasmus, Nordplus/Nordlys, Barentsplus, North2North. 30 nye studenter kom gjennom kvoteordningen og tre av Universitetets mastergradsprogrammer har til sammen 15 studieplasser finansiert av Norad stipendprogram.

Universitetet tilbød 11 engelskspråklige mastergradsprogammer hvorav flere er særskilt relevante og tilrettelagte for utenlandske studenter/studenter fra Sør. Enkeltkurs i de engelskspråklige programmene benyttes av utvekslingsstudenter.

Universitetet fikk godkjent sin søknad fra 2003 til EU-kommisjonen om Diploma Supplement Label, og søkte sist høst akkreditering som ECTS Label-institusjon. Svar vil foreligge til sommeren.

Det ble jobbet intensivt med forbedring av informasjon om internasjonalisering på nettsidene: generell informasjon, informasjon for søkere, for nyopptatte studenter og for ansatte, på både norsk og engelsk. Det ble utarbeidet nytt og tidsriktig informasjonsmateriell: utvekslingsbrosjyre for de norske studentene, brosjyre for å rekruttere utenlandske studenter og brosjyre for søkere til kvoteprogrammet. Studiekonsulentene på fagenhetene fikk i løpet av 2004 tre ganger tilbud om skolering i internasjonalisering. Det ble produsert en 7 minutters powerpoint-presentasjon egnet for bruk i forkant/etterkant av forelesninger som alle fagenheter kan benytte seg av for å stimulere studentene til utveksling.

Studieavdelingen, som koordinerer mobiliteten ved Universitetet, gjennomgikk en omorganisering i 2004. Dette innebærer bl.a. at flere personer enn tidligere har internasjonalisering og utveksling som arbeidsfelt.

Studentmobilitet

Bde inngående og utgående mobilitet økte i 2004. Den største enkeltøkningen var på utgående Nordplus-utveksling. Universitetet har alltid hatt betydelig høyere inngående enn utgående mobilitet. Dersom man imidlertid ser bort fra kvotestudenter, Noradstudenter og *freemovere*, og sammenligner kun utvekslingstallene, er misforholdet mellom inngående og utgående mobilitet redusert med ca. 25 % fra i fjor.

Kortere studie- og utvekslingsopphold

Et betydelig antall studenter har hatt kortere opphold i utlandet enn 3 måneder, til sammen ca. 120 studenter på språkkurs, feltarbeid og ulike kortere studieopphold. Av dette

utgjorde utveksling innenfor Barentsplus-programmet 25 økonomistudenter til Arkhangelsk og Murmansk. 55 russiske økonomistudenter var på tilsvarende ukebesøk ved Universitetet.

Mobilitet – lærere
Utgående mobilitet viste en oppgang fra året før for alle utvekslingsprogram. Samtidig var det totale antallet utreisende lærere bare 50 % av resultatet for 2003. Denne forskjellen forklares i måten det ble rapportert på i 2003. Da inkluderte noen av fakultetene også lengre mobilitet. For 2004 er kun opphold under én måned tatt med i tabell 3.5. Den inngående utvekslingen har økt innenfor det bilaterale samarbeidet og NUFU-samarbeidet, mens det innenfor utvekslingsprogrammene ikke er noen endring. Sannsynligvis foreligger det underrapportering når det gjelder den kortvarige mobiliteten, særlig for inngående mobilitet.

Norskkurs
Det ble avholdt norskkurs for 280 utenlandske studenter og ansatte. 13 flyktninger og innvandrere tok Trinn 3-kurs. Disse kursene gir ikke studiepoeng.

Forskningssamarbeid
Universitetet i Tromsø har i løpet av 2004 deltatt i seks samarbeidsprosjekt med utviklingsland under NUFU-programmet: Botswana, Etiopia, Guatemala, Kamerun, Nicaragua og Tanzania. De fleste prosjektene har vært innen samfunnsfag, og den samlede budsjettrammen i 2004 var på ca. kr 6 mill.

5.1.2 Planer for 2005 og 2006

Utdanning
Universitetet har et betydelig antall utvekslingsavtaler i forhold til antall gradsstudenter. Allikevel er det fortsatt fagområder som har meget få utvekslingsavtaler. Det ser ut til å eksistere en viss grad av misforhold mellom de avtalestedene Universitetet har og de steder mange av studentene ønsker å reise til. *Australia-trenden* har vært synlig her som ellers i Norge. Etter at utvekslingsopphold er innarbeidet i studieprogrammene, gjenstår det nå for flere av fagenhetene/gradsprogrammene å få på plass mer attraktive avtalesteder med forhåndsbestemte kurstilbud. Dette vil bidra til økt kvalitetssikring av studieoppholdene og gjøre at utveksling framstår som mer fristende og ukomplisert for studentene.

Universitetet har et mål om å øke utvekslingen til 10 %, men ønsker også flere utenlandske gradsstudenter. Det er et strategisk mål å etablere flere engelskspråklige studieprogrammer. Utenlandske studenter, både utvekslingsstudenter og gjestestudenter, har mulighet for å ta enkeltkurs på studieprogrammene. Fra høsten 2005 vil to nye engelskspråklige mastergrader starte opp, i telemedisin og engelsk litteratur. Universitetet har så langt ingen engelskspråklige bachelorgradstilbud, men gir ulike emner i en rekke fag i utvekslingsøyemed. Etter forespørslene fra utlandet å dømme, har Universitetet et betydelig rekrutteringspotensial til engelskspråklige bachelorprogram og vil vurdere denne muligheten.

Som nevnt innledningsvis, er det mobilitetstiltakene for studentene som har vært mest vektlagt i første halvdelen av strategiplanperioden. Etter hvert som de engelskspråklige tilbudene øker og forhåpentligvis også antallet utenlandske studenter, blir det viktigere at Universitetet også øker innsatsen for å internasjonalisere institusjonen utover det å tilby engelskspråklige og internasjonalt relevante studietilbud. Ca. 25 % av de ansatte ved Universitetet er dessuten utenlandske. For øvrig vil det nok være slik i mange år framover at hovedmengden av de norske studentene velger å ikke reise på utveksling. For å skape et internasjonalt universitetssamfunn for alle studenter og ansatte, må Universitetet forbedre

og kvalitetssikre de tiltak som allerede finnes og iverksette de øvrige integreringstiltakene i handlingsplanen.

Forskning

For å stimulere til utenlandsopphold i forskerutdanningsperioden, har Universitetet satt av en sentral pott til støtte for lengre utenlandsopphold (3–12 måneder) for doktorgradsstipendiater. Det sentrale forskningsutvalget har vedtatt støtte til utenlandsopphold for 12 stipendiater i 2004 og for 18 i 2005.

Universitetet har videreført ordningen med økonomisk støtte til internasjonale symposier som arrangeres i Tromsø. Det ble i 2004 gitt støtte til i alt 14 slike arrangement – for 2005 er det vedtatt å gi støtte til 19.

En ny NUFU-avtale ventes fra 2007 og søknadsprosessen må derfor innledes i 2005. En vil i løpet av året arbeide for å utvikle gode søknader sammen de nåværende samarbeidsinstitusjonene, samt søke å utvikle nye samarbeid.

6 Administrasjon, personal, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet

6.1 Universitetets styring

6.1.1 Rapport 2004

I forbindelse med arbeidet med kvalitetsreformen vurderte Universitetsstyret styrings- og ledelsesstrukturen, og det ble i februar 2003 fastsatt at gjeldende ordning skulle videreføres og på nytt vurderes når utfallet av Ryssdalsutvalgets arbeid og departementets oppfølging av dette var kjent. Høsten 2004 ble det etablert et prosjekt for gjennomgang av fakultets- og instituttstrukturen, samt ordningen for styring og ledelse. Arbeidet er ikke sluttført.

Tabell 6.a Valg av intern styringsmodell

Intern ledelsesmodell	Delt faglig og administrativ ledelse						Enhetlig faglig og administrativ ledelse					
	Valgt faglig leder			Tilsatt faglig leder			Valgt enhetlig leder			Tilsatt enhetlig leder		
	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	uten styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	uten styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	uten styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	uten styre el. råd
Avdelinger og enheter under Styret:												
Det humanistiske fakultet	X											
Det juridiske fakultet	X											
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	X											
Det medisinske fakultet	X											
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	X											
Norges fiskerihøgskole	X											
Tromsø museum – Universitetsmuseet	X											
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	X											
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-Vett)	X											
Roald Amundsens senter for arktisk forskning	X											
Senter for kvinneforskning og kvinner i forskning	X											
Senter for miljø og utviklingsforskning	X											
Senter for samiske studier	X											
Universitetsbiblioteket i Tromsø										X		
Grunnenheter ved:												
Det humanistiske fakultet	2											
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	6											
Det medisinske fakultet	5											
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	11											
Norges fiskerihøgskole	4											
Tromsø museum – Universitetsmuseet	6			1								
De øvrige avdelingene har ikke grunnenheter												

6.1.2 Planer for 2005 og 2006

Universitetsstyret vil i løpet av våren 2005 sluttføre arbeidet som ble startet høsten 2004 med gjennomgang av institusjonens organisasjons-, styrings- og ledelsesstruktur. Det vil bli vurdert om ordningen med styringsorganer ved fakultetene og instituttene skal videreføres og hvilket mandat disse eventuelt skal ha. Videre vil det bli fastsatt en modell for faglig-/administrativ ledelse og rekrutteringsmåte til faglige lederstillinger. Det vil bli fastsatt stillingsinstrukser for ledere på alle nivå i organisasjonen. Myndighetsforholdene mellom styringsorganene på ulike nivå, mellom lederne på ulike nivå og mellom leder og styringsorgan på samme nivå skal være så klare som mulig. I dette arbeidet vil blant annet hensynet til å styrke den faglige ledelse stå sentralt.

Universitetets organisasjonsmodell må legge til rette for høy grad av faglig frihet og ansvar for fakultetene. Fleksibilitet, omstillingsevne og vilje til samarbeid og effektiv samordning mellom enhetene vil også være viktige faktorer for at organisasjonsmodellen skal fungere godt i praksis. Fakultetene skal ha et større ansvar for egen virksomhet, men også et større medansvar for helheten. Graden av delegering av myndighet må veies opp mot hensynet til behovet for samordning og effektiv/ressurssparende administrasjon. Universitetets organisering må også ta høyde for økende behov for flerfaglighet i ulike undervisnings- og forskningsprosjekt, og det må legges til rette for høy grad av fleksibilitet på forskernivå.

Universitetet har et nært samarbeid med Høgskolen i Tromsø, og dialogen mellom styrene ved de to institusjoner om framtidig felles organisasjonsstruktur føres videre. Det er også en løpende dialog i Råd for høgre utdanning i Nord-Norge om framtidig samarbeid/ samordning mellom institusjonene i landsdelen. Denne dialogen vil fortsette også i de neste år.

6.2 Personal

6.2.1 Rapport 2004

Tabellene 3.1–3.4 i tabellvedlegget viser antall tilsatte per 1. oktober 2004. Tallene er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Andelen kvinner i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger er økt fra 36 % i 2003 til 37 % i 2004. Blant professorene er andelen uendret og ca. 12 %.

Universitetet i Tromsø brukte 33,7 årsverk på time-/hjelpelærere i 2004, beregnet etter beskrivelsen i budsjettrundskrivet, dvs. regnskapsførte utgifter (inkludert 14,1 % arbeidsgiveravgift) på kontogruppe 514, dividert med en brutto årsverkssats på kr 450 000.

Kvinner i vitenskapelige og administrative stillinger

I 2004 ble *Handlingsplan for likestilling* revidert, og ny plan for 2004–2010 ble vedtatt av Universitetsstyret. I likestillingsarbeidet ved Universitetet har arbeidet med å øke andelen kvinnelige professorer høy prioritet. I 2004, som i 2003, ble det satt av midler til ulike tiltak for å nå dette målet. I denne sammenheng er det satt av midler til ekstra forskningsterminer for å fremme kvinners muligheter til kvalifisering for toppstillinger. Videre ble det satt av spesielle driftsmidler til kvinnelige førsteamanuenser som er i posisjon til å kvalifisere seg for toppstillinger innen eksperimentelle fag. Det ble dessuten satt av midler sentralt for tildeling til fagmiljø som kaller kvinner til professor II-stillinger. Dette som et økonomisk insentiv for å øke andelen kvinner i slike stillinger.

I administrative lederstillinger hadde Universitetet i 2004 en kvinneandel på 54 % og likestillingstiltak på dette området vil ikke bli prioritert.

Kompetanseheving for tilsatte

Kompetansetiltak for 2004 er blitt skreddersydd etter organisasjonens og ansattes behov innen blant annet områdene språk, administrasjon, IKT, ledelse, HMS og formidling. Universitetet har fulgt opp institusjonens evaluering av lederutvikling og har planlagt nye lederutviklingsprogram.

I forbindelse med et prosjekt hvor IT-funksjonen ved Universitetet gjennomgås, er en større kartlegging av realkompetansen til de berørte ansatte gjennomført En omfattende endring av arbeidsfelt og arbeidsoppgaver må imøtekommes med videreutdanning for de berørte. I tillegg er det foretatt en større kartlegging av grunnleggende IT-ferdigheter blant alle administrativt ansatte ved Universitetet. Resultatene viser så langt et stort behov for opplæring innen informasjonsteknologi.

Universitetet stimulerer også det tekniske personalet på alle områder til faglig utvikling gjennom å gi et sentralt tilskudd til deltakelse på kurs. Dette gjelder spesialiserte kurs med så få interne deltakere at det ikke er aktuelt for Universitetet å stå som arrangør.

Kompetanseheving for fagpersonalet i lærerutdanningene

Universitetet ble i 2004 tildelt kr 100 000 over kapittel 281 til arbeidet med å legge til rette for tiltak som kan styrke fagpersonalets tilknytning til praksisfeltet. Midlene er benyttet ved PLP, som er inne i et langsiktig og målretta arbeid med å gjøre tilknytningen til og arbeidet i praksisperiodene enda bedre. Enheten har i 2004 arbeidet aktivt med å bedre kontakten med øvingslærerne og praksiskolene.

Det er satt i gang prosjekter med deltakere fra grunnskoler og videregående skoler. I ett av prosjektene er det etablert et nettverk hvor også Høgskolen i Tromsø er aktiv deltaker. Hensikten her er å se sammenhengene i det 13-årige skoleløp og etablere nye praksisordninger. Nettverket ser også på hvordan man kan bruke de profilene som utvikles i de nasjonale prøvene i fagprogresjonen for den enkelte elven (tilpassa opplæring), med spesielt blikk på overgangene mellom de ulike trinn i det 13-årige skoleløp.

Målet i et annet prosjekt er å videreutvikle samarbeidet med partnerskolene for å gi lærerstudenter mulighet til å erfare – og delta i – utvikling og endringsarbeid i skolen. Arbeidet med teoristoffet skal integreres i praksisdelen, og dette medfører også aktiv deltakelse av fagdidaktikklærerne ved PLP.

Universitetet fortsetter også det felles prosjektet med Høgskolen i Alta, Høgskolen i Tromsø, Sàmi allaskuvla / Samisk høgskole, Fylkesmannen i Troms og Fylkesmannen i Finnmark for oppfølging av nyutdanna lærere. Dette arbeidet bidrar til å utvikle nærhet mellom teori og praksisfeltet, og til å forbedre lærerutdanningen. Videre gis det veilederopplæring for øvingslærerne, og det utarbeides opplegg for å knytte studentene tettere mot forsknings- og utviklingsarbeidet.

Sykefravær

Universitetet har ikke datagrunnlag for å rapportere sykefravær i de ulike stillingskategorier. Samlet sykefravær er vist i Tabell 6.c.

Tabell 6.c Sykefravær

Sykefravær								
Stillingskategori	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.		Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.	
	Menn	Kvinner	Menn	kvinner	Menn	Kvinner	Menn	kvinner
Alle	766	1519	0,3 %	0,8 %	7070	11365	3,0 %	5,7 %

Universitetet i Tromsø har siden 2002 vært IA-bedrift.

I første halvel av 2004 økte sykefraværet noe. Dette faller sammen med den perioden da aktiv sykemelding var et viktig virkemiddel i arbeidet med å bringe sykmeldte tilbake til arbeid. fra 2. til 3. kvartal sank sykefraværet markant. Dette falt sammen med endringer i sykefraværsreglene. I 4. kvartal er sykefraværet tilbake på et nivå som tilsvarer gjennomsnittet for 2003.

6.2.2 Planer for 2005 og 2006

Kvinner i vitenskapelige og administrative stillinger

Etter *Handlingsplan for likestilling ved Universitetet i Tromsø 2004–2010* skal fakultetene lage egne likestillingsplaner. Disse planene skal innarbeides i resultatoppfølgingen av enhetene. Planene skal evalueres før neste årsskifte.

Universitetet viderefører de økonomiske insentivene for å fremme kvinners muligheter til kvalifisering for toppstillinger og for øvrig for å bedre rekrutteringen til slike stillinger. Videre vil det bli satt i gang nye mentorprosjekt for kvinnelige forskere. Virkemidlene vil jevnlig bli evaluert.

Personalpolitikk

I løpet av 2005 vil det bli arbeidet med en gjennomgang av Universitetets helhetlige personal- og lønnspolitikk med en livsfaseorientert personalstrategi med et særlig fokus på seniorene. Alderssammensetningen av Universitetets ansatte, samt det at Universitetet har spesielle forpliktelser som IA-bedrift, gjør dette særlig aktuelt. En langsiktig kompetanse- og rekrutteringsplanlegging er også nødvendig i denne sammenheng.

Kompetanseutvikling

Oppbygging, vedlikehold og utvikling av de ansattes kompetanse er avgjørende for at Universitetet skal ha evne og mulighet til å løse sine oppgaver og møte de omstillings- og effektiviseringsbehov som samfunnet krever i framtiden.

I forbindelse med at Universitetet i Tromsø er blitt en bedrift for et mer inkluderende arbeidsliv med fokus blant annet på milepælsamtaler, skal medarbeidersamtaler som kartleggingsverktøy inn i en fastere organisering. Medarbeidersamtaler skal bidra til å utvikle et godt arbeidsmiljø, forbedre resultat og videreutvikle god ledelse. Det vil som tidligere bli arrangert kurs i medarbeidersamtaler for de enhetene som ønsker det.

Enhetene skal spille en klarere rolle i synliggjøringen av eget kompetansebehov, og planleggingen av fellestiltak ivaretas av Sentraladministrasjonen etter innspill fra enhetene. Gjennomføringen av medarbeidersamtaler vil kunne gi oss et godt bilde av det eksisterende kompetansebehovet. I tråd med at universitetsdirektøren ønsker en fastere organisering rundt bruken av medarbeidersamtaler, er det utarbeidet nye veiledende maler for deler av den faglige linjen og for administrativt ansatte.

Fremtidige kompetansetiltak for 2005 og 2006 utvikles i tråd med Universitetets handlingsplan for intern kompetanseutvikling og øvrige overordnede strategier. I forbindelse med alle omorganiseringsprosesser/omstillinger drives det målrettet kompetanseutvikling, og gjennom medarbeidersamtaler på alle nivå i organisasjonen avdekkes nåværende og fremtidige kompetansebehov. Dette vil legge føringer for Universitetets prioriteringer innen kompetanseutvikling.

Lederutviklingsprogrammene videreføres i 2005 og planlegges også for 2006. I tillegg planlegges lederevaluering til bruk i utviklings- og styringsøyemed. Slik evaluering vil danne grunnlag for videreutvikling av eksisterende lederprogram. Lederutvikling blir særlig viktig når nye faglige ledere tiltrer 1. august 2005.

Ordningen med å tilby kompetansegivende utdanning i samarbeid med Universitetets fagmiljø videreføres. For øvrig vil mange av tiltakene gjennomført i 2004, bli videreført.

Lederutviklingsprogram for administrative ledere
Universitetet tilbyr våren 2005 et lederutviklingsprogram for administrative ledere. Programmet er utviklet i samarbeid med Institutt for statsvitenskap ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet og gir mulighet for å ta eksamen på masternivå med 15 studiepoeng.

Programmet tar utgangspunkt i det særegne knyttet til administrativ ledelse av og i et universitet, for deretter å problematisere og utvikle forståelse for hvilke lederegenskaper som blir spesielt viktige i en slik sammenheng. Programmet skal utvide og utvikle de administrative lederes innsikt i hva slags type organisasjon de er ledere i, samtidig som det skal bidra til å utforme premissene for en felles plattform for administrativt lederskap.

6.3 Lærings- og arbeidsmiljø

6.3.1 Rapport 2004

Læringsmiljø
Læringsmiljøutvalgets (LMU) hovedoppgave er å bidra til at bestemmelsene i lovens § 44 nr. 1 og nr. 2 blir gjennomført. LMU ved Universitetet i Tromsø har også med i sitt mandat at de skal føre tilsyn med Universitetets oppfølging av Handlingsplan for studenter med funksjonshemning.

Universitetet i Tromsø har opprettet en egen nettside for LMU med informasjon om mandat, sammensetning, medlemmer, møteplan og referater, hvor det også er mulig å melde inn spørsmål og klager (http://uit.no/studieavdelinga/lmu/). For å sikre at informasjon og eventuelle klager på læringsmiljøet når frem til LMU, ble det i 2004 også opprettet et nettverk av kontaktpersoner som studenter kan henvende seg til ved alle fakulteter og avdelinger.

LMU har i studieåret 2003–2004 arbeidet med følgende hovedsaker:
- samarbeid med Institutt for psykologi og Studentenes sosialtjeneste om tiltak på området *Studenter med psykiske og sosiale problemer*
- teknisk avdeling har, på oppdrag fra LMU, foretatt en kartlegging av fysisk tilgjengelighet på campus. Målet var å registrere mangler og mulige tiltak som grunnlag for videre prioriteringer i forhold til handlingsplanens målsettinger og Universitetet i Tromsøs budsjett. Teknisk avdeling har satt i gang arbeid med å utbedre bygg og utearealer og har opprettet en egen budsjettpost for 2005 som øremerker midler til bedret tilgjengelighet på campus
- kartlegging av rutiner for evakuering av studenter og ansatte med funksjonshemning ved brann (jf. kapittel 10 i *Handlingsplan for studenter med funksjonshemning*). Ingen av fakultetene/avdelingene oppgir å ha dette særskilt med i branninstruksene sine. Problemstillingen synes imidlertid å være gjennomtenkt av de fleste og tatt hensyn til i avdelingenes forebyggende virksomhet.

Det er ikke kommet inn klager til LMU for studieåret 2003–2004. Heller ikke fakultetene eller studieprogramstyrenes kvalitetsrapporter melder fra om kritikkverdige sider ved læringsmiljøet. Det må imidlertid tas forbehold om at klageordningen er ny og trolig ikke godt kjent blant studentene.

LMU avla i juni 2004 årsrapport til Universitetsstyret.

Funksjonshemmede studenter
Universitetet i Tromsø vedtok i 1999 Handlingsplan for studenter med funksjonshemning. Handlingsplanen er publisert på nett (http://uit.no/studieavdelinga/handlingsplan). Universitetet i Tromsø har også opprettet et nett av kontaktpersoner for studenter med funksjonshemning ved samtlige fakulteter/avdelinger, inkludert Universitetsbiblioteket og

teknisk avdeling. Når det gjelder hvordan studietilbud tilrettelegges for studenter med funksjonshemning, er retningslinjer for dette tatt inn i handlingsplanen. Målet er å tilrettelegge studiesituasjonen slik at de ulemper som funksjonshemningen medfører, oppveies så langt som råd er. Tiltakene er utformet for på best mulig måte å sikre tilgjengelig studieplass, tilgjengelig studielitteratur og ikke minst tilgjengelig undervisning. Handlingsplanen forsøker å ta høyde for at slik tilrettelegging krever samarbeid, samordning og en høy grad av bevissthet i hele universitetssamfunnet.

Studentvelferd

Universitetet og Studentsamskipnaden inngikk i 2003 en avtale som regulerer samarbeidet på ulike områder, herunder områder hvor Studentsamskipnaden mottar fristasjonsytelser. Avtalen innebærer at Studentsamskipnaden fremmer budsjettforslag, med beskrivelse av behovene, overfor Universitetet på linje med de øvrige fakultetene/enhetene. Rettigheter og plikter knyttet til Studentsamskipnadens disponering av lokaler er også tatt med i avtalen. Høgskolen i Tromsø og Studentsamskipnaden i Tromsø har liknende avtaler. Avtalen var vedlagt Universitetets budsjettdokument 2002–2004.

Det ble i 2002 utarbeidet en melding om studentvelferden med mål og visjoner for studentvelferden og strategier og tiltak for å realisere disse. I 2004 har det vært arbeidet videre med oppfølging av denne meldingen.

Et av tiltakene i velferdsmeldingen gjelder utbyggingen av bredbåndstilbud til Studentsamskipnadens studentboliger for å integrere disse i Universitetets datanett. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Studentsamskipnaden, Høgskolen og Universitetet, og det vil bidra til å bedre studiemiljøet og legge til rette for en mer effektiv studietid. Investeringskostnader i forbindelse med tilknytning av studentbyene og studenthuset Driv dekkes av Universitetet og Høgskolen med henholdsvis 75 % og 25 %. Driftskostnadene dekkes av Studentsamskipnaden. Studentboligene på Prestvatnet, Elverhøy, Forhåpningen og Mortensnes er tilknyttet, og det arbeides nå med tilknytning for Øvre Breivang og Storskogåsen. Etter planen tilknyttes Stakkevollan og Ørndalen i 2005.

Det arbeides også med planer om å bygge en ny barnehage på universitetsområdet for å effektivisere driften av Studentsamskipnadens nåværende barnehager og gi brukerne et bedre tilbud.

Tabell 6.2 i tabellvedlegget viser en oversikt over fristasjon til Studentsamskipnaden, omfanget av fristasjon til andre enn Studentsamskipnaden og andre bidrag fra Universitetet til Studentsamskipnaden.

Oppgitt areal i tabell 6.2 omfatter det arealet som Studentsamskipnaden eller de ulike studentorganisasjoner disponerer, og en forholdsmessige andel av fellesarealet. Fellesarealet består av korridorer, garderober m.m. I 2004 har det vært betydelige endringer i arealsituasjonen ved Universitetet som følge av innflyttingen i Teorifagbygget og påfølgende omrokeringer i øvrige bygg. Dette har også berørt arealsituasjonen for Studentsamskipnaden og studentorganisasjonene. Høsten 2004 flyttet Studentsamskipnadens administrasjon inn i nye lokaler i Teorifagbygget. Samtidig ble det i Teorifagbygget tatt i bruk to nye kantiner med nytt utstyr dekket over budsjettet for Teorifagbygget. I tillegg er det etablert en kiosk i Teorifagbygget. I de øvrige bygg er det lagt ned tre kantiner. Studentorganisasjonene har også flyttet inn i Teorifagbygget, og dermed fått økt areal til disposisjon.

Fra høsten 2004 disponerer Studentsamskipnaden totalt 8 838 m^2 og de ulike studentorganisasjonene disponerer totalt 2 155 m^2. Som følge av endringer i arealsituasjonen er verdien av husleie og drift beregnet separat for 1. og for 2. halvår. For Studentsamskipnaden utgjør verdien av husleie og drift for 2004 ca. 8,5 mill. kr., og for studentorganisasjonene utgjør verdien ca. 2 mill. kr.

Som for foregående år betalte Universitetet i 2004 et tilskudd på 850 000 til idrettshallen Kraft. Studenthuset Driv mottok et tilskudd på 600 000 i 2004. Den økonomiske

situasjonen ved studenthuset Driv er ikke tilfredsstillende, og det arbeides aktivt med tiltak som skal sikre driften, f.eks. avklaring av tilskudd, bedre organisering og økt aktivitet.

Som for tidligere år gav Universitetet også i 2004 økonomisk støtte til studentdemokratiet og studentsosiale formål, med et samlet beløp på kr 1,3 mill. Blant tiltakene som får støtte er Bolighjelpa, Debut-uka og Uka. Bolighjelpa formidler utleieboliger til nye studenter, og drives av studenter i regi av studentstyret. Debut-uka er et årvisst arrangement rettet mot nye studenter (blant annet med fadderordning) der formålet er å integrere nye studenter så raskt som mulig i de sosiale/faglige miljøene ved Universitetet. Uka arrangeres hvert annet år, men mottar årlig støtte. Uka arrangeres neste gang i 2005. Det arbeides også med en avtale mellom Studentstyret og Universitetet som skal regulere samarbeidet på ulike områder, herunder økonomiske tilskudd. I tillegg ble det også gitt støtte til Tromsøstudentenes idrettslag og Studentpresten.

Helse, miljø og sikkerhet

Universitetet i Tromsø har utarbeidet rammer for det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet ved enhetene. Rammeverket er et viktig praktisk verktøy for ledelsen og de tilsatte, slik at hver enhet har oversikt over og kontinuitet i HMS-arbeidet. Det er satt minstekrav til det systematiske HMS-arbeidet. Enhetene skal bl.a. årlig kartlegge arbeidsmiljøet, lage handlingsplan med prioritert tiltaksliste og sørge for at tiltakene blir gjennomført. Det er gjennomført intern revisjon av lokalt HMS-arbeid.

Universitetet har en sentral beredskapsplan for krisesituasjoner, herunder retningslinjer for håndtering av kriseinformasjon. Hver enhet har utarbeidet egen beredskapsplan, som er samordnet med den sentrale beredskapsplanen. I 2004 er det avholdt en stor beredskapsøvelse som var en fullskalaøvelse, gjennomført i samarbeid med sentrale aktører i beredskapsapparatet i Troms.

En arbeidsgruppe har jobbet med vurdering av sikkerhetstiltak ved studier og forskning i utlandet, og en rekke forslag til vedtak er nå overlevert Arbeidsmiljøutvalget. Dette er i økende grad aktuelt fordi bredere studentgrupper skal tilbys studieopphold i utlandet, og stadig flere ansatte har forskningsopphold i utlandet.

Universitetet har et godt fungerende elektronisk stoffkartotek med ca.10 000 datablad med tilgjengelig sikkerhetsinformasjon over bl.a. brannfarlige, kreftfremkallende eller allergene stoffer. Det er inngått rammeavtaler om innkjøp av bl.a. kjemikalier. HMS-informasjon om stoffene og rutiner for overføring av nye datablad er en del av disse rammeavtalene. Implementering av avtalene vil bidra til sikrere arbeidsplasser.

Statens strålevern (SSV) gjennomførte en systemrevisjon ved Universitetet i Tromsø, der Universitetets internkontrollsystem for bruk av ioniserende strålekilder, med fokus på strålevern ved bruk av åpne radioaktive kilder i forskningslaboratorier og utslipp av radioaktive stoffer, ble gjennomgått. I rapporten fra SSV kommer det fram at arbeidet med ioniserende stråling ved Universitetet er godt ivaretatt, men SSV hadde seks anmerkninger som blant annet omfattet følgende områder: Uklarhet vedrørende oppfølging av risikovurderinger, uklarhet i begrepsbruken med hensyn til innkjøpsrutiner og uklarhet rundt HMS-ansvar der ikke-universitetansatte arbeider i Universitetets laboratorier. Tilbakemelding til SSV om iverksettelse av nødvendige tiltak med tidsfrister vil utarbeides innen tidsfristen 15. februar 2005.

Universitetet har gjennomført et stort antall risikovurderinger, og en rekke arbeidsrutiner for risikoutsatte arbeidsoppgaver er utarbeidet. Rutiner for avhending og transport av farlig avfall er nå under revidering, og ansvarlig personell har gjennomgått kurs i ADR regelverket. Universitetet har i tillegg knyttet til seg en ekstern sikkerhetsrådgiver etter krav fra myndighetene.

Universitetet gjennomførte også i 2004 sikkerhetsopplæring for alle nyansatte, gjesteforskere og mastergradsstudenter (dekker 13 områder over 100 timer), der rundt 70 ansatte deltok, og 20 studenter tok eksamen.

6.3.2 Planer for 2005 og 2006

Læringsmiljø

Læringsmiljøutvalget skal i 2005 og 2006 arbeide videre med saker som er påbegynt i studieåret 2003–2004. Av hovedsakene nevnes: oppfølging av tilgjengelighetsundersøkelsen (jf. kapittel 6.3.1), bruk av øremerkede vedlikeholdsmidler til tilrettelegging for studenter med funksjonshemning, LMUs rolle i kvalitetssikringsarbeidet, samt videre oppfølging av *Handlingsplan for studenter med funksjonshemning*. LMU vil dessuten jobbe aktivt for at læringsmiljøarbeidet ved Universitetet i Tromsø blir systematisert, på linje med arbeidet som gjøres med arbeidsmiljøet. En slik systematisering er avgjørende for god kvalitet på læringsmiljøet ved hele institusjonen. Andre tiltak det arbeides med, er etableringen av en internettbasert psykologisk rådgivingstjeneste for studenter, med planlagt oppstart våren 2006.

I tilknytning til kvalitetssikringsarbeidet ved Universitetet i Tromsø skal LMU delta i utarbeidingen av mal for den årlige rapportering om læringsmiljøet ved fakultetene. LMU skal også delta i utarbeidingen av spørsmål vedrørende læringsmiljø til studentevalueringene som fakultetene skal utføre for hvert enkelt av sine studietilbud i løpet av programperiodene.

I kvalitetssikringssystemet til Universitetet i Tromsø er også bibliotek- og IT-tjenester og studentvelferdstilbud tatt inn i begrepet *det totale læringsmiljøet*. Det overordnede ansvaret for disse oppgavene er beskrevet i kvalitetssikringssystemet, og ansvaret er klart fordelt mellom Universitetet i Tromsø og Studentsamskipnaden i Tromsø. Det er imidlertid ikke utarbeidet rapporteringsrutiner for disse tjenestene som gjør det mulig å foreta en samlet vurdering av kvaliteten på denne delen av læringsmiljøet. Universitetet i Tromsø skal derfor arbeide for at biblioteks- og IT-tjenestene knyttes tettere til kvalitetssikringssystemet med evalueringer og rapporter.

Handlingsplan for studenter med funksjonshemning skal revideres i løpet av 2005.

Universitetet i Tromsø skal i løpet av 2005 opprette et karrieresenter. Arbeid i forhold til å legge til rette for overgangen mellom høyere utdanning og arbeidslivet for studentene, også studenter med funksjonshemning, vil naturlig inngå i arbeidsfeltet til karrieresenteret.

Helse, miljø og sikkerhet

Universitetet vil fortsette arbeidet med å forbedre enhetenes grunnleggende HMS-aktiviteter. Det vil bli gjennomført en intern revisjon av rammene for det systematiske HMS-arbeidet. Dette vil bli gjort i samarbeid med teknisk avdeling, bl.a. for å innarbeide brannberedskap i rammeverket. Det vil også bli samarbeid med Læringsmiljøutvalget, for å vurdere felles internkontrollsystem for tilsatte og studenter.

Det vil bli avholdt nye beredskapsøvelser for bl.a. å trene sentral beredskapsgruppe. Videre vil arbeidet med å øke sikkerheten for studenter og tilsatte som skal utføre studier og forskning i andre land, fortsette.

For å styrke HMS-informasjonen ved Universitetet arbeides med nye internettsider.

Arbeidet med å følge opp anmerkningene fra Statens strålevern etter revisjonen ved Universitetet høsten 2004 vil bli videreført. Dette omhandler bl.a. oppfølging av risikovurderinger, uklarhet i begrepsbruken med hensyn til innkjøpsrutiner og uklarhet rundt HMS-ansvar der ikke-universitetansatte arbeider i Universitetets laboratorier. Videre planlegges det å gjennomføre internt tilsyn med dem som arbeider med radioaktivt materiale ved Universitetet.

Universitetet er tilknyttet en bedriftshelsetjeneste hvor alle tilsatte er innmeldt. Bedriftshelsetjenesten utfører tjenester for Universitetet med hovedvekt innenfor det forebyggende HMS-arbeid. Dette samarbeidet er under vurdering.

7 Universitetets samfunnsrolle, randsoneinstitusjoner og innovasjon

7.1 Universitetets samfunnsrolle

Utdanning

Universitetet i Tromsøs rolle som deltaker i den regionale utviklingen og som ivaretaker av samfunnsrollen mht. utdanning, kan kobles til følgende tre områder: grunnutdanning, etter- og videreutdanning og veiledning/rådgivning i tilknytning til lokal/regional kompetanseutvikling.

Universitetet i Tromsø gir forskningsbasert undervisning og utdanner kandidater til sentrale funksjoner i landsdelen, og sikrer kvalifisert personale både til Nord-Norge og til andre deler av landet. En viktig del av kompetanseoverføringen til samfunnet skjer gjennom de kandidatene som utdannes. Disse går inn i stillinger i både næringsliv, helsevesen, skoleverk og annen offentlig virksomhet.

Etter- og videreutdanning rettet mot spesifikke målgrupper er en stadig viktigere oppgave for Universitetet. Universitetets senter for videre- og etterutdanning (U-Vett) har som hovedoppgave å koordinere kontakten mellom Universitetet og landsdelens samfunns- og næringsliv. U-Vett har et spesielt ansvar for initiering, utvikling og gjennomføring av tverrfaglige utdanningstiltak som tilpasses spesielle målgrupper. Dette arbeidet omfatter både faglig tematikk og pedagogisk/teknologisk tilpasning. I tillegg utvikles og gjennomføres det etter- og videreutdanning ved de ulike fagmiljøene ved Universitetet.

Det siste årets erfaring fra arbeidet mot eksterne parter viser at både offentlig og privat sektor ønsker langsiktig samarbeid med Universitetet i Tromsø. Dette dreier seg primært om veiledning og rådgivning knyttet til lokal og regional kompetanseutvikling, men også om utvikling av gode modeller for samarbeid om langsiktig kompetanseutvikling. U-Vett har et særlig ansvar for å vurdere og formidle behovene for utdanningstilbud i samfunns- og næringsliv. U-Vett skal samordne disse behovene og kontakten med aktuelle fagmiljøer ved Universitetet. Fagmiljøene har ansvaret for det faglige innholdet i studiene. U-Vett gir også støtte og veiledning til fagmiljøene når det gjelder tilrettelegging av fleksibel utdanning,.

De fleste videreutdanningstilbudene er utviklet etter forespørsel fra bl.a. Forsvaret, kommuner, fylkeskommuner og bedrifter i Nord-Norge. Forsvaret har siden 90-tallet etablert seg som en fast og stabil bruker av Universitetets videreutdanningstilbud. Det samfunnsvitenskapelige fakultet har utviklet et skreddersydd mastergradsstudium i tillegg til andre mindre videreutdanningsstudier for Forsvaret. Universitetet i Tromsø har også vunnet en anbudsrunde fra sekretariatet for Næringshagene i Norge om utvikling av videreutdanning. Dette har resultert i et mer aksjonsrettet videreutdanningsstudium, der deltakerne har bidratt underveis i utvikling av studiet. Samarbeidet med ulike eksterne parter har resultert i nye videreutdanningsstudier, ekstern finansieringsstøtte til doktorgradsstipend og forespørsel om FoU-tiltak.

Universitetet i Tromsø har fortsatt et aktivt samarbeid med Fylkesmannen i Troms ved utdanningsdirektøren. Utdanningsdirektøren er med i styret for to større prosjekter. I tillegg er det et samarbeid med utdanningsdirektøren om flere mindre prosjekter, deltakelse i arbeidsgrupper og ulike konferanser.

Forskning og utviklingsarbeid

Grunnforskningen danner basis for den øvrige forskningen og for undervisningen ved universitetet. Det er Universitetet i Tromsøs visjon at den nordlige landsdelen gjennom

Universitetet skal være framtredende innen forskningsbasert kunnskaps- og kompetansebygging.

Universitetet har et særlig ansvar for å ta opp forskningstema og problemstillinger som har relevans for regionen. Universitetet skal bidra til et mer forskningsbasert næringsliv gjennom fortsatt målrettet satsing på universitetets basale kunnskapsproduksjon, bedre tilgjengeliggjøring av etablert kunnskap og tilrettelegging for løsningsorientert samarbeid mellom næringslivet, universitetet og offentlige aktører.

Universitetet i Tromsø skal styrke sin posisjon i norsk forskning og øke sin internasjonale aktivitet gjennom strategisk samarbeid og alliansebygging med forskningsinstitusjoner, næringsliv og offentlige aktører. Universitetet skal søke samarbeid med nasjonalt og internasjonalt ledende miljøer.

Forskning og utviklingsarbeid ved Universitetet har gjennom år bidratt til både bedriftsetableringer og til annen næringsutvikling i landsdelen.

I universitetets strategi for kommersialisering av forskningsresultat er det lagt til rette for et nært samarbeid med Norut Gruppen AS og NorInnova AS (tidligere Forskningsparken i Tromsø AS). Universitetet er majoritetseier (54 %) i Norut Gruppen AS som har mer enn 200 ansatte og utgjør en tverrfaglig og bred basis for anvendt forskning og utvikling. NORUT-gruppen utfyller dermed på en svært god måte sentrale satsingsområder for Universitetet.

For ytterligere å effektivisere kommersialiseringsarbeidet, er det sammen med UNN og NORUT under etablering et eget selskap for kommersialisering.

Organisering av aktiviteten gir også Universitetet mulighet til å øve langt sterkere innflytelse på virksomheten i NORUT og NorInnova.

I samarbeid med høgskolene i Finnmark og Narvik finansierer Universitetet i Tromsø fra 2003 en koordinatorstilling i Hammerfest som skal bidra til at institusjonene kan tilby utdanningstilbud og forskningskompetanse i forbindelse med Snøhvitutbyggingen.

Universitetet har sammen med sentrale næringlivsaktører igangsatt en aktivitet for å etablere Energi/Miljø som et satsningsområde.

Formidling

Hovedmålet for Universitetets formidlingsaktivitet er å videreformidle forskningsbasert kunnskap for å bidra til å sikre allmennhetens kunnskapsplattform, og samtidig være brukerrettet i forhold til enkeltpersoner, grupper og organisasjoner som etterspør kunnskapen i sitt daglige virke. Formidling av aktivitetene ved Universitetet er også strategisk viktig i forhold til å synliggjøre samfunnsrelevansen og å skape allmenn forståelse for virksomheten.

Formidlingsaktiviteten ved Universitetet i Tromsø skjer på mange arenaer og er en stadig viktigere del av vår samfunnskontakt. Gjennom enkeltarrangementer, debattmøter, seminarserier og større begivenheter settes spesielt muntlig formidling i fokus. Denne typen arrangementer er ikke bare formidling av kunnskap og resultater fra universitetet til utvalgte målgrupper, men er fremfor alt en møteplass mellom universitetet og samfunnet rundt oss. Arrangementene spenner fra populærvitenskap (f.eks. *Lørdagsuniversitetet*), via debattmøter om samfunnsaktuelle temaer og faglige seminarer til *Næringslivsdagene* (hvor det skapes kontakt mellom næringsliv, offentlig sektor og FoU-miljøene).

I tillegg til skriftlig formidlingsaktivitet gjennom ordinære tidsskrifter og serier, som f.eks. Tromsø museum – Universitetsmuseets serie *Ottar* , brukes også nettet i stadig større grad. Universitetet i Tromsø er medeier i og leverandør til nettstedet forskning.no. Vi utvikler stadig samarbeidet med andre nettsteder, og vårt eget nettsted er bl.a. gjennom en klarere nyhetsprofil forsøkt gjort mer samfunnsorientert.

7.2 Randsoneinstitusjoner

Universitetets viktigste samarbeidspartner i randsonen er Norut Gruppen AS, med Norsk Institutt for Fiskeri- og Havbruksforskning AS (Fiskeriforskning), Norut Medisin og Helse AS, Norut Informasjonsteknologi AS, Norut Samfunnsforskning AS og NorInnova AS som de mest sentrale datterselskapene. Universitetets har en eierandel på 54 % i selskapet. Norut Gruppen har fått et nytt datterselskap i forbindelse med at tidligere Forskningsparken i Tromsø (nå NorInnova) er blitt en del av konsernet. Hensikten med dette ert å styrke arbeidet med kommersialisering av forskningsresultater fra Universitetet og Norut Gruppen. Universitetet har en løpende dialog om å videreutvikle Norut Gruppen for å bli bedre tilpasset Universitetets behov.

I løpet av 2005 kommer Universitetet, i samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge / Helse Nord og Norut Gruppen, til å opprette et teknologioverføringsselskap som har som målsetning å øke verdiskapingen ved å bidra til at ideer fra nordnorske FoU-institusjoner omsettes til samfunn og næringsliv. Teknologioverføringsselskapet skal betjene eierinstitusjonenes forskningsmiljøer.

Universitetsykehuset Nord-Norge (UNN) og Polarmiljøsenteret – med Norsk Polarinstitutt, Akvaplan-niva, NINA og NIKU – er også viktige randsoneinstitusjoner. I 2004 er det opprettet en samarbeidsavtale med Norsk Polarinstitutt. I tillegg samarbeider Universitetet med en hel rekke lokale, nasjonale og internasjonale miljøer.

I tabell 7.a gis det en oversikt over de tilfeller der det foreligger en samarbeidsavtale med andre rettssubjekt, og/eller Universitetet har en eierandel i andre rettssubjekt. Når det gjelder styredeltakelse er det oppgitt antall ansatte ved Universitetet i Tromsø som er representert i samarbeidspartnerens styre. Forholdet til andre rettssubjekt kan også være regulert i aksjonæravtaler og/eller i avtaler om tjenesteleveranser.

Tabell 7.a Samarbeid med randsoneinstitusjoner

Samarbeidspartner	Eier-andel[1]	Styredel-takelse[2]
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	50 %	3
Havforskningsinstituttet	-	1
Lytix Biopharma AS	27 %	1
Nordlysplanetariet Tromsø AS	21 %	1
Nordnorsk vitensenter	Stiftelse	1
Norsk institutt for genøkologi	Stiftelse	3
Norsk Polarinstitutt	-	-
Norsk synkrotronforskning AS	10 %	1
Rya gods og skoger AS	100 %	2
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	-	2
Norut Gruppen AS	54 %	2
NorInnova AS[3]		1
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS[3]		1
Norut Finnmark AS[3]		-
Norut Informasjonsteknologi AS[3]		1
Norut Medisin og Helse AS[3]		3
Norut Samfunnsforskning AS[3]		1
Norut Teknologi AS[3]		-

[1] Der samarbeidspartneren er organisert som aksjeselskap, er en eventuell eierandel oppgitt i prosent av selskapets aksjekapital. Der samarbeidspartneren er organisert som stiftelse, er dette anført i rubrikken.

[2] Der Universitetet i Tromsø er representert i samarbeidspartnerens styre, er antall styrerepresentanter oppgitt.

[3] Datterselskaper i Norut Gruppen AS.

7.3 Innovasjon og entreprenørskap

7.3.1 Rapport 2004

Utdanningstilbud/entreprenørskap/nyskaping

Universitetet har flere næringsrettete utdanningstilbud, bl.a. går en stor del av kandidatene fra de tidligere fiskerikandidat- og sivilingeniørstudiene ut i stillinger i næringslivet, og mange av dem har vært involvert i etableringen av nye bedrifter i landsdelen. Universitetet samarbeider med bl.a. Universitetet i Oslo/Senter for entreprenørskap om Gründerskolen. Forkurset til Gründerskolen avholdes lokalt. Universitetet samarbeider også med bl.a. NTNU og Norges forskningsråd om gjennomføringen av nyskapingsprogrammet *Uni Take Off*. Universitetet har deltatt med både studenter, ideer, fagpersoner og deltakere i vurderingspanel. Det er dessuten en lang rekke kurstilbud ved Universitetet som tar sikte på å gi studentene kunnskap om bl.a. bedrifters og næringers organisatoriske og strukturelle form, om entreprenører og deres rolle i næringslivet og innsikt i næringsmessige endringsprosesser i bl.a. marine næringer. Stadig flere studietilbud har med seg elementer

Nyskaping ved Universitetet i Tromsø

Lytix Biopharma er et firma basert på forskningsinnsats fra Mat-nat.fak. og Med.fak. Lytix ble i 2004 tildelt L.A. Enger legats Nyskapingspris for innovative prosjekter. Prisen ble tildelt «for å ha utviklet og søkt patent på stoffer som er i stand til å drepe bakterier eller kreftceller som er blitt resistente mot en rekke vanlige kreftmedikamenter.»

knyttet til innovasjon, entreprenørskap og næringsutvikling. Det har vært gjennomført flere student- og forskerkvelder med fokus på entreprenørskap. Faglig fokus har vært IKT og Bioteknologi, og arrangører har vært NorInnova og Universitetet i samarbeid med andre aktører (Innovasjon Norge, NorInnova, NT-programmet, Norges forskningsråd). Tema er alt fra informasjon om kommersialisering til finansieringsmuligheter. I tillegg har det vært arrangert kurs i selskapsdannelse rettet mot ansatte.

Tabell 7.b Undervisningstiltak i nyskapningssammenheng

Emne	Studieprogram-tilknytning	Studie-poeng	Avlagte studie-poeng (ekstern-finansiert)	Avlagte studie-poeng (egen-finansiert)
BED-2009: Innføring i entreprenørskap[1]	Enkeltemner	5		50
SVF-3501: Entreprenørskap	Mastergrads-program i økonomi og administrasjon	10		60
SVF-1511; Fiskeriorganise-ring/-rett og næringsutvik-ling	Bachelorgrads-program i fiskerifag	10		140
SVF-1501: Næringsutvik-ling og næringsorganisering	Bachelorgrads-program i marin bedriftsledelse	10		300
SPL-2005: Bedrifts- og næringsorganisering	Bachelorgrads-program i sam-funnsplanlegging og kulturforståelse	10		90
Totalt				540

Organisatoriske strukturer og samarbeid med andre aktører

Universitetet har de siste årene satset på å bli en sterkere aktør når det gjelder forskningsbasert innovasjon og kommersialisering av forskning. I tråd med lovendringene i Universitets- og høgskoleloven og Arbeidstakeroppfinnelsesloven i 2002/2003 har Universitetet gjennomført en rekke omorganiseringer for at oppfinnere og gründere skal ivaretas i et helhetlig innovasjonssystem. Universitetets inntreden som flertallseier i Norut Gruppen har ført til indirekte økning i eierandel i NorInnova AS. For tiden jobbes det med en ytterligere effektivisering av innovasjonsarbeidet gjennom en forestående etablering av et felles teknologioverføringsselskap (TTO AS), eid av bl.a. Universitetet, Norut Gruppen og Universitetssykehuset Nord-Norge. Her skal etter planen en rekke funksjoner som i dag utføres internt på Universitetet og i Norut-selskapene Norut Medisin og Helse og NorInnova samles og utføres, og selskapet skal tilby infrastruktur- og kommersialiseringstjenester (tidlig fase) til forskningsmiljøene ved eierinstitusjonene. Selskapet skal også forvalte eierinstitusjonenes immaterielle rettigheter. TTO skal ha som målsetning å øke verdiskapingen ved å bidra til at ideer fra nordnorske FoU-institusjoner overføres til samfunn og næringsliv. Dette skal for det første oppnås ved at TTO skal bidra til at en kommersiell kultur bygges i institusjonene. For det andre skal selskapet gi forskere ved institusjonene tilgang til kompetent og relevant kommersialiseringsassistanse. For det tredje skal TTO bidra til økt kontakt mellom forskningsmiljøer og næringsliv, slik at næringslivet får

[1] BED-2009 er 50 % finansiert av FORNY-midler og 50 % over Universitetets grunnbevilgning

kunnskaper om de ressursene som ligger i FoU-resultater, og at forskerne får kunnskaper om hvilken forskning samfunn og næringsliv har behov for. Sist, men ikke minst, skal selskapet bidra til å skaffe midler til forskning i Nord-Norge ved at et eventuelt overskudd føres tilbake til forskningsmiljøene.

Universitetet i Tromsø samarbeider også med andre norske institusjoner både i Nord-Norge og i resten av landet. Innenfor FORNY Nord-Norge (Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Narvik, Forskningsparken i Narvik AS, Høgskolen i Bodø og Norut Gruppens datterselskaper Norut Informasjonsteknologi, Fiskeriforskning, Norut Teknologi, NorInnova og Norut Medisin og Helse) planlegges fortsatt tett samarbeid. Opprettelsen av TTO har bl.a. til hensikt å lette samarbeidet om kommersialisering mellom Universitetet og Universitetssykehuset, da mange ansatte har stillinger ved begge institusjonene. Innenfor FORNY-programmet samarbeides det med Norges forskningsråd og andre utdanningsinstitusjoner, teknologioverføringsselskaper og kommersialiseringsenheter i Norge, og universitetene har i tillegg dannet et TTO-forum. Universitetet deltar også i internasjonale nettverk som f.eks. AUTM.

Tabell 7.c Mottatte forretningsideer m.m.

	Fra aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved egen institusjon til samarbeidende kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved andre institusjoner til egen kommersialiseringsenhet
Mottatte forretnings-ideer	25		
Registrerte patenter	4[1]		
Inngåtte lisensieringskontrakter	-		
Nye foretak etablert	-		

7.3.2 Planer for 2004 og 2005

Arbeidet med å få etablert et teknologioverføringsselskap (TTO AS), jf. ovenfor, vil bli sluttført i 2005.

Universitetet vil som tidligere år utføre idégenerering og -søk, informasjonsarbeid og kulturbyggende aktiviteter blant ansatte og studenter. Det skal avholdes fagspesifikke workshoper, spesialkurs, idéspeiding, forretningsidékonkurranser, og det skal satses på verifiseringsmidler. Samtidig oppleves interessen for kommersialisering og entreprenørskap fra studenthold som god, og det er derfor viktig å fortsatt satse på studentrettete tiltak, selv om dette ikke nødvendigvis fører til konkrete resultater i form av ideer Universitetet kan ta rettigheter til. Mye av dette vil organiseres innen TTO, mens andre deler fremdeles vil organiseres internt på Universitetet.

[1] Patenter/patentsøknader registrert hos Patentstyret

8 Bygg og leie

8.1 Areal

Tabell 5.1 i tabellvedlegget gir en oversikt over egne og leide lokaler i 2004. Hovedtallene er også gjengitt nedenfor sammen med en skjematisk oversikt over endringer i lokalmassen og leieforhold i perioden 2004–2006.

Tabell 8.a Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2004

	Antall brutto m²	Leiebeløp i 2004 i hele 1000 kr	Leiebeløp i 2005 i hele 1000 kr
Sum arealer der det ikke betales leie	**170 096**		
Sum arealer der det betales leie til Statsbygg	**6 570**	**6 053**	**6 151**
Sum arealer der det betales leie til andre	**14 928**	**10 308**	**8 183**
Totalsummer for brutto m² og leiebeløp	**191 594**	**16 361**	**14 334**

Tabell 8.b Oversikt over endringer i lokalmassen og leieforhold i perioden 2004–2006:

		Tidspunkt	Areal (m²)
Egne bygg			
Tilgang	Teorifagbygget, Árdna	Juli 2004	170
	Norges fiskerihøgskole, underbygg fløy D	2004	298
	Norges fiskerihøgskole, loft fløy B, fortet.	2004	100
	Driftsbygning, Hansine Hansens gårdstun	2004	215
Avgang			
	Provisorium for Jus	2. kvart. 2005	- 265
	Endringer egne bygg		***518***
Leide bygg			
Tilgang			
	Forskningsparken, (Marbank)	2. kvart. 2005	950
Avgang			
	Skattøraveien 56, lager (Dagenborg).	2. kvart. 2004	- 594
	Stortorget 1 (Samvirkegården)	3. kvart. 2004	-1 200
	Glassmester Eriksen, Breivika	4. kvart. 2004	-445
	Breivika Senter	3. kvart. 2004	-465
	Åsgårdvegen 9	3. kvart. 2004	-3 134
	Forskningsparken, Norut IT	3. kvart. 2004	-172
	Endringer leide bygg		***-5 060***
Samlet endring i lokalmasse og leieforhold			***-4 542***

I løpet av 2004 ble det avviklet leieforhold for areal tilsvarende 6010 m² som følge av rokade etter innflyttingen i Teorifagbygget. Det er inngått ny leieavtale for 950 m² fra

2. kvartal i 2005 for areal til marin biobank (Marbank). Leieareal for eksamensavvikling er under utredning, og noen leieavtaler vil bli reforhandlet innen 2005.

Kjøp og salg av eiendommer i 2004

Av Universitetets boligmasse ble det i 2004 solgt 6 leiligheter. Salg av boliger skjer som ledd i en prosess med å tilpasse boligtilbudet i forhold til endrede behov. Salg av boliger i 2004 frigjør midler som avsettes til større renoveringsprosjekter ved Universitetet og til kjøp av mer hensiktsmessige personalboliger. Ytterligere boenheter skal etter fastsatt plan selges i 2005.

Strategi og planlagt ressursinnsats for vedlikehold av bygningsmassen

Universitetets strategi for vedlikehold av bygningsmassen er at lovpålegg fra offentlig myndighet og helse- og sikkerhetstiltak gis første prioritet. Videre utføres vedlikeholdet i henhold til kortsiktige og langsiktige vedlikeholdsplaner. Universitetet vil fra og med 2005 ha 33 bygg og et totalt brutto areal på 169 831 m² (tilsvarende areal som i 2004). Innflytting i Teorifagbygget våren 2004 medførte utflytting av leielokaler utenom Breivika og omfattende rokader i eksisterende anlegg på campus. De eldste bygningene ved Universitetet har nådd en alder hvor behovet for renovering, vedlikehold og ombygginger er økende samt at Teorifagbygget utløste et behov for ombygninger og utvikling av eksisterende bygningsmasse.

Tilrettelegging for funksjonshemmede

Totalt ble det i 2004 brukt ca. kr 250 000 på vedlikehold for tilrettelegging for funksjonshemmede, noe som utgjør 5 % av vedlikeholdsmidlene.

Det er installert automatiske døråpnere på Breivika III og Universitetsbiblioteket til en sum av 175 000 kr. For å sikre fremkommeligheten for funksjonshemmede mellom bygningene på campus har det vært utført vedlikehold av snøsmelteanlegget i 2004, samt at drift av anlegget er forbundet med kostnader til energi.

Det er utarbeidet system for kartlegging og gjennomføring av tiltak. Det foreligger egen arbeidsplan for 2005 hvor verdien av tiltak er stipulert til kr 250 000. I tillegg vil det erfaringsmessig komme oppgaver i forbindelse med bygningsmessige endringer og individuelle tilpasninger for studenter.

Breivika VI – Teorifagbygget – statusrapport (AAD-budsjett)

Første del av byggeprosjektet, *Østre fløy* med ca. 2 000 m² brutto, ble tatt i bruk våren 2001.

Teorifagbygget (ekskl Østre fløy) omfatter ca. 37 500 m² inkl kulvert og kulturdelen av Samisk senter (*Árdna*). I tillegg kommer magasiner for Statsarkivet med ca. 2 000 m² som finansieres av Kulturdepartementet.

Nybygget er delt i 6 *Hus* som har separate fremdriftsplaner. Anlegget ble overlevert fra entreprenør til Statsbygg i november 2003. Utomhusanleggene ble i hovedsak ferdigstilt sommeren 2004. Etter at bygget var overlevert fra entreprenør, var det behov for innkjøring av tekniske anlegg og montering av inventar og utstyr. Det har også vært nødvendig med bygningsmessige endringer for tilpassing til nye endringer i Universitetets virksomhet. Anlegget gir rom for ca.20 ulike brukerenheter. IT-avdelingen flyttet inn sommeren 2003. Resten av innflyttingen har pågått i puljer fra april 2004. Den siste større enheten flytter inn i februar 2005. Gjenstående innrednings- og tilpassingsarbeider som skjer i regi av Universitetet, forventes avsluttet i løpet av våren 2005. Disse arbeidene finansieres av Universitetets bevilgning til inventar og utstyr til nybygget. Dette omtales i neste punkt

Byggesaken har en styringsramme på 805,9 mill. kr. som er bevilget t.o.m. 2004.

Dette er inkl. *Østre fløy* med 34 mill. kr, men ekskl. Statsarkivet. Statsbygg opplyser at byggeregnskapet vil bli avsluttet i løpet av garantitiden innenfor den godkjente styringsrammen.

Breivika VI – Teorifagbygget – inventar og utstyr – status (UFD-budsjett)

Det vises til redegjørelse om prosjektet. Disse midlene er stilt til rådighet for universitetet. Bevilgningssøknad er tidligere basert på en foreløpig ramme på 15 % av byggekostnadene dvs. 120,9 mill. kr. Dette tilsvarer nivået ved tilsvarende bygg og er senest benyttet for Høgskolen på Gimlemoen.

Denne rammen er bevilget t.o.m. 2004 med slik fordeling:

2001:	10,0 mill. kr
2002:	20,0 mill. kr
2003:	55,0 mill. kr
2004:	35,9 mill. kr
Sum	120,9 mill. kr

Det er i tidligere budsjettforslag forutsatt at Universitetet kunne be om justering av rammen når de konkrete behovene var nærmere kjent. I februar 2005 er anskaffelser av inventar, møbler og utstyr til fellesarealer klarlagt i hovedsak. Fordeling av midler til vitenskapelig utstyr til enhetene vil skje i løpet av 2005.

Som ved tidligere nybygg i Breivika, fordeles anskaffelser av utstyr over tid for å sikre nøkterne vurderinger av behov og optimal gjenbruk av eksisterende utstyr. Det gir også en utflating i behov for fremtidige utskiftinger. Status så langt tilsier at anskaffelsene kan avsluttes innenfor rammen på 120,9 mill. kr som er bevilget t.o.m. 2004.

9 Spesielle områder

9.1 Samarbeid med regionale helseforetak

Ved Universitetet i Tromsø har Det medisinske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet studietilbud som er knyttet opp mot sykehussektoren. I tillegg er det under utvikling et studietilbud innen telemedisin ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det medisinske fakultet.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har ingen formaliserte avtaler med regionale helseforetak. Fakultetet samarbeider med Universitetssykehuset om praksisutdanning for profesjonsstudentene i psykologi.

Universitetet er representert i «Universitetssamarbeidet», som er et samarbeidsorgan mellom Helse Nord RHF og Universitetet i Tromsø, med representanter fra Det medisinske fakultet, Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og Norges forskningsråd. Dette organet prioriterer og fordeler midler til forskningsprosjekter som kanaliseres til helseforetakene gjennom Helse- og omsorgsdepartementet.

Universitetet er sammen med UNN/Helse Nord i ferd med å etablere en felles teknologioverføringsfunksjon (TTO) som skal være en felles serviceenhet for kommersialisering av forskningsresultater.

9.2 Miljøspørsmål/miljøledelse

I den daglige driften er det innført kildesortering av avfall, og det er utarbeidet «Retningslinjer for avhending av spesialavfall». Det er inngått en avtale med Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) om felles ordning for deponering av spesialavfall mv. Det pågår også fortløpende ENØK-oppfølging via sentralt anlegg for driftskontroll. Det er en dialog med Troms Kraft for å etablere en fjernvarmetrase fra varmesentralen ved UNN til Universitetet. En slik trase vil gjøre det mulig å benytte fjernvarme ved flere av Universitetets bygg.

Utskifting av PCB-holdige lysarmaturer ble påbegynt i 2004 etter pålegg fra SFT. I løpet av 2005 vil utskiftingen være ferdigstilt ved Nordlysobservatoriet, Tromsø Museum og Biologisk klimalaboratorium, Holt. Ved Realfagbygget vil arbeidet bli gjennomført i forbindelse med renoveringen. Det er avsatt 1,5 millioner kroner i 2005 til formålet.

Universitetet deltar i den årlige «sykle til jobben-aksjonen», samt at det er fokus på styrking av kollektivtilbudet i området.

Universitetet arbeider for å innføre miljøledelse innen 2005.

Universitetets Senter for Miljø og Utviklingsstudier (SEMUT) har som hovedoppgave å legge til rette for et gjensidig engasjement i miljø- og utviklingsforskning i samarbeidet med institusjoner i utviklingsland. Hovedvekten er lagt på utviklingsforskning og -studier. SEMUTs styre har i 2004 hatt en strategigjennomgang i forhold til SEMUTs nye mandat for å planlegge videre arbeid.

SEMUT er NUFU-koordinerende enhet ved Universitetet i Tromsø. Selv om NUFU-prosjektene implementeres innen ett eller flere særskilte fagfelt/institutter, så fokuserer prosjektene generelt på aspekter av bærekraftig utvikling. SEMUTs funksjon er å vurdere prosjektporteføljen samlet og å avgi innstillinger til institusjonen.

Det arbeides videre med utvikling av undervisningstilbud innen senterets tematikk og i tråd med sektormålene på dette området. Det er i denne sammenheng etablert et nytt studietilbud ved Institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning, SV-fakultetet (*Globalisering og utvikling* SPL-3007 – 10 stp., første gang våren 2005).

I 2005 vil disse initiativene bli fulgt opp.

9.3 Skikkethetsvurdering

I 2004 ble spørsmål om en students skikkethet til læreryrket reist. Etter samtale med studenten ble det konkludert at det ikke var grunnlag for å forfølge saken ved en «Særskilt skikkethetsvurdering».

10 Budsjett og økonomi

10.1 Regnskap 2004

10.1.1 Spesifikasjon av regnskapet til budsjetteringsformål

Det foreløpige resultatregnskapet for 2004 viser samlede inntekter på 1464 millioner kroner. Dette er ca. 56 mill. høyere enn for 2003. Regnskapet viser at universitetet holder seg innenfor de tildelte rammer.

Inntektene for den bevilgningsfinansierte økonomien (inkl. NFR) er økt med 58 mill. Inntektene fra UFD (eksklusiv Norgesuniversitetet og Utdanning.no) er ca. 88 mill. høyere enn i 2003. Det er solgt personalboliger for 5,4 mill. Disse midlene avsettes til byggningsmessig vedlikehold og investeringer samt reinvestering i boliger. Inntektene fra NFR er drøyt 16 mill. lavere enn i 2003. Nedgangen skyldes at inntektene i 2003 var kunstig høye som følge av omlegging av bevilgningspraksis ved NFR. Tilbakebetaling av innskudd vedrørende Breivika Senter er ført som ekstraordinær inntekt med kr 690 000.

Det er avsatt ca. 177 mill. i udisponert bevilgning, hvorav 57 mill. gjelder NFR-prosjekter hvor bevilgning skjer forskuddsvis. Det er også satt av midler til planlagte byggeprosjekter, samt til lønnsforpliktelser på rekrutteringsstillinger hvor det tar tid å tilsette. I tillegg til udisponert bevilgning er det satt av midler under kortsiktig gjeld hvor 57,7 mill. er øremerket utstyr til Teorifagbygget og 8,9 mill. oppbygging av tannlegeutdanningen ved universitetet. Avsetningene av NFR-midler er økt med ca. 8 mill. i 2004. Øvrige avsetninger innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten er økt med ca. 33 mill.

Periodiserte inntekter fra eksternt finansiert virksomhet er redusert med ca. 3 mill. til 150 mill. i 2004. I EU-midler er det en nedgang på ca. 4 mill. kr. Det er kun regnskapsført et mindre beløp (kr 24 000) som overskudd på eksternt finansiert virksomhet i 2004. Universitetet har en egenkapital på 26,3 mill. kr. Det meste av egenkapitalen er benyttet til anskaffelse av aksjer i selskaper. Den lave egenkapitalen henger sammen med at universitetet ikke har tradisjon for å prissette oppdragsprosjekter utover selvkost.

Universitetet har god likviditet. Dette henger sammen med at bidrags- og oppdragsprosjekter som regel er forskuddsbetalte.

10.1.2 Inntektsføring av midler fra Norges forskningsråd og EU

Midler fra Norges forskningsråd og EU regnskapsføres i samsvar med den reelle inntektsfordelingen mellom koordinerende institusjon og dens samarbeidspartnere i henhold til departementets retningslinjer. De oppgitte inntektene fra EU og NFR i tabellene 4.1.1–4.1.4 er den delen av inntektene som svarer til Universitetets oppgaver ved disse prosjektene.

10.1.3 Tiltak for å bedre økonomistyringen

Gjennom egne disponeringsskriv til enhetene (som er basert på styrevedtak i fordelingssaken), gis det konkrete styringssignaler fra Universitetsstyret til fakultetene/avdelingene. Styringssignalene er knyttet opp til tildelingen av budsjettmidler.

Styret har i 2004 vært holdt orientert om den økonomiske situasjon gjennom tre styresaker i løpet av året, i tillegg til behandling av årsregnskapet som egen sak. Det er utviklet egne nettbaserte regnskapsrapporter som henter oppdaterte opplysninger direkte fra økonomisystemet. Disse rapportene er tilpasset de ulike behovene som administrative ledere, prosjektledere m.m. har for oppdaterte oversikter. Det ble i 2004 gitt egen opplæring til administrative ledere og økonomi- og regnskapsmedarbeidere i bruk av rapportene. I 2004 ble det også innført krav om månedlig budsjett- og regnskapsrapportering fra fakultetene til Universitetet sentralt.

Universitetet har opprettet et eget økonomiforum for sentrale økonomi- og budsjettmedarbeidere ved fakultetene, der formålet er å bedre kommunikasjonen mellom nivåene ved institusjonen og å styrke økonomikompetansen generelt sett.

10.1.4 Økonomirapportering

Universitetet har avgitt tertialrapporter til Database for statistikk om høgre utdanning etter de retningslinjene som har vært gitt av departementet.

10.2 Plan for disponering av tildelt bevilgning 2005

Tabellen på neste side viser fordeling av midler bevilget for 2005 over kapittel 0263 post 50 Statstilskudd.

Alle beløp i 1000 kr

Bevilgning post 50	**1 103 772**
Fordeling	
Fellestjenester, fellesutgifter og sentre	
Felles infrastruktur – bygningsdrift (inkl avsatte midler til utstyr til Teorifagbygget)	139 263
Sentraladministrasjonen, inkludert IT-infrastruktur	78 787
Universitetsbiblioteket	56 447
Senter for samiske studier	5 091
Øvrige sentre	4 110
Fellesutgifter, inkl studentrettede tiltak	35 982
Avsetning til senere fordeling og sentrale reserver	
Overbudsjettering	-12 519
Avsetning til senere fordeling	27 362
Sentrale reserver	2 086
Undervisnings- og forskningsenhetene	
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	119 817
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	145 026
Norges fiskerihøgskole	127 280
herav særtilskudd Havbruksstasjonen og F/F Jan Mayen	*34 875*
Det juridiske fakultet	32 170
Det humanistiske fakultet	56 758
U-Vett	7 491
Det medisinske fakultet	249 974
Tromsø museum – Universitetsmuseet	28 647
SUM	**1 103 772**

I budsjettet for 2005 satte Universitetet av 24,1 mill. til fordeling til vitenskapelig utstyr. Dette er 12 mill. mer enn det som er tildelt til slikt utstyr i den strategiske forskningsbevilgingen fra departementet. Denne prioriteringen i år må ses i sammenheng med den reduserte bevilgningen fra NFR til avansert vitenskapelig utstyr, samt nødvendigheten av å bedre utstyrsituasjonen for forskerne generelt. Det er videre satt av midler til forskerskolene som ble opprettet i 2004.

De strategiske forskningsmidlene videreføres i budsjettet for 2005 på samme nivå som i 2004. Stipendiat- og postdoktorstillinger ved Universitetet inngår i en sentral pott. Stillingene inndras fra fakultetene og refordeles av Universitetstyret etter utløp av tilsettingsperioden. Dette er et sentralt forskningsstrategisk virkemiddel ved Universitetet.

Det er i budsjettet øremerket midler til videreutvikling av utdanningskvalitet og kvalitetssikring. Herunder er det tildelt midler til ulike kandidatundersøkelser.

De resultatbaserte undervisnings- og forskningsbevilgningene fra departementet videreføres internt ved Universitetet. Med unntak av førstestillingskomponenten benyttes de samme resultatbaserte komponentene ved den interne fordelingen av bevilgningen mellom fakultetene. Universitetsstyret har videre pålagt fakultetene å videreføre de resultatbaserte tildelingene til institutter og fagmiljø.

I 2005 ble det tildelt 12,5 mill. mer til fakultetene/enhetene enn det som Stortinget bevilget til Universitetet (overbudsjettering). Dette blir gjort fordi det erfaringsmessig settes av midler ved fakultetene til senere års forbruk (forskningsterminer, investeringer med mer). Formålet med overbudsjetteringen er å redusere størrelsen på overført bevilgning fra ett år til det neste. Dette vil bidra til bedre samlet ressursutnyttelse ved at Universitetet vil skyve en mindre del av midlene foran seg i tid.

Tabell 10.a Plan for disponering av tildelt bevilgning for 2005

Inntekter/utgifter	Beløp i 1000 kr
Driftsinntekter	
Bevilgningsfinansiert virksomhet	1 360
Eksternfinansiert virksomhet	160
Sum driftsinntekter	**1 520**
Driftsutgifter	
Lønn	930
Anskaffelser/påkostninger	115
Husleie	25
Andre driftskost.	450
Sum driftsutgifter	**1 520**
Driftsresultat	**0**

10.3 Tallbudsjettforslag for 2006

Budsjettet er ifølge retningslinjene satt opp med utgangspunkt i rammene i tildelingsbrevet for 2005.

Stipendiater

Fordeling og oppfølging av stipendiat- og postdoktorstillinger er et sentralt verktøy i den forskningsstrategiske styringen ved Universitetet, jf. omtale under punkt 4.2.1. Gjennom dette systemet sikres både faglig styring av ressursene og at ressursene blir brukt som forutsatt (alle stillingene besettes). Universitetet har hatt en positiv utvikling i antall doktorgradskandidater de senere årene, og forventer å kunne øke antall uteksaminerte doktorgradskandidater i tråd med veksten i tildelingen av stipendiatstillinger i årene fremover. Universitetet i Tromsø fikk 8 nye stipendiatstillinger i 2005 og ber om at dette tallet økes i 2006 i tråd med intensjonen i Forskningsmeldingen. Universitetets andel av slike stillinger bør i årene fremover minst ligge på samme nivå i forhold til de øvrige universitetene som

i 2004. Departementet bør i tillegg til stipendiatstillinger også tildele postdoktorstillinger til universitetene i årene fremover.

Tabell 10.bBudsjettforslag 2006 (innenfor rammen)

Universitetet i Tromsø	Bevilgning 2005	Forslag 2006
Bevilgning post 50	1 103 772	1 099 072

Nedgangen fra bevilgning 2005 til forslag 2006 er et anslag og skyldes de endringene i studiepoengproduksjonen i de ulike finansieringskategoriene som er beskrevet i punkt 3.1.1.

10.4 Framtidige satsingsforslag (forslag utenfor rammen)

10.4.1 Nye studier/fagområder

Luftfartsfag

Det har lenge vært arbeidet med å heve kvaliteten på den sivile pilotutdanningen i Norge. Siden midten av 90-tallet har det vært arbeidet med å få på plass en statlig finansiert trafikkflygerutdanning. I oppfølgingen av St.prp. nr. 29 (1993–94) ble det nedsatt et utvalg i regi av Luftfartsverket. I rapporten Utdanning i luftfartsfag (ULF-rapporten, 1996) foreslo utvalget at store deler av luftfartsutdanningen ble lagt til høgskolesystemet. Rapporten ble imidlertid ikke fulgt opp av politiske myndigheter, men i flere år har Stortinget i behandlingen av statsbudsjettet uttalt seg positivt om sivil flygerutdanning i offentlig regi – først et flertall i Samferdselskomiteen i Innst. S. nr. 227 (2001–2002), deretter KUF-komiteen i 2002 og 2003. Flertallet i komiteen viser i 2004 til utfordringene knyttet til finansiering av nye studier inntil de gir inntekter i form av studiepoengsproduksjon, og åpner på generelt grunnlag for at institusjonene må kunne samarbeide om ekstern finansiering av studier med andre aktører. Det ble framsatt mindretallforslag om å bevilge midler til oppstart av flygerutdanning i 2005.

Siden april 2002 har Universitetet i Tromsø og Norwegian Aviation College (NAC) på Bardufoss samarbeidet om å finne gode samarbeidsformer for å løse dette utdanningsbehovet. I juni 2003 vedtok Styret ved Universitetet i Tromsø å søke Utdannings- og forskningsdepartementet om finansiering av en treårig bachelorgrad i luftfartsfag. En programkomité med medlemmer fra begge institusjoner er i ferd med å planlegge opplegget for studiet. Den nye utdanningen vil både bidra til en høyning av sikkerheten i luften og gi økte muligheter for forskning og utvikling innenfor en bransje der Norge hittil har markert seg lite. Universitetet har flere fag- og forskningsområder som vil være sentrale i den nye utdanningen, bl.a. psykologi og ledelse, medisin og fysikk, samt språk og kommunikasjonsfag.

Universitetet ber om at det bevilges midler til oppstart av en slik utdanning. Det forutsettes at studiet fullfinansieres.

Telemedisin og e-helse

Telemedisinmiljøet i Tromsø er internasjonalt ledende, og Universitetet tar sikte på å øke satsingen innenfor dette området. I samarbeid med Nasjonalt senter for telemedisin ved Universitetssykehuset Nord-Norge ønsker Universitetet å bygge opp et mastergradsprogram i telemedisin og e-helse. Mastergradsprogrammet skal være en kombinasjon av medisin- og helsefag og teknologifag. Programmet vil bestå av to studieretninger, der Det medisinske fakultet har det faglige ansvaret for studieretningen *Helse* og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har det faglige ansvaret for studieretningen *Teknologi*. Det

medisinske fakultet har det administrative ansvaret for programmet. Studieprogrammet vil være engelskspråklig og målet er å etablere et internasjonalt studium i telemedisin med rekruttering av studenter fra hele verden. Det planlegges et årlig opptak på 20 studenter med oppstart fra høsten 2005.

Universitetet ber om bevilgning på 2 mill. kr på årsbasis til et mastergradsprogram i telemedisin og e-helse.

Teknologiutdanning

Universitetet viser til at flertallet i Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomité i Budsjettinnstilling S. nr. 12 (2003–2004) bl.a. peker på «at økende olje- og gassaktivitet i de nordlige havområder innebærer behov for oppbygging av kompetanse innen maritim virksomhet og offshoreaktiviteter tilpasset disse områdene. Det samme gjelder teknologi og miljøkompetanse.» Universitetet møter også mye påtrykk fra nærings- og samfunnsliv i landsdelen for å delta i dette. Universitetet har i samarbeid med sentrale aktører og FoU miljø igangsatt et arbeid for å utvikle energi/miljø som et mulig strategisk satsingsområde ved Universitetet.

Universitetet vil komme tilbake med søknad om budsjettmidler når planleggingen er kommet lenger og de til ressursmessige behov er nærmere kartlagt.

10.4.2 Andre satsingsområder

Marin satsing

Den marine sektoren har et betydelig potensial som vekstområde, og vil være en sentral drivkraft i norsk økonomi i fremtiden. Marine fag er et høyt prioritert satsingsområde ved Universitetet i Tromsø.

En nasjonal biobank er en nødvendig nasjonal infrastruktur for fremtidig satsing innenfor marin sektor for både forvaltning, FoU og industri. Internasjonalt har en sett at etablering og drift av og tilgang til materiale i biobanker er en viktig grunnleggende forutsetning for forskningsmessige gjennombrudd. Tilsvarende ønsker Universitetet i Tromsø å sørge for at norske FoU-miljøer får tilgang til en marin biobank med ressurser og koordinert velfungerende system for å sikre optimal kunnskapsutvikling og verdiskapning innen marin bioteknologi.

Det er nå under etablering en nasjonal marin biobank (Marbank) i Tromsø, hovedsakelig finansiert av Fiskeri- og kystdepartementet. Marbank skal ha nasjonalt ansvar for å samle inn, preservere og katalogisere biologisk materiale fra norske farvann og gjøre dette materialet tilgjengelig for forskning, dokumentasjon av biologisk mangfold og kommersiell utnyttelse.

I tilknytning til Marbank er det også igangsatt et fireårig prosjekt (2004–2007) Marbio med finansiering fra Forskningsrådet, næringslivsaktører og Universitetet i Tromsø. Marbio er en plattform utstyrt for storstilt screening av bioaktiviteter i ekstrakter fra biologiske prøver. Marbio har betydning både for forskning og for næringsliv. Sammen utgjør den marine biobanken Marbank og analyseplattformen Marbio en viktig og nødvendig forutsetning for forskning og næringsutvikling innen marin bioteknologi. Plattformene har nasjonale/landsdekkende oppgaver innen innsamling og analyse av bioaktiviteter i marine organismer (bioprospektering) og vil således være spesielt nyttig for forskningsmiljøer og næringslivsklynger i Tromsø/Nord- Norge.

Totalt budsjett for investering, ombyggingskostnader og drift i perioden 2003–2007 for de to prosjektene Marbank og Marbio er ca.50 mill. Det vises til tidligere henvendelse til departementet om delfinansiering av Marbank. Universitetet i Tromsø ber UFD bidra med en bevilgning på 7,5 mill. kr til å fullfinansiere etablering og drift av marin biobank

og marin bioprospektering ut 2007. Videre ber vi om at UFD vurderer finansiering av drift ut over 2007.

Nordområdesatsing

I desember 2003 avga ekspertutvalget for nordområdene innstillingen *Mot nord* (NOU 2003:32). Universitetet i Tromsø vil i denne sammenheng vise til utvalgets forslag om å avsette en milliard øremerket næringsliv, forskning og forvaltning med særlig vekt på det som er spesifikt for nordområdene. Utredningen omtaler blant annet landbruk og naturbruk i nord, reindrift, urfolkspørsmål, samarbeidet med Russland og nytt isgående forskningsfartøy i Tromsø.

Utvalget foreslår opprettet et nordområdesenter i Nord-Norge med ansvar for å koble eksisterende forskning, forvaltning og næringsliv, og at dette senteret bygger på eksisterende kunnskapsmiljøer.

Universitetet i Tromsø stiller seg positivt til den satsing og prioritering av nordområdene som utvalget legger opp til. Beliggenheten, kompetanseprofilen og den faglige bredden gjør dessuten Universitetet i Tromsø til en sentral aktør i realiseringen av et slikt prosjekt. Eksempelvis går det fram av NIFU-rapport 8/2003 at Universitetet i Tromsø står for 18 % av årsverkene innen norsk polarforskning (2002). Sammen med instituttsektoren i Tromsø (bl.a. Norsk Polarinstitutt) gjør dette byen til det polarfaglige tyngdepunktet i Norge, og et nordområdesenter kan vanskelig tenkes lokalisert noe annet sted. Den polarfaglige tyngden i Tromsø legger også grunnlaget for et sterkt og variert undervisningstilbud ved Universitetet i Tromsø, bl.a. med et nyetablert mastergradsstudium innen arktisk naturbruk og landbruk.

Universitetet i Tromsø ber om at UFD bidrar til at utvalgets innstilling følges opp av regjering og storting.

Samisk forskning og utdanning

Universitetet i Tromsø er et internasjonalt tyngdepunkt når det gjelder studier både av samiske spørsmål og av urfolks- og minoritetsspørsmål generelt. Samisk forskning og utdanning er et prioritert satsingsområde for Universitetet. En omfattende og overordnet plan – *Samisk strategiplan 2000–2010* – ble vedtatt av Universitetsstyret høsten 2000.

I Sem-erklæringen er det eksplisitt sagt at regjeringen vil støtte samisk kultur gjennom å styrke det samiske forskningsmiljøet ved Universitetet i Tromsø og ved Samisk høgskole. I Stortingsmelding nr. 34 (2001–2002) Kvalitetsreformen om høyere samisk utdanning og forskning blir denne politiske prioriteringen fulgt opp. Meldingen legger viktige premisser for videre satsing ved Universitetet i Tromsø og lister opp en rekke tiltak innenfor samisk forskning og utdanning der Universitetet spiller en sentral rolle. Av konkrete tiltak nevnes spesielt styrkning av samarbeidet mellom utdannings- og forskningsutførende institusjoner (Samisk høgskole, Nordisk Samisk Institutt og Universitetet i Tromsø) og at ulike organisatoriske rammer for utvikling av faglig samarbeid utredes. Det går videre fram at Universitetet i Tromsø vil bli tillagt et nasjonalt ansvar for urfolksrelatert forskning, utdanning og formidling, inklusiv samisk. Universitetet i Tromsø har gjennom satsning på dette forskningsfeltet styrket forskningsaktiviteten ved egen institusjon og bidratt til å bygge ut samarbeidet med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Samisk og urfolksrelatert forskning og utdanning er et av Universitetets uttalte satsningsområder. Det vises blant annet til etableringen av et masterprogram i urfolksstudier, etableringen av et SARVVIS-program for reindriftsrelatert forskning og den samiske reisestøtteordningen.

Samisk strategiplans omfattende liste av tiltak er i noen grad iverksatt innenfor etablerte organisatoriske og økonomiske rammer, andre tiltak er iverksatt ved hjelp av Universitetets egen satsning på strategiplanen. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig for å realisere planens målsetting om å sikre et betydelig løft, og for at Universitetet skal kunne fungere

som en *motor og server* for samisk og urfolksrelatert forskning, utdanning og formidling som en følge av det nasjonale ansvaret for området. Vi vil spesielt nevne utfordringen i forhold til å sikre en tilstrekkelig rekruttering til samisk språk.

Det bes om en bevilgning på 2 mill. i statsbudsjettet for 2006 til det videre arbeidet med oppfølging av samisk strategiplan og forslagene til tiltak i Stortingsmelding 34.

10.4.3 Byggetiltak

Utvidelse av Medisin- og helsefagbygget (MH-bygget)

Høsten 2004 økte opptaket til medisinstudiet fra 85 til 100 studenter, samtidig ble de 10 første studentene tatt opp til det nye tannlegestudiet ved Universitetet i Tromsø. Opptaket til tannlegestudiet skal i løpet av noen år øke til 40 studenter årlig. De første to studieårene vil tannlegestudentene ha felles undervisning med medisinstudentene.

Den store økningen i opptaket til medisinstudiet de siste 5–10 årene (fra 50 studenter) samt etableringen av tannlegestudiet, skaper allerede nå betydelige plassproblemer. Universitetet er imidlertid innstilt på å finne provisoriske løsninger på kort sikt. Etter hvert som studenttallet øker ytterlige som følge av økt opptak de senere årene, vil det være helt nødvendig å utvide MH-bygget. En ytterlige økning i opptaket til medisinstudiet ut over 100 studenter forutsetter også en slik arealutvidelse.

I april 2004 fastsatte departementet utvidelsen til 17 700 m2 brutto og ga Statsbygg i oppdrag å starte prosjekteringen av bygget innenfor denne arealrammen. Det foreslåtte Biosenteret på 4 050 m² brutto er imidlertid ikke inkludert i arealrammen. For Universitetet i Tromsø og den framtidige næringsutviklingen i Nord-Norge er det svært uheldig at de foreslåtte arealene til Biosenteret er tatt ut av programmet. Dette er uheldig både fordi senteret av faglige og næringsmessige grunner bør realiseres snarest mulig, og fordi det er viktig å kunne planlegge MH-IIs eksperimentelle laboratorier samkjørt med Biosenteret.

Universitetet i Tromsø er tilfreds med at det er gitt klarsignal fra Utdannings- og forskningsdepartementet til Statsbygg om å starte prosjekteringen av nødvendig areal for økt studentopptak av medisinstudenter og tannlegestudenter. Universitetet i Tromsø vil imidlertid her framheve den betydning for framtidig næringsutvikling i Nord-Norge realiseringen av det interfakultære Biosentrum Tromsø vil kunne få.

Det henvises forøvrig til B.Innst.S.nr.12 (2004–2005) hvor Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen viser til det planlagte prosjekteringsarbeidet med utvidelse av MH-bygget ved Universitetet i Tromsø, og understreker viktigheten av at det sikres arealer for Biosentrum Tromsø. Komiteen viser også til at MH-bygget er blant de bygg departementet har prioritert innenfor sektoren.

Andre byggetiltak og ekstraordinært vedlikehold

Innflytting i Teorifagbygget i løpet av 2004 og 2005 har medført utflytting av leielokaler utenom Breivika og omfattende rokader også i eksisterende anlegg på campus, for å få en god totalutnyttelse av Universitetets bygninger. I tillegg har de eldste bygningene ved Universitetet nådd en alder hvor behovet for vedlikehold og ombygging er økende. For at Universitetet skal kunne følge opp disse tiltakene, uten at det går på bekostning av utstyr og forskning, er det nødvendig med en økning av rammen.

De høyest prioriterte oppgavene vil være tilknyttet:
- Realfagbygget (Breivika I) (tatt i bruk 1978)
- Tromsø Museum (tatt i bruk 1965)
- Universitetsbiblioteket (Breivika II) (tatt i bruk 1981)
- Administrasjonsbygget (Breivika IV)

Realfagbygget, eldst av bygningene på campus, har et oppgraderingsbehov på ca. 50 mill. kr. Bygget inneholder asbest i innvendig og utvendig kledning, og de tekniske anlegg i bygget tilfredsstiller ikke dagens krav. Det er nødvendig med øremerkete midler som delfinansiering av renoveringen av Realfagbygget.

Forslag 2006: Ombygginger, utvidelser og særskilt vedlikehold (tidligere post 45.13) øremerkete midler: **kr 20 000 000**.

Et mål for Universitetet er at alle enheter samles på universitetsområdet i Breivika ved at også Tromsø Museum – Universitetsmuseet og Institutt for fysikk lokaliseres på campus. En samling av virksomheten vil ha klare driftsøkonomiske, faglige og miljømessige fordeler. Det er også store byggebehov knyttet til realiseringen av utvidelsen av Medisin- og helsefagbygget i tråd med Stortingsbehandlingen 2004.

Etter Universitetets vurderinger vil det være hensiktsmessig å lokalisere Institutt for arktisk veterinærmedisin[1] på Universitetets campus. Dette vil gi denne relativt lille enheten tilgang til Universitetets infrastruktur, og det vil kunne gi faglige synergieffekter ved at tilgrensende fagområder knyttes tettere sammen. Universitetet har imidlertid ikke lokaler til å huse denne enheten i dag. Det foreslås satt av midler til et mindre nybygg for Institutt for arktisk veterinærmedisin på ca. 700 m². Universitetet foreslår at det settes av 4 mill. kr. til Universitetet i Tromsø, samt 4 mill. til Norges Veterinærhøgskole til dette formålet for 2006, og et tilsvarende beløp for 2007.

[1] Veterinærhøgskolens institutt som er lokalisert i Tromsø

11 Tabeller

Samtlige tabeller i delene 11.1–11.5, med unntak av tabellene 2.4–2.6, er utskrifter fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH, nettadresse: http://www.nsd.uib.no/dbhvev).

1. Studentdata

Tabell 1.1 Søkertall vår og høst 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå

Fakultet	Lavere grad		Videreutdanning		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Vår 2004										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	686	1 194	0	0	0	0	0	0	686	1 194
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	33	350	16	36	31	59	0	0	80	445
Det humanistiske fakultet	32	44	0	0	20	26	0	0	52	70
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	108	175	0	0	108	175
Det medisinske fakultet	0	0	0	0	8	13	1	1	9	14
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	3	9	0	0	10	32	0	0	13	41
Norges fiskerihøgskole	3	8	0	1	7	14	0	0	10	23
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	51	113	3	6	0	0	0	0	54	119
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	51	113	0	0	0	0	0	0	51	113
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sum vår 2004	***808***	***1 718***	***19***	***43***	***184***	***320***	***1***	***1***	***1 012***	***2 082***
Høst 2004										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	580	948	0	0	0	0	0	0	580	948
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2 707	4 526	31	55	222	346	169	223	3 129	5 150
(herav profesj.studium psykologi)	0	0	0	0	0	0	169	223	169	223
Det humanistiske fakultet	809	1 195	0	0	111	173	0	0	920	1 368
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	951	1 769	0	0	951	1 769
Det medisinske fakultet	619	856	0	0	408	617	1 510	2 548	2 537	4 021
(herav profesj.studium farmasi)	0	0	0	0	239	361	0	0	239	361
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	1 102	1 872	1 102	1 872
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	424	1 093	6	15	183	737	0	0	613	1 845
Norges fiskerihøgskole	224	680	0	0	93	216	0	0	317	896
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	58	110	0	0	11	18	0	0	69	128
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	58	110	0	0	0	0	0	0	58	110
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0	0	0	0	36	55	0	0	36	55
Sum høst 2004	***5 421***	***9 408***	***37***	***70***	***2 015***	***3 931***	***1 679***	***2 771***	***9 152***	***16 180***
Totalsum vår + høst 2004	**6 229**	**11 126**	**56**	**113**	**2 199**	**4 251**	**1 680**	**2 772**	**10 164**	**18 262**

Tabell 1.2 Opptakstall vår og høst 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Fakultet	Lavere grad		Videreutdanning		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Vår 2004										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	538	935	0	0	0	0	0	0	538	935
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	30	320	0	0	15	25	0	0	45	345
Det humanistiske fakultet	28	37	0	0	16	19	0	0	44	56
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	72	125	0	0	72	125
Det medisinske fakultet	0	0	0	0	8	9	1	1	9	10
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	3	8	0	0	6	23	0	0	9	31
Norges fiskerihøgskole	3	8	0	0	4	9	0	0	7	17
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	25	59	0	0	0	0	0	0	25	59
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	25	59	0	0	0	0	0	0	25	59
Sum vår 2004	***627***	***1 367***	***0***	***0***	***121***	***210***	***1***	***1***	***749***	***1 578***
Høst 2004										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	21	42	0	0	0	0	0	0	21	42
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	347	552	0	0	84	135	21	25	452	712
(herav profesj.studium psykologi)	0	0	0	0	0	0	21	25	21	25
Det humanistiske fakultet	69	110	0	0	35	49	0	0	104	159
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	90	144	0	0	90	144
Det medisinske fakultet	83	112	0	0	69	93	69	116	221	321
(herav profesj.studium farmasi)	0	0	0	0	25	36	0	0	25	36
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	59	103	59	103
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	50	119	4	11	18	71	0	0	72	201
Norges fiskerihøgskole	34	101	0	0	41	84	0	0	75	185
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	23	47	0	0	0	0	0	0	23	47
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	23	47	0	0	0	0	0	0	23	47
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0	0	0	0	13	20	0	0	13	20
Sum høst 2004	***627***	***1 083***	***4***	***11***	***350***	***596***	***90***	***141***	***1 071***	***1 831***
Totalsum vår + høst 2004	**1 254**	**2 450**	**4**	**11**	**471**	**806**	**91**	**142**	**1 820**	**3 409**

Tabell 1.3 Nye opptatte/registrerte studenter hele 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Fakultet	Lavere grad		Videreutdanning		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	280	445	0	0	0	0	0	0	280	445
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	303	774	0	1	46	75	3	3	352	853
(herav profesj.studium psykologi)	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3
Det humanistiske fakultet	69	105	1	2	16	23	0	0	86	130
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	66	112	0	0	66	112
Det medisinske fakultet	71	90	0	0	46	62	47	77	164	229
(herav profesj.studium farmasi)	0	0	0	0	26	35	0	0	26	35
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	41	69	41	69
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	36	89	3	5	8	50	0	0	47	144
Norges fiskerihøgskole	25	70	2	3	14	30	0	0	41	103
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	16	45	17	25	0	0	0	0	33	70
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	16	45	0	0	0	0	0	0	16	45
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0	0	6	11	4	5	0	0	10	16
Sum 2004	**800**	**1 618**	**29**	**48**	**200**	**357**	**50**	**80**	**1 079**	**2 103**

Tabell 1.4 Registrerte studenter høsten 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Fakultet	Lavere grad		Videreutdanning		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	378	624	0	0	0	0	0	0	378	624
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	533	904	1	1	355	582	96	126	985	1 613
(herav profesj.studium psykologi)	0	0	0	0	0	0	96	126	96	126
Det humanistiske fakultet	150	226	10	15	153	208	0	0	313	449
Det juridiske fakultet	1	1	0	0	271	423	87	155	359	579
Det medisinske fakultet	76	101	0	0	231	307	352	578	659	986
(herav profesj.studium farmasi)	0	0	0	0	114	156	1	1	115	157
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	0	0	329	549	329	549
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	88	212	7	12	57	240	2	13	154	477
Norges fiskerihøgskole	83	251	0	0	114	215	27	80	224	546
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	64	135	15	21	0	0	0	0	79	156
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	64	135	0	0	0	0	0	0	64	135
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0	0	15	25	28	42	0	0	43	67
Sum studenter	***1 373***	***2 454***	***47***	***74***	***1 209***	***2 016***	***564***	***952***	***3 193***	***5 496***
Personer uten studierett										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	5	16	0	0	0	0	0	0	5	16
Sum personer	***5***	***16***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***5***	***16***
Totalsum	**1 378**	**2 470**	**47**	**74**	**1 209**	**2 016**	**564**	**952**	**3 198**	**5 512**

Tabell 1.5 Studiepoengstatistikk 2004 – «nye» studiepoeng (egenfinansiert andel bestått 60-studiepoengsenheter)

Fakultet	Lavere grad		Videreutdanning		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	23,9	49,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,9	49,8
Examen philosophicum	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	435,7	734,5	11,9	16,1	170,0	269,9	82,4	105,8	700,0	1 126,3
(herav profesj.studium psykologi)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	82,4	105,8	82,4	105,8
Det humanistiske fakultet	136,0	195,5	0,0	0,0	67,3	91,5	0,0	0,0	203,2	287,0
Det juridiske fakultet	10,2	14,7	0,0	0,0	113,9	184,8	109,3	206,8	233,3	406,2
Det medisinske fakultet	97,6	135,5	0,0	0,0	80,7	111,8	381,9	609,4	560,2	856,6
(herav profesj.studium farmasi)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	64,1	94,6	64,1	94,6
(herav profesj.studium medisin)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	316,0	513,0	316,0	513,0
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	67,1	171,1	0,0	0,0	35,0	111,2	0,5	8,5	102,5	290,8
Norges fiskerihøgskole	96,0	243,9	0,0	0,0	58,7	133,3	9,8	21,7	164,4	398,9
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	44,0	90,0	7,9	11,2	2,5	5,0	0,0	0,0	54,4	106,2
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	44,0	90,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0	90,0
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	0,0	0,0	2,3	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	4,0
Sum studenter	***910,3***	***1 635,2***	***22,1***	***31,2***	***528,1***	***907,5***	***583,8***	***952,1***	***2 044,3***	***3 526,0***
Personer uten studierett										
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	0,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,8
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2,5	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	4,7
Det humanistiske fakultet	0,8	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,8
Det juridiske fakultet	2,0	2,0	0,0	0,0	31,3	49,5	6,0	7,0	39,3	58,5
Det medisinske fakultet	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	1,3	0,0	0,5	0,2	2,3
Norges fiskerihøgskole	0,9	1,4	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	1,5	2,0
Sum personer	***6,6***	***11,3***	***0,0***	***0,0***	***32,2***	***51,4***	***6,0***	***7,5***	***44,8***	***70,3***
Totalsum	**916,9**	**1 646,5**	**22,1**	**31,2**	**560,3**	**958,9**	**589,8**	**959,6**	**2 089,1**	**3 596,4**
Andre										
Det humanistiske fakultet	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8
Sum andre	***0,8***	***0,8***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,8***	***0,8***

Tabell 1.6 Studiepoengstatistikk 2004 – «gjentak» (egenfinansiert andel beståtte 60-studiepoengsenheter)

Fakultet	Lavere grad		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter								
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	11,1	13,9	0,3	0,7	0,0	0,0	11,4	14,6
Det humanistiske fakultet	0,0	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,7
Det juridiske fakultet	1,0	1,0	4,7	6,8	8,0	17,0	13,7	24,8
Det medisinske fakultet	0,2	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,5
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	0,0	0,7	0,3	0,5	0,0	0,0	0,3	1,2
Norges fiskerihøgskole	0,0	0,3	0,2	0,3	0,0	0,0	0,2	0,6
Sum studenter	***12,2***	***16,9***	***5,5***	***8,4***	***8,0***	***17,0***	***25,7***	***42,4***
Personer uten studierett								
Det juridiske fakultet	0,0	0,0	0,5	1,0	0,0	4,5	0,5	5,5
Sum personer	***0,0***	***0,0***	***0,5***	***1,0***	***0,0***	***4,5***	***0,5***	***5,5***
Totalsum	**12,2**	**16,9**	**6,0**	**9,4**	**8,0**	**21,5**	**26,2**	**47,9**

Tabell 1.7 Avlagte studiepoeng og registrerte studenter med ekstern finansiering.

Studieprogram	Nivå	Studie-poeng	Avlagte studiepoeng totalt	Avlagte studiepoeng kvinner	Reg. studenter vår		Reg. studenter høst	
			(60-studiepoengsenheter)		totalt	kvinner	totalt	kvinner
Aksjonslæring og læring gjennom erfaring	VU	30	0,0	0,0	46	33	0	0
Aksjonslæring	VU	15	10,5	8,5	24	19	22	18
Arkeologi distansestudium	LG	60	0,0	0,0	0	0	0	0
Bedriftsutvikling	VU	20	2,3	1,3	4	3	0	0
Erfaringsbasert mastergradsprogram i aksjons-læring	MG	90	16,1	11,8	22	16	64	45
Erfaringsbasert mg.prog. i konf., sikkerhet og flerkult. forståelse	MG	90	10,0	6,3	9	7	9	8
Erfaringsbasert mastergradsprogram i ledelse	VU	90	2,8	1,7	0	0	10	6
Erfaringsbasert mastergradsprogram i ledelse og organisasjonsitenskap	MG	90	9,3	3,8	16	7	15	6
Erfaringsbasert mastergradsprogram i utdan-ningsledelse	MG	120	1,9	0,8	0	0	6	1
Engelsk for næringslivet og offentlig sektor	VU	20	8,7	6,0	27	18	0	0
Årsstudium i sosialt arbeid i barne- og ung-domspsykiatri	VU	60	0,0	0,0	20	17	20	17
Rådgiverutdanning – helse, miljø og sikkerhet	VU	80	12,0	6,7	22	10	0	0
Juridisk metode og forvaltningsrett	VU	15	0,8	0,0	3	0	0	0
Kompetanse i arbeids- og næringslivet	VU	20	1,3	0,7	4	2	0	0
Kirkelig utdanningssenter i nord	LG	60	7,5	5,0	14	10	13	8
Master of Science in International Fisheries Management	MG	120	0,0	0,0	2	1	1	1
Master of Philosophy in Visual Anthropology	MG	120	3,6	2,4	6	3	2	1
Nettbasert nordisk mellomfagstillegg	LG	30	0,0	0,0	0	0	0	0
Veiledningspedagogikk 1 (forsvaret)	VU	9	1,8	0,0	22	0	1	0
Skolen i samfunnet	VU	10	0,0	0,0	7	3	0	0
Ledelse i utd.org.	VU	10	0,0	0,0	0	0	0	0
Ledelse av pedagogisk virksomhet	VU	10	4,5	2,7	27	16	0	0
Skoleutvikling med et tilpassa opplæringspers-pektiv	VU	30	17,2	12,6	24	19	34	25
Prosjektstyring	VU	10	5,8	1,8	0	0	28	10
Islam mellom tradisjon og praksis	VU	15	2,8	0,8	1	0	0	0
Religion som kultur- og identitetsmarkør i en nordnorsk/samisk kontekst	VU	15	2,3	1,0	0	0	8	3
Samisk kulturkunnskap	VU	30	3,0	2,5	6	5	6	4
Samfunnsplanlegging etter- og videreutdanning	VU	30	14,0	5,0	26	10	0	0
Sikkerhet og kultur	VU	20	2,4	0,5	0	0	0	0
Geografiske informasjonssystemer	VU	15	4,3	2,0	12	5	13	5
Program for fransk og tysk i skolen (nasjonalt distansestudium)	VU	20	6,7	4,8	1	0	29	19
Prosjektorganisering og ledelse	VU	10	5,8	2,5	13	7	8	0
Prosjektadministrasjon – bachelor	VU	15	6,0	3,5	55	25	0	0
Kommunal ledelse, organisering og kompetan-seutvikling – KLOK	VU	30	18,0	12,5	34	23	24	17
Internasjonal Politikk og Sikkerhet	VU	10	2,5	0,5	0	0	0	0
Prosjektadministrasjon – master	VU	10	1,7	0,3	0	0	0	0
Masteremne i militærmakt og politikk	MG	90	0,0	0,0	0	0	5	1
Nordnorsk landskap og kulturhistorie i et lokalt perspektiv	VU	20	7,0	5,0	10	6	10	8
Fylkeskommunen som regional utviklingsaktør	VU	15	10,5	6,0	53	30	0	0
Utviklingsprogram for ledelse av næringshager	VU	20	0,0	0,0	0	0	8	2
Tysk grunnfag distanse – Statens lærerkurs	LG	60	0,0	0,0	1	0	0	0
Veiledningspedagogikk	VU	60	0,9	0,5	5	3	0	0
Voksenpedagogikk	VU	30	6,3	5,3	14	11	15	8
Voksenpedagogikk II	VU	30	0,4	0,4	1	1	0	0
SUM:			**210,4**	**125,1**	**530**	**310**	**351**	**212**

Tabell 1.8 Ferdige kandidater 2004, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Fakultet	Lavere grad		Mastergrad		Profesjon		Sum	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
UITØ (Uspesifiserte underenhet)	11	14	0	0	0	0	11	14
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	35	58	52	79	18	24	105	161
(herav profesj.studium psykologi)	0	0	0	0	18	24	18	24
Det humanistiske fakultet	15	24	33	44	0	0	48	68
Det juridiske fakultet	0	0	0	0	17	50	17	50
Det medisinske fakultet	2	2	32	50	70	107	104	159
(herav profesj.studium farmasi)	0	0	5	10	9	14	14	24
(herav profesj.studium medisin)	0	0	0	0	55	85	55	85
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	3	9	8	26	1	16	12	51
Norges fiskerihøgskole	11	24	15	37	10	20	36	81
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	42	88	0	0	0	0	42	88
(herav praktisk-pedagogisk utdanning)	42	88	0	0	0	0	42	88
Sum 2004	**119**	**219**	**140**	**236**	**116**	**217**	**375**	**672**

Tabell 1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer

Institusjonsorganiserte program:	Antall totalt		Antall kvinner	
	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende
Sokrates/ERASMUS	71	41	42	25
Erasmus Link	3	--	3	--
Nordplus	28	16	17	12
NORAD	5	--	2	--
Kvoteprogram	37	--	18	--
Bilaterale avtaler	18	11	15	5
Andre program	24	--	9	--
SUM	186	68	106	42
Individbaserte avtaler:	4	--	3	--
Totalt	190	68	109	42

Tabell 1.10 Etterutdanning, 2004

Kurs/emne	Varighet i antall timer	Antall stud	Målgruppe 1.Grunnskolen 2.Videreg.skole 3.Privat nær.liv 4.Off.virksomhet 5.Andre	Organisering 1.Fjernundervisning 2.Desentralisert 3.Und. ved inst.	Finansiering 1.Intern 2.Oppdrag 3.Kursavgift
Matematikkdidaktikk	10	15	2	2	2
Forskningsveiledning	25	10	5	3	1
Filosofiske samtaler med barn	12	12	1,2	3	2
Personalseminar	8	70	2	2	2
Filosofering i skolen	3	30	1,2	2	2
Formidling for saksbehandlere	30	23	4	4	1
Engelsk for lærere	80	22	2	2	2,3
Fysikk	10	16	2	3	1
Kjemi	10	18	2	3	1
Matematikk	10	16	2	3	1
Fysikk	10	16	2	3	1
Kjemi	10	18	2	3	1
Kurs A: Forskjellsbehandling i forvaltningsretten	3	51	5	3	3
Kurs B: Entrepriserett	4	31	5	3	3
Kurs C: Hurtigruteseminar om pasientskadeerstatning	8	20	5	3	3
Kurs D: Gjenopptakelseskommisjonen for straffesaker – erstatning etter straffeforfølgelse	3	6	5	3	3
Kurs E: Dobbeltstraff	3	15	5	3	3
Kurs F: Generasjonsskifte - overføring av bedrift	2	9	5	3	3
Scenario 2015	8	40	5	3	3
Seminar kompetanseutvikling	3	7	5	3	3
Lederkurs HMS Forsvaret	16	40	5	2	2
Novemberseminar i russisk	8	15	2,4,5	3	1
Hamsundagene	20	120	1,2,3,4,5	2	2,3
Kom i gang med Powerpoint	6	8	5	3	1
Kom i gang med Powerpoint – del II	6	8	5	3	1
Kom i gang med Powerpoint –del III	6	8	5	3	1
IKT i utdanning	4	15	5	3	1
Praktisk kurs i bruk av Classfronter	5	12	5	3	1
Praktisk kurs i bruk av Classfronter – del II	4	12	5	3	1
Kom i gang med Powerpoint	6	20	5	3	1
Kom i gang med Powerpoint del II	6	20	5	3	1
Praktisk IKT med eksempler	3	15	5	3	1
Flash MX	4	10	5	3	1
Flash MX		10	5	3	1

Tabell 1.11 Fleksible utdanningstilbud, 2004 og prognose 2005

Studieprogram			Opptak	Studenttall				Organisering	Finansiering
Studieprogramnavn	Studiepoeng	Andel av heltid (prosent)	Opptaksår	Registrerte studenter 2004		Prognose studenter 2005		1. Desentralisering 2. Fjernundervisning 3. Fjernundervisning med samlinger	1. Intern 2. Oppdrag 3. Kursavgift
				Vår	Høst	Vår	Høst		
Voksenpedagogikk 1	30	50	2003	20	0	0	0	1	3
Voksenpedagogikk 1	30	50	2005	0	0	0	30	1	3
Voksenpedagogikk 2	30	50	2004	0	24	24	0	1	3
Voksenpedagogikk - erfaringsbasert mastergrad	90	50	2003	24	23	23	23	1	3
Voksenpedagogikk - erfaringsbasert mastergrad	90	50	2004	20	20	20	20	1	3
Voksenpedagogikk - erfaringsbasert mastergrad	90	50	2005	0	0	0	30	1	3
Samisk kulturkunnskap	30	50	2003	27	0	0	0	1	3
Samisk kulturkunnskap	30	50	2004	0	36	35	0	1	3
Samisk kulturkunnskap	30	50	2005	0	0	0	30	1	3
Bedriftsutvikling	20	50	2004	22	0	0	0	1	2
Utviklingsprogram for næringshager	20	50	2004		9	9	0	1	2
Nordnorsk landskap og kulturhistorie	20	50	2003	10	0	0	0	1	3
Nordnorsk landskap og kulturhistorie	20	50	2004	14	11	0	0	1	3
Nordnorsk landskap og kulturhistorie	20	50	2005	0	0	20	20	1	3
Fylkeskommunen som regional utviklingsaktør	20	50	2004	25	0	0	0	1	3
Fylkeskommunen som reg. utv. aktør	20	50	2003	22	0	0	0	1	3
Framtidsstudiet med fokus på energi i nordområdene	30	50	2005	0	0	20	20	1	2,3
3510-1 Ledelse i utd. organisasjoner	30	50	2004	0	9	9	-	3	2
6011-1 Aksjonslæring	30	50	2003	23	23	10	10	3	2
6201-1 Skoleutvikling	30	50	2003	49	49	0	30	3	2,3
1705-1 Veiledning og flerkulturell forståelse	30	50	2004	26	0	15	0	3	2
6012-1 Ledelse av ped. virksomhhet	10	20	2004	27	0	12	12	3	2
6001-1 Aksjonslæring	30	50	2004	24	24	24	24	3	2
3600-1 Fordypningsdel	15	20	2002	22	22	24	24	3	2
3601-1 Metodekurs	10	20	2002	0	14	22	22	3	2
3602-1 Masteroppgave	35	50	2001	0	4	14	14	3	2
ENG-6001	20	66	2004	17		17		3	2,3
ENG-6001	20	33	2003	10				1	2,3
FRA-6110 (PROFFT)	10	33	2003	21				2	2,3
FRA-6120 (PROFFT)	5		2004			20	20	2	2,3
LAT-1010	10	33	2004			15	15	2	1
NOR-3180	20	75	2003		2			1	1
NOR-3041	10	75	2003		6			1	1
NOR-3141	10	75	2003		4			1	1
NOR-3011	30	75	2003	11	1			1	1
NOR-3031	10	75	2003	4				1	1
NOR-3131	10	75	2003	7				1	1
TYS-6120 (PROFFT)	10	33	2004		24	24		2	2,3
TYS-6110 (T60-3, PROFFT)	10	33	2004	19	19			2	2, 3

Tabell 1.13 Nye studietilbud som er igangsatt i 2004

Studieprogram		Nivå	Oppstart	Finansiering	Godkjennelse		Justering av eksisterende studietilbud
Studieprogramnavn	Studiepoeng		1. Vår -04 2. Høst -04	1. Omdisponering 2. Egenandel 3. Oppdrag 4. Annet	1. Av departementet 2. Av institusjon	Godkjent dato	
Erfaringsbasert mastergradsprogram i ledelse	90	MG	2	2	2	17.06.2004	
Årsstudium i psykologi	60	LG	2	1	2		
Årsstudium i religionsvitenskap	60	LG	2	1	2		
Engelskspråklig mastergradsprogram i engelsk lingvistikk	120	MG	2	1	2	06.11.2003	
Engelskspråklig mastergradsprogram i teoretisk lingvistikk	120	MG	2	1	2	06.11.2003	
Forfatterstudiet - påbyggingsemne	30	VU	2	1	2		
Årsstudium i allmenn litteraturvitenskap	60	LG	2	1	2		
Årsstudium i engelsk	60	LG	2	1	2		
Årsstudium i nordisk	60	LG	2	1	2		
Årsstudium i samisk	60	LG	2	1	2		
Mastergradsprogram i odontologi	300	MG	2		2	01.11.2003	
Engelskspråklig mastergradsprogram i geologi	120	MG	2	1	2	01.04.2004	
Årsstudium i matematikk	60	LG	2	1	2		
Mastergradsprogram i økonomi og administrasjon	120	MG	2	1	2	01.04.2004	
Erfaringsbasert mastergradsprogram i utdanningsledelse	120	MG	2	2	2	17.06.2004	

Tabell 1.14 Avviklede studietilbud i 2004

Studieprogram		Nivå	Finansiering
Studieprogramnavn	Studiepoeng		1. Omdisponering 2. Egenandel 3. Oppdrag 4. Annet
Mastergradsprogram i bedriftsledelse	120	MG	1
Mastergradsprogram i bedriftsøkonomi og markedsføring	120	MG	1

Tabell 1.16 Gjennomføring i henhold til avtalt studieplan 2004

DBH-studium	Antall planlagte studiepoeng	Antall gjennomførte studiepoeng	Prosent gjennomført ift. planlagte studiepoeng
Farmasi	8 865	7 831	88
Fiskerifag	13 077	9 594	73
Helsefag	9 790	6 430	66
Historisk-filosofiske fag	26 296	18 963	72
Juridiske fag	24 775	17 105	69
Matematisk-naturvitenskapelige fag	25 951	18 542	71
Medisin	31 956	29 330	92
Odontologi	260	20	8
Pedagogiske fag	4 420	2 840	64
Praktisk-pedagogisk utdanning	2 698	2 280	85
Psykologi	19 100	14 515	76
Samfunnsvitenskap	30 587	21 957	72
Økonomisk-administrativ utdanning	8 771	7 060	80
Sum	**206 546**	**156 467**	**76**

2. Forskningsdata

Tabell 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2004

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over universitetets grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Farmasi	0	0	0	0	2	2	2	2
Fiskerifag	2	1	3	1	0	0	5	2
Helsefag	0	0	0	0	3	1	3	1
Historisk-filosofiske fag	1	1	2	0	14	8	17	9
Juridiske fag	3	0	0	0	1	1	4	1
Matematisk-naturvitenskapelige fag	12	4	9	5	10	2	31	11
Medisin	3	3	0	0	17	9	20	12
Pedagogiske fag	0	0	0	0	0	0	0	0
Psykologi	1	1	1	0	0	0	2	1
Samfunnsvitenskap	3	2	3	3	3	1	9	6
Økonomisk-administrativ utdanning	1	0	0	0	0	0	1	0
Totalt	**26**	**12**	**18**	**9**	**50**	**24**	**94**	**45**

Tabell 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2004

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over universitetets grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Farmasi	1	1	1	1	6	5	8	7
Fiskerifag	3	2	5	2	0	0	8	4
Helsefag	2	1	1	1	9	6	12	8
Historisk-filosofiske fag	18	10	13	9	27	17	58	36
Juridiske fag	14	5	2	2	3	1	19	8
Matematisk-naturvitenskapelige fag	57	25	69	36	57	27	183	88
Medisin	16	11	7	2	50	24	73	37
Pedagogiske fag	1	1	0	0	1	1	2	2
Psykologi	3	1	1	0	0	0	4	1
Samfunnsvitenskap	19	12	17	11	31	19	67	42
Økonomisk-administrativ utdanning	1	0	1	0	0	0	2	0
Totalt	**135**	**69**	**117**	**64**	**184**	**100**	**436**	**233**

Tabell 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2004

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over universitetets grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Farmasi	1	0	3	1	1	1	5	2
Fiskerifag	1	0	0	0	0	0	1	0
Historisk-filosofiske fag	0	0	3	1	1	0	4	1
Matematisk-naturvitenskapelige fag	10	5	15	8	12	4	37	17
Medisin	6	4	1	0	6	1	13	5
Samfunnsvitenskap	2	1	6	5	2	1	10	7
Totalt	**20**	**10**	**28**	**15**	**22**	**7**	**70**	**32**

Tabell 2.4 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over universitetets grunnbudsjett, hele 2004

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktor-gradsavtaler	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Farmasi	1	0	5,4		4,1			
Fiskerifag	1	0	4,8		3,2			
Jus							1	
Matematisk-naturvitenskapelige fag	10	4	4,9	4,9	3,4	3,7		
Medisin	2	2	5,3	6,3	3,2	3,2		
Samfunnsvitenskap	2	1	5,6	6,6	3,3	3,3		
Totalt	**16**	**7**	**5,0**	**5,3**	**3,4**	**3,5**	**1**	

Tabell 2.5 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over Norges Forskningsråd, hele 2004

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktor-gradsavtaler	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Farmasi	3	1	4,7	4,9	3,5	3,7		
Historisk-filosofiske fag	1	0	5,8		3,5			
Matematisk-naturvitenskapelige fag	16	8	4,6	5,0	3,2	3,2		
Medisin	1	0	4,2		3,2			
Samfunnsvitenskap	4	3	5,8	5,4	3,3	3,3	1	1
Totalt	**25**	**12**	**4,8**	**5,1**	**3,3**	**3,2**	**1**	**1**

Tabell 2.6 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over andre eksterne kilder, hele 2004

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktor-gradsavtaler	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Matematisk-naturvitenskapelige fag	5	3	5,1	5,1	4,3	4,2		
Medisin	2	1	5,3	3,5	4,6	3,5	1	
Samfunnsvitenskap							1	
Totalt	**7**	**4**	**5,2**	**4,7**	**4,4**	**4,0**	**2**	

3. Personaldata

Tabell 3.1 Tilsatte (årsverk) ved Universitetet i Tromsø 2004

Stillingstype	Grunn-budsjett		Eksternt finansiert						Summer	
			NFR		Arbeidsmar-kedstiltak		Andre			
	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Totalt antall	Prosent kvinner
1. Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	**419**	**299**		**152**	**-**		**11**	**74**	**954**	**37 %**
a) herav professor	(199)	(6)		(3)	-	-	(2)	(2)	(213)	(12 %)
b) herav undervisnings-dosent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) herav høgskoledosent										
d) herav førsteamanuensis	(177)	(38)		(2)	-	-	(3)	(4)	(225)	(37 %)
e) herav førstelektor	(2)	(5)	-	-	-	-	-	(1)	(8)	(38 %)
f) herav høyskolelektor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) herav høgskolelærer	-	(2)	-	-	-	-	-		(2)	(44 %)
h) herav stipendiat	-	(141)	-	(88)	-	-	-	(25)	(254)	(54 %)
b) herav postdoktor	-	(18)	-	(29)	-	-	-	(8)	(55)	(50 %)
2. Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	**219**	**38**	**1**	**9**	**-**	**1**	**9**	**15**	**292**	**44 %**
3. Drifts- og vedlikeholdsstillinger	**83**	**2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**-**	**87**	**56 %**
4. Administrative stil-linger	**291**	**74**	**-**	**7**	**-**	**-**	**19**	**24**	**415**	**68 %**
4.1 Ledere	(16)	(2)	-	-	-	-	(1)	-	(19)	(48 %)
4.2 Mellomledere	(63)	(7)	-	(2)	-	-	(2)	(2)	(76)	(58 %)
5. Andre stillinger	**-**	**6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**6**	**16 %**
Totalt	**1013**	**417**	**1**	**167**	**0**	**1**	**40**	**113**	**1753**	**47 %**

Tabell 3.2 Årsverk i stipendiatstillinger, høst 2004

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over Universitetets grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Totalt antall årsverk	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Farmasi	7,0	6,0	1,0	1,0			8,0	7,0
Fiskerifag	2,0	1,0	3,6	1,6			5,6	2,6
Helsefag	3,0	2,0	2,0	1,0	4,0	3,0	9,0	6,0
Historisk-filosofiske fag	22,6	14,6	15,2	9,2	3,0	2,0	40,8	25,8
Juridiske fag	13,0	6,0	2,0	2,0			15,0	8,0
Matematisk-naturvitenskapelige fag	59,7	29,9	51,6	22,6	8,6	3,6	119,8	56,0
Medisin	15,5	9,5	2,0	2,0	3,2	2,2	20,7	13,7
Pedagogiske fag	1,0	1,0					1,0	1,0
Psykologi	3,0	1,0					3,0	1,0
Samfunnsvitenskap	13,2	6,7	10,0	5,0	5,8	3,8	29,0	15,5
Økonomisk-administrativ utdanning	1,0	0,0	1,0	0,0			2,0	0,0
Totalt	**141,0**	**77,7**	**88,4**	**44,4**	**24,6**	**14,6**	**253,9**	**136,6**

Forklaring:
Denne tabellen skal omfatte antall årsverk som er tilsatt i stipendiatstillinger (stillingskode 1017 og 1378) ved institusjonen per 1.10 2004. Stillingene må være besatt for å bli rapportert. Personer som er ansatt i annen type stilling, og som arbeider med en doktorgrad, skal ikke rapporteres. Både institusjoner med rett til å tildele ph.d.-grad og uten slik rett, skal rapportere sine egne stipendiatstillinger til DBH. Det skal rapporteres etter studium, kjønn og finansieringskilde. Rapporteringen omfatter alle statlige institusjoner. Summen i kolonnen Totalt antall skal være den samme som Totalt antall for stipendiatene i tabell 3.1

Tabell 3.3 Mellomledere (data til AAD)

Stillingsnavn	Årsverk	
	Kvinner	Totalt
1003 avdelingsleder	5,0	8,0
1054 kontorsjef	30,7	48,7
1059 underdirektør	1,0	5,0
1072 arkivleder	1,0	1,0
1088 sjefingeniør	1,0	4,0
1095 sjefarkitekt	1,0	1,0
1211 seksjonssjef	4,0	8,0
Sum	**43,7**	**75,7**

Tabell 3.4 Tilsatte/engasjerte som time-/hjelpelærere

Fakultet	Årsverk
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	5,7
Det humanistiske fakultet	4,4
Det juridiske fakultet	3
Det medisinske fakultet	12,5
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	1,1
Norges fiskerihøgskole	1,7
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	4,7
Univ. senter for etter- og videreutd. (U-VETT)	0,4
Universitetsdirektør og sentraladministrasjon	0,2
sum	33,7

Forklaring:
Dette er personer som er lønnet som time-/hjelpelærere, og som ikke omfattes av rapportering av de øvrige personaldata. Omfatter også øvingslærere, for eksempel i lærerutdanningen, som ikke er tilsatt ved institusjonen, men er lønnet på timebasis. Totalt årsverk fremkommer ved å dividere de totale regnskapsførte utgifter til time-/hjelpelærere med stipulert brutto lønn, som for 2004 regnes som kr. 450 000. Data rapporteres på fakultets-/avdelingsnivå. Rapporteringen gjøres slik at summen av fakultet/avdeling summerer seg til korrekte data på institusjonsnivå.

Tabell 3.5 Mobilitet blant vitenskapelige ansatte/ «gjesteforskere» og annet personale året 2004

	Antall totalt		Antall kvinner	
Institusjonsorganiserte program:	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende
Sokrates/ERASMUS	3	13	2	4
Nordplus		6		6
NUFU		8		8
Bilaterale avtaler	4	22		6
Barentsplus		3		2
Andre program	10	56	3	15
Sum	17	108	5	41
Individbaserte avtaler:	2	3		
Totalt	**19**	**111**	**5**	**41**

Forklaring:
Her rapporteres antall gjesteforskere/gjestelærere/stipendiater som har oppholdt seg ved institusjonen i løpet av 2004, samt institusjonenes egne forskere, lærere og stipendiater som hadde faglige utenlandsopphold i 2004 innenfor utvekslingsprogrammene og andre avtaler. Oppdragene må ha minimum en ukes varighet.

Tabell 3.6 EU-direktiv for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner – antall godkjenninger i 2004

Opphavsland for vitnemål/ yrkeskvalifisering	Sum	AT	BE	CZ	CY	DE	DK	EE	ES	FI	FR	GR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	UK	NO	CH	IS	LI
Antall søknader mottatt																														
Antall søknader ferdigbehandlet																														
Antall kvalifiserte søkere						1				1													2							
Antall ikke-kvalifiserte søkere						0				0													0							
Antall klager						0				0													0							
Antall søknader under behandling						0				0													0							

Forklaring:
Denne tabellen gjelder godkjenninger av kvalifikasjoner til akademiske stillinger (professor, høgskoledosent, høgskolelektor, universitetslektor, førstelektor og førsteamanuensis) ved universiteter og høgskoler, dvs. i praksis søkere som blir funnet kvalifisert for en stilling, men som ikke nødvendigvis behøver å få stillingen de har blitt vurdert i forhold til. Data omfatter statsborgere fra EØS-land som har sine kvalifikasjoner fra et annet EØS-land enn Norge. Departementet trenger statistikken for å kunne rapportere til EU-kommisjonen om gjennomføringen av EU-direktiv 89/48. Kun de hvite feltene rapporteres. I rapporten vil Antall søknader ferdigbehandlet være summen av Antall kvalifiserte søkere og Antall ikke-kvalifiserte søkere. Antall søknader mottatt vil være summen av Antall søknader ferdigbehandlet, Antall klager og Antall søknader under behandling. Følgende land er aktuelle: AT:Østerrike, BE:Belgia, CZ:Den tsjekkiske rebublikk, CY:Kypros, DE:Tyskland, DK:Danmark, EE:Estland, ES:Spania, FI:Finland, FR:Frankrike, GR:Hellas, HU:Ungarn, IE:Irland, IT:Italia, LT:Litauen, LU:Luxembourg, LV:Latvia, MT:Malta, NL:Nederland, PL:Polen, PT:Portugal, SE:Sverige, SI:Slovenia, SK:Slovakia, UK:Storbritannia.

4. Økonomidata

4.1 Årsregnskap for Universitet i Tromsø

Tabell 4.1.1 Resultatregnskap (beløp NOK i hele 1000)

	Note	2004	2003
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	1	**1 114 018**	1 021 014
Tilskudd fra NFR	1	**157 848**	174 166
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	1	**149 882**	152 809
Salg av eiendom, utstyr og lignende	1	**5 475**	13 271
Andre inntekter	1	**36 737**	46 897
Sum driftsinntekter		**1 463 960**	**1 408 157**
Lønnskostnader	2	**(861 668)**	(812 320)
Investeringer og påkostninger	3	**(115 608)**	(66 231)
Andre driftskostnader	4, 9	**(453 582)**	(411 898)
Sum driftskostnad		**(1 430 858)**	**(1 290 449)**
Driftsresultat		**33 102**	**117 708**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet - avsetning for forpliktelser	15	**(40 630)**	(73 068)
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet - kortsiktig gjeld	14	**6 904**	(44 481)
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		**(624)**	**159**
Netto finansinntekt/(-kostnad)	5, 12	**(42)**	**(159)**
Ordinært resultat		**(666)**	**0**
Ekstraordinær inntekt		**690**	9 473
Ekstraordinær kostnad			
Sum ekstraordinære poster	6	**690**	**9 473**
Resultat fra årets virksomhet		**24**	**9 473**
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:			
Egenkapital ved enhetene		**0**	
Annen egenkapital		**0**	
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet		**24**	**9 473**
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet:			
Til egenkapital ved enhetene	16	**0**	0
Til annen egenkapital	17	**24**	9 473
Sum fordelt		**24**	**9 473**

Tabell 4.1.2 Balanse (beløp NOK i hele 1000)

	Note	2004	2003
EIENDELER			
Aksjer og leieboerinnskudd	7	**32 091**	23 152
Beholdninger	8	**1 275**	1 325
Kundefordringer	9	**18 324**	20 890
Prosjektfordringer	10	**45 127**	51 585
Andre fordringer	11	**38 027**	38 918
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	**378 464**	351 862
SUM EIENDELER		**513 307**	**487 732**
EGENKAPITAL OG GJELD			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjer i gruppe 1	7	**289**	289
Leieboerinnskudd	7	**4 440**	4 694
Sum innskutt egenkapital		**4 729**	**4 983**
OPPTJENT EGENKAPITAL (fra eksternt finansiert virksomhet)			
Bunden egenkapital	18	**26 207**	17 014
Egenkapital ved enhetene	16	**0**	0
Annen egenkapital	17	**88**	9 257
Sum opptjent egenkapital		**26 295**	26 271
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
Avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	15	**177 399**	136 769
Sum avsetninger for forpliktelser		**177 399**	**136 769**
GJELD			
Leverandørgjeld		**445**	13 181
Skyldige skattetrekk		**33 554**	29 309
Andre skyldige offentlige trekk		**6 248**	14 428
Skyldige offentlige avgifter	13	**26 940**	20 912
Avsatte feriepenger		**66 926**	63 360
Prosjektgjeld	10	**84 341**	96 581
Annen kortsiktig gjeld	14	**86 430**	81 938
Sum gjeld		**304 884**	**319 709**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**513 307**	**487 732**

Tabell 4.1.3 Kontantstrømoppstilling (beløp NOK i hele 1000)

	2004	2003
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	**(624)**	159
Kostnadsføring av driftsmidler	**115 608**	66 231
Endring i beholdninger	**50**	(945)
Endring i kundefordringer	**2 566**	1 467
Netto endring prosjektfordringer/-gjeld	**(5 782)**	(3 662)
Endring i leverandørgjeld	**(12 736)**	(19 061)
Endring i andre tidsavgrensningsposter	**11 042**	69 715
(A) Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**110 124**	113 904
Endring i aksjer og leieboerinnskudd	**(8 938)**	(5 465)
Ikke-likvide aksjetransaksjoner		13 253
Kostnadsføring av driftsmidler	**(115 608)**	(66 231)
(B) Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**(124 546)**	(58 443)
Endring avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	**40 630**	70 179
Netto finansinntekt/(-kostnad)	**(42)**	(159)
Endring i innskutt egenkapital	**(254)**	(12 704)
(C) Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	**40 334**	57 316
Sum ekstraordinære poster	**690**	9 473
Ikke-likvide aksjetransaksjoner		(8 253)
(D) Netto kontantstrøm andre endringer	**690**	1 220
(E) Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende (A-B+/-C+/-D)	**26 602**	113 997
(F) Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens begynnelse	**351 862**	237 865
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens slutt (F+/-E)	**378 464**	351 862
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt:		
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	**378 459**	351 856
Andre rentebærende bankinnskudd		
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	**5**	6
Sum bankinnskudd og kontanter	**378 464**	**351 862**

Tabell 4.1.4 Noter (beløp NOK i hele 1000)

Note 0 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter mal fra regnskapsloven og god regnskapsskikk, tilpasset universitet- og høyskolesektoren.

Anvendt regnskapsprinsipp
Inntekter
Tilskudd fra UFD, andre departement, statlige etater og NFR inntektsføres i den perioden tilskuddet mottas.
Øvrige inntekter er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent.

Det statlige bevilgningsreglementet tilsier at den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Ved årsavslutning gjennomføres avregning av mottatte midler mot faktisk forbrukte midler, ubrukte midler føres som forpliktelse i balansen.

Kostnader
Kostnader er resultatført i den perioden den er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Prosjekter
Inntekten knyttet til prosjekter innenfor ekstern finansiert virksomhet (EFV) inntektsføres gjennom saldering av aktive prosjekter. Denne metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektet. Dette gir en periodisering som tilsvarer løpende avregning uten fortjeneste.

Det foretas ikke en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.

For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Investeringer og påkostninger
Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr balanseføres ikke i regnskapet, slike anskaffelser kostnadsføres fortløpende. Balanse- og resultatregnskapet inkluderer derfor henholdsvis ikke driftsmidler eller avskrivninger. Investeringer defineres som anskaffelser større enn kr 50.000 enkeltvis og med en levetid utover tre år.

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler
Aksjer og andre finansielle eiendeler balanseføres i utgangspunktet til anskaffelseskost.

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringer fremgår av Statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokført verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den ekstern finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

Varebeholdninger
Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO- prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for tap. Det er gjort fradrag for tap i samsvar med reglene i Statens økonomireglement.

Internhandel
Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender er eliminert i finansregnskapet.

Pensjoner
De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta
Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster
Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige klassifiseres som ekstraordinære.

Egenkapital
Universitet og høgskoler kan kun opptjene egenkapital innenfor den ekstern finansierte virksomheten (EFV). Ubenyttede midler innenfor den bevilningsfinanserte virksomheten anses som en forpliktelse, med henvisning til gjennomføring av statsoppdraget.

Deler av de midlene som opptjenes innenfor EFV føres tilbake til organisasjonen og inngår i deres tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, kan klassifiseres som egenkapital ved enhetene. All opptjent egenkapital ved Universitetet i Tromsø disponeres imidlertid av universitetsstyret eller universitetet sentralt. Universitetet i Tromsø opererer derfor ikke med «egenkapital ved enhetene».

Kontantstrøm
Kontantstrømsoppstillingen følger den direkte metode. Oppstillingen er dog vesentlig tilpasset universitet- og høyskolesektoren. Tilpasningen er i første rekke knyttet til prinsippet om kostnadsføring av investeringer og at sektoren ikke har noen form for finansiering gjennom lån.

Kontoplan
Samtlige universiteter benytter NS 4102 som utgangspunkt for sin interne kontoplan. Det er gjort tilpasninger innenfor kontogruppe 4, som følge av at investeringer kostnadsføres fortløpende. Anskaffelser som etter regnskapsloven ville blitt balanseført kostnadsføres i kontogruppe 4.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2004	2003
Årets tilskudd fra UFD - ordinært	**1 077 238**	988 861
Årets tilskudd fra UFD - Norgesuniversitetet	**22 200**	21 702
Årets tilskudd fra UFD - Utdanning.no	**4 350**	0
Årets tilskudd fra UFD totalt	**1 103 788**	1 010 563
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater	**750**	1 800
Årets tilskudd til Regionsenteret for barn og unges psykiske helse (RBUP Nord)	**9 480**	8651
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater totalt	**10 230**	10 451
Årets tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	**1 114 018**	1 021 014
Årets tilskudd fra NFR	**157 848**	174 166
Inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV):		
Statlige etater	**78 243**	75 536
Kommunale og fylkeskommunale etater	**6 178**	5 824
Organisasjoner	**8 794**	9 931
Næringsliv/privat	**16 658**	19 521
EU	**7 234**	11 345
Stiftelser	**4 654**	2 720
Andre	**22 338**	20 515
Mottatt bevilgning/tilskudd	**144 099**	145 392
Benyttet andel av bidrags-/oppdragsmidler avsatt tidligere år	**5 783**	7 417
Sum inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)	**149 882**	152 809
Salg av eiendom, utstyr og lignende		
Salg av eiendom*	**5 439**	13 228
Salg av utstyr		
Salg av andre driftsmidler	**36**	43
Sum salg av eiendom, utstyr og lignende	**5 475**	13 271
Andre inntekter:		
Andre inntekter	**36 737**	46 897
Sum andre inntekter	**36 737**	46 897
Sum driftsinntekt	**1 463 960**	1 408 157

* Gjelder salg av personalboliger.

Som inntekt fra eksternt finansiert virksomhet regnes normalt oppdrags- og bidragsinntekter som kommer fra andre kilder enn direkte fra departement og NFR. Et sentralt unntak er den årlige tildelingen fra sosial- og helsedirektoratet til RBUP Nord.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

	2004	2003
Lønnskostnader		
Lønninger	**635 028**	599 168
Feriepenger	**69 666**	66 048
Arbeidsgiveravgift*	**109 337**	101 045
Pensjonskostnader	**73 456**	69 183
Sykepenger og andre refusjoner	**-28 684**	-26 140
Andre ytelser	**2 865**	3 016
Sum lønnskostnader	**861 668**	812 320
Gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret (inkl. bistillinger)	**1 753**	1 713

*En del av økning i arbeidsgiveravgiften skyldes kostnadsføring av negativ saldo på balansekonto som har blitt akkumulert tidligere år i forbindelse med overgangen til nettobudsjettering.

Note 3 Investeringer og påkostninger av driftsmidler

Som følge av statens økonomireglement blir alle anskaffelser og påkostninger kostnadsført løpende.
Anskaffelser med en kostpris større enn kr 50 000 enkeltvis og med en levetid ut over 3 år anses som investeringer.
Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:	**2004**	2003
Eiendom og bygg	**30 593**	31 977
Vitenskapelig utstyr, undervisningsutstyr og teknisk datautstyr	**40 354**	18 740
Anleggsmaskiner og transportmidler	**1 046**	0
Kontormaskiner og annet utstyr	**43 615**	15 514
Sum investeringer og påkostninger av driftsmidler	**115 608**	66 231

Note 4 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	**2004**	2003
Husleie	34 403	34 637
Vedlikehold av bygg og anlegg	19 710	14 584
Andre kostnader til drift av bygg og anlegg	38 205	33 872
Mindre utstyrsanskaffelser og vedlikehold	66 825	51 711
Leie av transportmidler og utstyr	28 722	28 997
Kjøp av tjenester	39 203	29 634
Reiser og diett	65 513	64 537
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	13 433	13 677
Litteraturkjøp	30 089	28 724
Andre kontorkostnader	23 553	22 210
Øvrige driftskostnader	93 926	89 315
Sum andre driftskostnader	**453 582**	411 898

Note 5 Netto finansinntekt/(-kostnad)

	2004	2003
Finansinntekter		
Renteinntekter	**1**	5
Annen finansinntekt (agio)	**185**	118
Sum finansinntekter	**186**	123
Finanskostnader		
Rentekostnad	**67**	67
Annen finanskostnad	**162**	215
Sum finanskostnader	**229**	282

Note 6 Ekstraordinære poster

	2004	2003
Ekstraordinære inntekter		
Ekstraordinære inntekter*	**690**	9 473
Sum ekstraordinære inntekter	**690**	9 473

*Ekstraordinære inntekter i 2004 gjelder tilbakebetaling av innskudd i Breivika senter

Note 7 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringen fremgår av Statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av innskutt egenkapital tilsvarende investeringens bokførte verdi.
Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den ekstern finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

	Forretningskontor	Eierandel	Stemme-andel	Brutto balanseført verdi
Aksjer inkludert i statens kapitalregnskap:				
Norsk synkrotronforskning AS *	NFR, Oslo	10 %	10 %	10
Nordlysplanetariet Tromsø AS	Tromsø	21 %	21 %	29
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	Kårvik, Tromsø	50 %	50 %	250
Brutto balanseført verdi 31.12.				**289**

* Verdien av Universitetets aksjepost i Norsk synkrotronforskning AS er korrigert med kr 5 000 i samsvar med balanseført verdi i statens kapitalregnskap.

Aksjer finansiert ved egenkapital EFV				
Lytix Biopharma AS	Tromsø	27 %	27 %	1 337
Norut Gruppen AS	Tromsø	54 %	54 %	16 970
Rya gods og skoger AS	Tromsø	100 %	100 %	7 900
Brutto balanseført verdi 31.12.				**26 207**

*Leieboerinnskudd**	Enheter	Partialobligasjon/ kjøpesum
Leieboerinnskudd, jf eiendomsfullmakt i tildelingsbrev	1	1 155
Leieboerinnskudd**	105	4 440
Brutto balanseført verdi per 31.12.		**5 595**

* Universitetet skiller mellom leieboerinnskudd som er anskaffet før 01.01.2003 og som er ført i statens kapitalregnskap (innskutt egenkapital) og leieboerinnskudd som er anskaffet etter 01.01.2003 i henhold til eiendomsfullmakt i tildelingsbrev.
** I samsvar med balanseført verdi i statens kapitalregnskap er verdien av Universitetets leieboerinnskudd korrigert for verdien av selveide boliger (eneboliger og rekkehus).

Sum brutto balanseført verdi aksjer og leieboerinnskudd per 31.12.	**32 091**

Note 8 Beholdninger

	2004	2003
Beholdninger knyttet til undervisnings- og/eller forskningsvirksomhet:		
Internlager Norges Fiskerihøgskole	**480**	0
Internlager Medisinsk fakultet	**350**	868
Beholdninger beregnet på videresalg:		
Tromsø Museum, Museumsbutikken	**445**	457
Sum anskaffelseskost	**1 275**	1 325
Beholdninger vurdert til anskaffelseskost	**1 275**	1 325
Beholdninger vurdert til virkelig verdi	**1 275**	1 325
Sum ukurans	**0**	0
Sum beholdninger	**1 275**	1 325

Beholdning internlager er innarbeidet for første gang i årsregnskapet for 2004 med sammenlikningstall for 2003.

Note 9 Kundefordringer

	2004	2003
Kundefordringer til pålydende	**18 324**	20 890
Avsatt til latent tap	**0**	0
Sum kundefordringer	**18 324**	20 890
Kostnadsført tap utgjør (det er ikke foretatt avsetning for å dekke tap)	**0**	0

Aldersfordeling kundefordringer:

Antall dager	Ikke forfalt	1–30	31–60	61–90	91–180	181–360	>360	Sum
2004	10 156	5 145	644	706	567	1 106	0	18 324
2003	10 644	6 410	985	1 183	526	1 142	0	20 890

Note 10 Prosjektfordringer/-gjeld

	2004	2003
Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive prosjekter	**45 127**	51 584
Forskuddsfakturert inntekt aktive prosjekter	**(84 341)**	(96 581)
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	**(39 214)**	(44 997)

Aktive prosjekter er nullstilt, slik at bidraget per 31.12 for aktive prosjekter utgjør kr. 0. Påløpte kostnader er benyttet som estimat på fremdriften i prosjektet. Dette prinsippet er valgt som en tilnærming til løpende avregning uten fortjeneste, da universitetet ikke har verktøy som gjør det mulig å vurdere status i det enkelte prosjekt løpende ved gjennomføring av prosjektet.
Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.
For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Universitet har følgende hovedgrupper av prosjekter:
Oppdragsprosjekter; dette er prosjekter universitetet/høyskolen utfører for en ekstern oppdragsgiver og hvor oppdragsgiver som hovedregel har eiendomsretten til resultatene av prosjektet. Denne formen for prosjekter har som hovedregel en fast pris og stiller institusjonen ovenfor en finansiell risiko ved gjennomføring. Det er et krav at oppdragsinntekten skal dekke estimert kostnad, herunder indirekte kostnader, for prosjektet ved prosjektstart.
Bidragsprosjekter; dette er prosjekter hvor universitetet/høyskolen henter støtte fra eksterne bidragsytere, uten konkrete krav til leveranser. Det er ikke krav om fullfinansiering av slike prosjekter. Institusjonen vil som hovedregel ha eiendomsretten til forskningsresultatet. Tap i denne typen av prosjekter anses som ordinær drift for institusjonen, det avsettes derfor ikke som latente tap i bidragsprosjekter.

Note 11 Andre fordringer

	2004	2003
Fordringer på ansatte:		
Reise- og ekskursjonsforskudd	**4 368**	9 600
Personallån	**561**	465
Andre fordringer på ansatte	**248**	81
Sum fordringer på ansatte	**5 177**	10 146
Periodiseringer:		
Opptjente, men ikke mottatte/fakturerte inntekter:		
Sykepenger	**1 494**	1 300
Fødselspenger	**-**	1 110
Andre påløpte, men ikke mottatte/fakturerte inntekter	**330**	330
Betalte, men ikke påløpte kostnader (forskudd):		
Husleie	**3 258**	4 891
«F/F Jan Mayen» – kvartalsleie	**6 570**	6 512
Tidsskrifter (Universitetsbiblioteket)	**17 151**	14 437
Sum periodiseringer	**28 803**	28 580
Til gode merverdiavgift*	**3 910**	
Øvrige fordringer	**137**	193
Sum andre fordringer	**38 027**	38 919

* Gjelder merverdiavgift på arkeologiske oppdrag ved Tromsø Museum, Universitetsmuseet.

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	2004	2003
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	**378 459**	351 856
Andre bankinnskudd og interimskonti (EU-midler)		
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	**5**	6
Sum bankinnskudd og kontanter	**378 464**	351 862

*Det er ikke krav om at universitetene oppbevarer skattetrekksmidler på egen bankkonto.

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

	2004	2003
Skyldig merverdiavgift		1 196
Skyldig arbeidsgiveravgift	**26 940**	19 716
Andre offentlige avgifter		
Sum skyldige offentlige avgifter	**26 940**	20 912

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2004	2003
Gjeld til ansatte:		
Diverse gjeld til ansatte	**23**	10
Sum gjeld til ansatte	**23**	10
Periodiseringer:		
Påløpte, men ikke betalte kostnader:		
Lønn	**2 900**	3 500
Forskningstermin	**700**	1 443
Strøm*	**8 300**	2 500
Andre periodiseringer	**7 926**	1 000
Sum periodiseringer	**19 826**	8 443
Avsetning utstyr Teorifagbygget**	**57 681**	73 485
Avsetning utstyr tannlegeutdanninga**	**8 900**	
Sum annen kortsiktig gjeld	**86 430**	81 938

* Økningen i påløpte strømkostnader må blant annet ses i sammenheng med innflyttingen i Teorifagbygget.
** Nettoendring fra 2003 til 2004 i avsetning utstyr til Teorifagbygget og tannlegeutdanning utgjør til sammen 6,904 mill.

Note 15 Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet

Det statlige bevilgningsreglementet tilsier at den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Tildelte, ubenyttede midler er avregnet som forpliktelse.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte oppgaver/formål innenfor statsoppdraget:

	2004	2003	Endring
NFR			
Stipendiat- og postdoktorstillinger	**38 297**	27 778	10 519
Avansert vitenskapelig utstyr	**(15 934)**	137	(16 071)
Senter for fremragende forskning (CASTL)	**1 643**	423	1 220
Andre NFR-prosjekter	**32 978**	20 618	12 360
Sum NFR	**56 984**	48 956	8 028
Tilknyttede organer (§18-organer)			
Norgesuniversitetet	**1 596**	1 743	(147)
Utdanning.no	**887**	0	887
Sum tilknyttede organer	**2 483**	1 743	740
Regionsenteret for barn og ungdomspsykiatri (RBUP)	**1 930**	2 449	(519)
Andre disponeringer			
Stipendiat- og postdoktorstillinger	**28 447**	17 392	11 055
Øremerkede midler tildelt over kap. 281*	**4 500**	3 000	1 500
Avsatt byggeprosjekter og renovering av bygg (inkl. renovering Realfagbygget)	**36 479**	30 573	5 906
Avsetning til andre formål, inkludert reserver	**46 576**	32 656	13 920
Sum andre disponeringer	**116 002**	83 621	32 381
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet	**177 399**	136 769	40 630

*Øremerkede midler i 2004 gjelder tildeling til mindre vedlikeholdsoppgaver av bygningsmassen (0,8 mill), samt midler til sikring og bevaring av vitenskapelige samlinger ved Tromsø museum (3,7 mill.). Beløpene er mottatt i november/desember.

Sammenlikningstall for 2003 er justert i forholdt til årsregnskapet for 2003. Dette som ledd i arbeidet med å sikre korrekt avgrensning mellom bevilgningsfinansiert og eksternt finannsiert virksomhet, og som følge av at beholdning internlager er innarbeidet i årsregnskapet fra 2004.

Note 16 Egenkapital ved enhetene

Universitetet i Tromsø opererer ikke med «egenkapital ved enhetene», jf. prinsippnote foran.

Note 17 Annen egenkapital

Universitetet/høyskolen kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten. Annen egenkapital tilsvarer tilgjengelig kapital etter at det er tatt hensyn til intern disponert andel av resultatet, se note 16.

Annen egenkapital 01.01.	9 257
Underskudd bevilgningsfinansiert virksomhet belastet annen egenkapital	0
Overført fra bunden egenkapital ved salg av aksjer	3
Overført til bunden egenkapital ved investering i aksjer	(9 196)
Overført fra årets resultat	24
Annen egenkapital per 31.12.04	**88**

Note 18 Bunden egenkapital

Universitet og høyskoler kan anvende egenkapital fra EFV til å finansiere investeringer i randsone virksomhet. Når egenkapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet egenkapital, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Bunden egenkapital 01.01.	17 014
Overført fra:	
Egenkapital ved enhetene	0
Annen egenkapital	9 196
Overført til:	
Annen egenkapital ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer	(3)
Bunden egenkapital per 31.12.04	**26 207**

Bokført verdi balanseførte aksjer/leieboerinnskudd	32 091
Leieboerinnskudd, jf eiendomsfullmakt i tildelingsbrev	(1 155)
Bokført verdi aksjer/leieboerinnskudd i gruppe 1, jf statens kapitalregnskap (innskutt egenkapital)	(4 729)
Netto verdi balanseførte aksjer	**26 207**

Tabell 4.2 Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå

Fakultet/avdeling	Det humanistiske fakultet	Det juridiske fakultet	Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	Det medisinske fakultet	Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	61 634	31 230	144 708	279 397	140 969
Tilskudd fra NFR	13 400	2 151	42 946	34 397	15 128
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	2 020	2 440	23 327	49 281	16 194
Salg av eiendom, utstyr og lignende	0	0	0	0	0
Andre inntekter	349	618	2 003	3 721	712
Sum driftsinntekter	**77 403**	**36 439**	**212 984**	**366 796**	**173 003**
Lønnskostnader	(58 699)	(26 895)	(132 755)	(212 265)	(119 187)
Investeringer og påkostninger	(401)	(69)	(12 497)	(5 153)	(1 556)
Andre driftskostnader	(8 649)	(3 920)	(37 637)	(79 241)	(27 239)
Sum driftskostnad	**(67 749)**	**(30 884)**	**(182 889)**	**(296 659)**	**(147 982)**
Driftsresultat	**9 654**	**5 555**	**30 095**	**70 137**	**25 021**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – avsetning for forpliktelser	(3 801)	(3 354)	928	(17 791)	(11 541)
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – kortsiktig gjeld	0	0	0	(8 900)	0
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	**5 853**	**2 201**	**31 023**	**43 446**	**13 480**
Netto finansinntekt/(-kostnad)	**(6)**	**0**	**11**	**(35)**	**(24)**
Ordinært resultat	**5 847**	**2 201**	**31 034**	**43 411**	**13 456**
Ekstraordinær inntekt					
Ekstraordinær kostnad					
Sum ekstraordinære poster					
Resultat fra årets virksomhet	**5 847**	**2 201**	**31 034**	**43 411**	**13 456**
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:					
Egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Annen egenkapital	0	0	0	0	0
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet	**5 847**	**2 201**	**31 034**	**43 411**	**13 456**
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet:					
Til egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Til annen egenkapital	0	0	0	0	0
Sum fordelt	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabell 4.2 (forts. fra forrige side) Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå

Fakultet/avdeling	Norges fiskerihøg-skole	Tromsø mu-seum - Uni-versitets-museet	Univ. senter for etter- og videreutd. (U-Vett)	Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	Senter for samiske studier
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	136 982	44 300	7 504	15 882	4 730
Tilskudd fra NFR	44 951	1 344	271	0	894
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	20 590	4 905	5 620	5 988	5 106
Salg av eiendom, utstyr og lignende	0	0	0	0	0
Andre inntekter	14 199	4 411	66	193	173
Sum driftsinntekter	**216 722**	**54 960**	**13 461**	**22 063**	**10 903**
Lønnskostnader	(98 133)	(35 248)	(10 710)	(17 080)	(6 009)
Investeringer og påkostninger	(12 149)	(1 061)	0	0	0
Andre driftskostnader	(82 182)	(10 466)	(3 802)	(5 949)	(3 183)
Sum driftskostnad	**(192 464)**	**(46 775)**	**(14 512)**	**(23 029)**	**(9 192)**
Driftsresultat	**24 258**	**8 185**	**(1 051)**	**(966)**	**1 711**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – avsetning for forpliktelser	(5 546)	(743)	476	969	177
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – kortsiktig gjeld	0	0	0	0	0
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	**18 712**	**7 442**	**(575)**	**3**	**1 888**
Netto finansinntekt/(-kostnad)	**(4)**	**(10)**	**(3)**	**0**	**1**
Ordinært resultat	**18 708**	**7 432**	**(578)**	**3**	**1 889**
Ekstraordinær inntekt					
Ekstraordinær kostnad					
Sum ekstraordinære poster					
Resultat fra årets virksomhet	**18 708**	**7 432**	**(578)**	**3**	**1 889**
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:					
Egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Annen egenkapital	0	0	0	0	0
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet	**18 708**	**7 432**	**(578)**	**3**	**1 889**
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet:					
Til egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Til annen egenkapital	0	0	0	0	0
Sum fordelt	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabell 4.2 (forts. fra forrige side) Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå

Fakultet/avdeling	Roald Amundsens senter for arktisk forskning	Senter for kvinne- og kjønns-forskning	Senter for miljø og utviklings-forskning	Universitets-biblioteket i Tromsø	Universitets-direktør og sentral-admini-strasjon
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	1 471	1 708	931	69 012	82 950
Tilskudd fra NFR	0	29	0	0	2 337
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	0	0	60	858	5 498
Salg av eiendom, utstyr og lignende	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	25	58	847	679
Sum driftsinntekter	**1 471**	**1 762**	**1 049**	**70 717**	**91 464**
Lønnskostnader	(416)	(1 012)	(712)	(27 099)	(59 861)
Investeringer og påkostninger	0	0	0	(99)	(7 413)
Andre driftskostnader	(118)	(226)	(245)	(29 781)	(22 274)
Sum driftskostnad	**(534)**	**(1 238)**	**(957)**	**(56 979)**	**(89 548)**
Driftsresultat	**937**	**524**	**92**	**13 738**	**1 916**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – avsetning for forpliktelser	(549)	(60)	58	(158)	(1 875)
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – kortsiktig gjeld	0	0	0	0	0
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	**388**	**464**	**150**	**13 580**	**41**
Netto finansinntekt/(-kostnad)	**0**	**0**	**0**	**(3)**	**(4)**
Ordinært resultat	**388**	**464**	**150**	**13 577**	**37**
Ekstraordinær inntekt					
Ekstraordinær kostnad					
Sum ekstraordinære poster					
Resultat fra årets virksomhet	**388**	**464**	**150**	**13 577**	**37**
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:					
Egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Annen egenkapital	0	0	0	0	0
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet	**388**	**464**	**150**	**13 577**	**37**
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet:					
Til egenkapital ved enhetene	0	0	0	0	0
Til annen egenkapital	0	0	0	0	0
Sum fordelt	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabell 4.2 (forts. fra forrige side) Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå

Fakultet/avdeling	Felles infra-struktur	Universitetets fellesutgifter	Andre enheter (Norges-universitetet og utdanning.no)	Totalt for Universitetet i Tromsø
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	58 728	4 582	27 300	**1 114 018**
Tilskudd fra NFR	0	0	0	**157 848**
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	0	7 770	225	**149 882**
Salg av eiendom, utstyr og lignende	5 454	21	0	**5 475**
Andre inntekter	8 199	8	476	**36 737**
Sum driftsinntekter	**72 381**	**12 381**	**28 001**	**1 463 960**
Lønnskostnader	(37 529)	(11 361)	(6 697)	**(861 668)**
Investeringer og påkostninger	(75 210)	0	0	**(115 608)**
Andre driftskostnader	(81 525)	(38 667)	(18 478)	**(453 582)**
Sum driftskostnad	**(194 264)**	**(50 028)**	**(25 175)**	**(1 430 858)**
Driftsresultat	**(121 883)**	**(37 647)**	**2 826**	**33 102**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – avsetning for forpliktelser	(7 818)	10 738	(740)	**(40 630)**
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet – kortsiktig gjeld	15 804	0	0	**6 904**
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	**(113 897)**	**(26 909)**	**2 086**	**(624)**
Netto finansinntekt/(-kostnad)	**(10)**	**49**	**(4)**	**(42)**
Ordinært resultat	**(113 907)**	**(26 860)**	**2 082**	**(666)**
Ekstraordinær inntekt	690			**690**
Ekstraordinær kostnad				
Sum ekstraordinære poster	**690**			**690**
Resultat fra årets virksomhet	**(113 217)**	**(26 860)**	**2 082**	**24**
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:				
Egenkapital ved enhetene	0	0	0	**0**
Annen egenkapital	0	0	0	**0**
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet	**(113 217)**	**(26 860)**	**2 082**	**24**
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet:				
Til egenkapital ved enhetene	0	0	0	**0**
Til annen egenkapital	0	24	0	**24**
Sum fordelt	**0**	**24**	**0**	**24**

5. Arealdata

Tabell 5.1 Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2004

Navn på bygg/eiendom	Antall brutto kvm	Når leieavtalen opphører	Leiebeløp i 2004 i hele 1000 kr	Leiebeløp 2005 i hele 1000 kr
1. Arealer der det ikke betales leie				
ADMINISTRASJONSBYGGET, BREIVIKA, TROMSØ	7 870			
AVD. FOR ARKTISK BIOLOGI (AAB), BREIVIKA, TROMSØ	3 119			
DRIFTSBYGNING, HANSINAS GÅRSTUN	215			
DRIFTSSENTRALEN, BREIVIKA, TROMSØ	1 347			
FARMASIBYGGET	9 095			
FELTSTASJON, LONGYEARBYEN, SVALBARD	112			
HOLT-LAGERET, HOLT, TROMSØ	718			
HUM. FAK/SV-FAK., BREIVIKA III, TROMSØ	11 620			
KLIMALABORATORIET, HOLT, TROMSØ	1 570			
KULVERT	2530			
LESEHUSET, BREIVIKA TROMSØ	677			
MAB-STASJON, LONGYEARBYEN, SVALBARD	100			
MH-BYGGET INKL AREAL I UNN, BREIVIKA, TROMSØ	36160			
MUSEETS BOTANISKE FAGENHET, FOLKEPARKEN, TROMSØ	1 013			
NATURFAGBYGGET *), DRAMSVEIEN, TROMSØ	7036			
NAUST, TMU	220			
NEDRE LYSTHUS, BREIVIKA TROMSØ	724			
NORDLYSOBSERVATORIET **), PRESTVANNET, TROMSØ	3868			
NORDLYSPLANETARIET	704			
NORGES FISKERIHØGSKOLE (NFH), BREIVIKA, TROMSØ	13355			
PAVILJONG 1, DRAMSVEIEN, TROMSØ	478			
PAVILJONG 2, DRAMSVEIEN, TROMSØ	402			
PROVISORIUM FOR JUS, BREIVIKA, TROMSØ	265			
RAMFJORD FORSKNINGSSTASJON, RAMFJORDBOTN	250			
REALFAGBYGGET, BREIVIKA, TROMSØ	9 460			
SKIBOTN FELTSTASJON, SKIBOTN	905			
TAKVATN FELTSTASJON, BALSFJORD	124			
TEORIFAGBYGGET, INKL. ÁRDNA	38385			
TROMSØ MUSEUM, FOLKEPARKEN , TROMSØ	7426			
UNIVERSITETSBIBLIOTEKET (UB), BREIVIKA, TROMSØ	9241			
VERKSTED	125			
VÅNINGSHUS, HANSINAS GÅRDSTUN	88			
ØVRE LYSTHUS, BREIVIKA, TROMSØ	894			
Sum arealer der det ikke betales leie	**170 096**			

* Naturfagbygget er valgt splittet opp med sine Paviljonger og verksted.

** Nordlysobservatoriet har fått økt areal som følge av nytt ventilasjonspåbygg, samt at mindre frittliggende bygninger på eiendommen er lagt inn i arealet.

Tabell 5.1 Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2004

(forts. fra forrige side)

Navn på bygg/eiendom	Antall brutto kvm	Når leieavtalen opphører	Leiebeløp i 2004 i hele 1000 kr	Leiebeløp 2005 i hele 1000 kr
2. Arealer der det betales leie til Statsbygg				
BREIVIKLIA II & III, BREIVIKA, TROMSØ	5 430	01.01.2017	5 576	5 666
HYBELBYGG BREIVIKLIA, BREIVIKA, TROMSØ	1 140	01.01.2005	477	485
Sum arealer der det betales leie til Statsbygg	**6 570**		**6 053**	**6 151**
3. Arealer der det betales leie til andre				
BREIVIKA SENTER I, BREIVIKA, TROMSØ	465	*) Avviklet -04	270	0
BREIVIKA SENTER II, BREIVIKA, TROMSØ	288	01.03.2005	326	331
FARTØYLAGER/KAI KRÆMER, TROMSØ	885	10.10.2007	392	397
FLØYAHALLEN, LAGER	675	31.12.2013	197	228
FORSKNINGSPARKEN	2 581	31.12.2009	3285	3326
FORSKNINGSPARKEN	950	01.04.2010	0	893
FORSKNINGSPARKEN, FRAMLEIE NORUT	382	31.12.2004	552	559
FORSKNINGSPARKEN, FRAMLEIE NORUT - IT	172	Avviklet -04	240	0
GLASSMESTER ERIKSEN, BREIVIKA, TROMSØ	445	*) Avviklet -04	122	0
KVALØYVEIEN 156, TROMSØ (1)+ (2)	530	31.07.2003	449	443
KVALØYVEIEN 156, TROMSØ (3, GULBYGGET)	70	31.07.2004	32	33
MODULBYGG V/UNN	410		266	275
NORDLYSOBSERVATORIET, KONTORRIGG (NORUT)	184	01.08.**)	5	5
NÆRINGSHAGEN, MÅLSELV (RHD)	205	01.07.2007	365	493
SKATTØRAVEIEN 56, LAGER, TROMSØ (Dagenborg)	594	*) Avviklet –04	23	0
STORTORGET 1 (SAMVIRKEGÅRDEN) TROMSØ	1500	*) 01.07.2005	977	1100
SØNDRE TOLLBODGATE 7, TROMSØ	1043	*) 28.02.2005	959	0
TILFELDIGE LEIEFORHOLD			98	100
TROMS FYLKESKOMMUNE, UNN, ABUP	415	01.08.2004		
ÅSGÅRDVEIEN 9, ÅSGÅRD TROMSØ (SiTø)	3 134	*) Avviklet -04	1750	0
Sum arealer der det betales leie til andre	**14 928**		**10 308**	**8 183**
Totalsummer for brutto kvm. og leiebeløp	**191 594**		**16 361**	**14 334**

* Husleie for 1. kvartal belastes 4. kvartal foregående år. I det året leieforholdet opphører budsjetteres det med husleie frem til dato for leieavtalens opphør og derpå trekkes det fra 1. kvartals husleie.
** Avtalen fornyes automatisk for ett år om gangen

6. Annet

Tabell 6.2 Universitetet i Tromsø og samskipnaden.

Fri stasjon for studentsamskipnaden i 2004.

(dvs beregnet verdi av gratis lokaler og driftskostnader i tilknytning til dette)

Tiltak	Brutto areal (m^2)	Husleie[1)] kr	Driftskostnader[2)] kr	Sum kr
Administrasjonsbygget, kantine og bokhandel	2 296	804 000	436 000	1 240 000
Breivika III, Studentenes sosialtjeneste	262	92 000	50 000	142 000
Breivika senter, administrasjon	597	376 000	113 000	489 000
Breiviklia 2, kantine	78	40 000	15 000	55 000
Farmasibygget, kantine	469	164 000	89 000	253 000
Fiskerihøyskolen, kantine	299	105 000	57 000	162 000
Hum.fak./SV.fak., kantine	215	75 000	41 000	116 000
MH-bygget, kantine og bokfilial	975	341 000	185 000	526 000
Naturfagbygget, kantine	265	93 000	50 000	143 000
Realfagsbygget, kantine	438	153 000	83 000	236 000
Tromsø museum, kantine	181	63 000	34 000	97 000
Universitetsbiblioteket, kantine	273	96 000	52 000	148 000
Åsgårdveien 9, kantine [3)]	194	113 000	3 000	116 000
Sum 1. halvår	***6 542***	***2 515 000***	***1 208 000***	***3 723 000***
Administrasjonsbygget, bokhandel	938	328 000	178 000	506 000
Breivika III, Studentenes sosialtjeneste	262	92 000	50 000	142 000
Breiviklia 2, kantine	78	40 000	15 000	55 000
Farmasibygget, kantine	469	164 000	89 000	253 000
Fiskerihøyskolen, kantine	299	105 000	57 000	162 000
Hum.fak./SV.fak., kantine	215	75 000	41 000	116 000
MH-bygget, kantine og bokfilial	975	341 000	185 000	526 000
Naturfagbygget, kantine	265	93 000	50 000	143 000
Realfagsbygget, kantine	438	153 000	83 000	236 000
Teorifagbygget, adm. og studentvelferd, Hus 2	1 179	413 000	224 000	637 000
Teorifagbygget, kantine, Hus 1	2 705	947 000	514 000	1 461 000
Teorifagbygget, kantine, Hus 6	537	188 000	102 000	290 000
Teorifagbygget, kiosk, Hus 2	297	104 000	56 000	160 000
Tromsø museum, kantine	181	63 000	34 000	97 000
Sum 2. halvår	***8 838***	***3 106 000***	***1 678 000***	***4 784 000***
Sum		**5 621 000**	**2 886 000**	**8 507 000**

Fri stasjon for andre enn studentsamskipnaden i 2004.

Tiltak	Brutto areal (m^2)	Husleie[1)] kr	Driftskostnader[2)] kr	Sum kr
Studentorganisasjoner/velferd 1. halvår	1 524	533 000	290 000	823 000
Studentorganisasjoner/velferd 2. halvår	2 155	754 000	409 000	1 163 000
Studentorganisasjoner/velferd		**1 287 000**	**699 000**	**1 986 000**

Andre bidrag fra utdanningsinstitusjonen til samskipnaden, spesifisert på tiltak

Tiltak	Rapport 2004 (kr)	Budsjett 2005 (kr)	Budsjett 2006 (kr)
Idrettshallen Kraft	850 000	850 000	850 000
Studenthuset Driv	600 000	750 000	750 000
Fornying av kantineutstyr	450 000	450 000	450 000
Studentenes sosialtjeneste	1 610 000	1 665 000	1 665 000
Studentbyer på nett - investeringskostnader	475 000	425 000	0
Sum	**3 985 000**	**4 140 000**	**3 715 000**

1) Som beregningsgrunnlag for husleie er det benyttet en sats på kr 700,- per kvm der faktisk husleie ikke kan benyttes.
2) Verdien av ytelser for lys, varme, vask av lokaler, vakthold og vedlikehold av inventar og utstyr.
3) Driftsutgiftene er inkludert i husleien.